

EPISTOLA CĂTRE EFESENI

Introducere

„Cununa scrierilor Sfântului Pavel.” — J. Armitage Robinson
„Epistola lui Pavel echivalând cu al treilea cer.” — A. T. Pierson

I. Locul unic în Canon

În anumite privințe, Efeseni este o epistolă paulină tipică: începe cu salutul, cu mulțumirile, apoi continuă cu dezvoltarea unei doctrine, urmată de aplicația acestei doctrine în viața noastră practică, urmată de salutările de la sfârșit. Și totuși, deși Efeseni este o scrisoare autentică, ea este însă aproape ca o predică și o doxologie. În scrisoarea aceasta, cum arată Moorehead: „pătrundem în liniștea și solemnitatea sanctuarului... Aici predomină atmosfera de repaus, de meditație, de închinare și de pace.”¹

În pofida faptului că atâția comentatori sunt de acord cu evaluarea lui Robinson, citată mai sus, unii cărturari moderni, abandonând optsprezece sau nouăsprezece veacuri de învățatură creștină, pretind că Pavel nu putea să fi scris epistola către Efeseni! Este însă acest punct de vedere valabil, în lumina faptelor?

II. Paternitatea cărții Efeseni

Cât privește *dovezile externe*, în sprijinul faptului că Efeseni este o epistolă paulină autentică, aceste dovezi sunt puternice și bine fondate. Nici o altă epistolă paulină nu a avut parte de un număr atât de mare și de neîntrerupt de martori, începând cu Clement din Roma, Ignat, Policarp și Hermas, și până la Clement din Alexandria, Irineu și Hippolit. Marcion a inclus-o în „canonul” său, numind-o însă „Laodiceni”. Canonul murtorian o trece, de asemenea, în rândul scrierilor lui Pavel.

Dovezile interne cuprind și faptul că autorul *afirmă* de două ori că este Pavel (1:1 și 3:1) iar conținutul scrisorii este atât de similar (în unele privințe) epistolei către Coloseni, încât se presupune că amândouă au fost scrise în același interval de timp. Cum am arătat, structura cărții Efeseni este caracteristică scrierilor pauline. E adevărat că Pavel introduce aici gânduri noi, dar dacă un autor nu are voie să procedeze așa, fără să

fie acuzat de a fi un plăsmuitor, atunci prilejurile autorilor biblici de a-i ajuta pe sfinți să se maturizeze se vor dovedi foarte anevoioase!

Cărturarul liberal german Schleiermacher a fost probabil primul care a respins paternitatea paulină a cărții Efeseni. Mulți cercetători moderni i-au călcat pe urme, cum ar fi Moffatt și Goodspeed. Vocabularul, stilul și doctrina „avansată”, precum și alte argumente subiective sunt citate în sprijinul respingerii, de către aceștia, a paternității pauline a epistolei. Dar fiecareia dintre aceste teorii i se poate răspunde cu contraargumente convingătoare. În lumina copleșitoarelor dovezi externe și a numărului mare de comentatori de marcă ce văd în Efeseni, nu doar duhul lui Pavel, ci și, cum s-a exprimat Coleridge, „cea mai divină” dintre scrierile sale, scrisoarea trebuie acceptată ca fiind autentică.

III. Data

Împreună cu Coloseni, Filipeni și Filemon, Efeseni este una din așa-numitele „epistole din temniță”. Dar despre *care* întemnițare a apostolului este vorba? (3:1; 4:1) — iată un subiect care a trezit vie dezbateri. Deși unii cred că a fost vorba despre șederea de doi ani a lui Pavel la Cezarea, sau chiar o întemnițare nedovedită la Efes, existența unor dovezi copleșitoare par să indice că a fost vorba despre întemnițarea de la Roma (la scurt timp după anul 60 d.Cr.). Asemenea epistolei către Coloseni (4:7-9), scrisoarea aceasta a fost transmisă de Tihic celor din provincia Asia (6:21, 22). Asta explică asemănarea de conținut doctrinar, aceleași idei fiind proaspete în muntea apostolului, când a scris aceste scrisori.

IV. FONDUL ȘI TEMA EPISTOLEI

Tema principală a cărții Efeseni este ceea ce Pavel numește „taină”. Prin asta el nu vrea să spună că ar fi vorba despre un lucru

ce nu poate fi explicat, ci mai degrabă un adevăr minunat, ce nu fusese revelat înainte, dar acum este făcut cunoscut.

Adevărul sublim — tema acestei cărți — este vestea potrivit căreia iudeii ce cred și Neamurile credincioase sunt acum una în Cristos Isus. Ei sunt frați și surori, membri ai aceleiași biserici: Trupul lui Cristos. În vreme de acum, ei sunt așezați în Cristos în locurile cerești iar în viitor vor împărți cu El slava Lui, de căpetenie peste toate lucrurile.

Taina o găsim în fiecare din cele șase capitole ale epistolei. În capitolul 1 se numește taina voii lui Dumnezeu, îndreptându-ne privirile înainte spre acel timp când toate lucrurile din cer și de pe pământ vor fi conduse de Cristos (v. 9, 10). Iudeii credincioși (v. 11, pronumele „noi”) și Neamurile credincioase (v. 13, „voi”) vor avea partea lor de glorie în ziua aceea. Ei vor domni împreună cu El peste întreg universul, ca Trupul Său și plinătatea Sa (v. 22, 23).

Capitolul 2 descrie procesul prin care iudeii și Neamurile sunt mântuiți prin harul lui Dumnezeu; cum sunt împăcați ei cu Dumnezeu și unii cu alții; cum, prin unirea cu Cristos, ei devin un singur om; și cum formează ei un templu sfânt în care Dumnezeu locuiește prin Duhul Său.

Capitolul 3 ne oferă cea mai completă explicație a tainei. Aici este numită taina „lui Cristos” (v. 4, JND), însemnând Cristos, Capul, și toți credincioșii, Trupul Său. În Trupul acesta, Neamurile credincioase sunt co-moștenitori, membri și părtași ai făgăduinței lui Dumnezeu (v. 6).

Capitolul 4 subliniază unitatea Trupului și planul lui Dumnezeu pentru dezvoltarea lui până la stadiul de maturitate (v. 1-16).

În capitolul 5, taina este numită Cristos și biserica (v. 32). Relația dintre Cristos și biserică este modelul de relații dintre un soț credincios și o soție credincioasă.

În fine, în capitolul 6, Pavel vorbește despre taina evangheliei, al cărei ambasador în lanțuri era el (v. 19, 20).

Încercați să vă imaginați impactul produs de această veste asupra credincioșilor neevrei cărora le-a fost expediată scrisoarea! Nu numai că ei au fost mântuiți prin credință, la fel ca iudeii, ci pentru prima oară ei ocupau un loc de privilegiu egal cu ei. Ei nu erau cu nimic inferiori, în ce privește poziția lor înaintea lui Dumnezeu. Și erau destinați să fie înțonați cu Cristos ca Trup al Său și Mireasă a Lui, împărțind cu El gloria domniei Sale universale!

O altă temă importantă din epistola către Efeseni este *dragostea* (gr. *agapē*, dragostea exprimată prin intermediul vouinței). Pavel își începe și își încheie epistola cu acest concept (1:4; 6:24), folosind acest termen — atât ca verb, cât și ca substantiv — mai mult ca în oricare altă epistolă a sa. Asta ar putea arăta cunoștința dinainte a Duhului, deoarece, în pofida faptului că treizeci de ani mai târziu marea și activa adunare de la Efes continua să asculte de porunca de a combate doctrina falsă, Domnul nostru le spune în Scrisoarea Sa către Efes că ceea ce avea împotriva lor este că și-au părăsit *dragostea* lor dintâi (Apocalipsa 2:4).

SCHIȚA CĂRȚII

I. POZIȚIA CREDINCIOSULUI ÎN CRISTOS (Cap. 1-3)

- A. Salutul (1:1, 2)
- B. Lauda adusă de Pavel lui Dumnezeu pentru binecuvântările harului (1:2-14)
- C. Mulțumirile și rugăciunile lui Pavel pentru sfinți (1:15-23)
- D. Puterea lui Dumnezeu manifestată în mântuirea Neamurilor și a iudeilor (2:1-10)
- E. Unitatea iudeilor credincioși și a Neamurilor credincioase în Cristos (2:11-22)
- F. O paranteză pe tema tainei (3:1-13)
- G. Rugăciunea lui Pavel pentru sfinți (3:14-19)
- H. Doxologia lui Pavel (3:20, 21)

II. TRĂIEREA PRACTICĂ A CREDINCIOSULUI ÎN DOMNUL (Cap. 4-6)

- A. Îndemnul la unitate în părtășia creștină (4:1-6)
- B. Programul de funcționare corespunzătoare a mădurelor trupului (4:7-16)
- C. Îndemnul la o nouă morală (4:17-5:21)

D. Îndemnul la evlavie personală în familia creștină (5:22-6:9)

E. Îndemnuri privitoare la lupta creștină (6:10-20)

F. Salutările personale ale lui Pavel (6:21-24)

Comentariu

I. POZIȚIA CREDINCIOȘULUI ÎN CRISTOS (Cap. 1-3)

A. Salutul (1:1, 2)

1:1 Numele **Pavel** înseamnă „mic”. Deși fizic apostolului i se potrivea această descriere, pe plan spiritual influența sa a fost enormă. El se prezintă ca **apostol al lui Isus Cristos**. Asta înseamnă că a fost împuternicit de Domnul cel înălțat la cer, ca să execute o misiune specială: să predice *evanghelia* la Neamuri și să predea marele adevăr privitor la *biserica* (3:8, 9). Întrucât Efeseni vizează biserica și întrucât adevărul acesta a fost prima oară revelat apostolilor și profeților (3:5), e normal ca Pavel să se prezinte ca **apostol**, acesta nefiind un semn de mândrie, ci explicarea motivului pentru care el putea vorbi cu autoritate asupra acestui subiect. Sursa autorității sale este exprimată în cuvintele: **prin voia lui Dumnezeu**. Nu Pavel a ales această lucrare ca ocupația sa în viață, nimeni nu l-a desemnat s-o facă, ci de la început până la sfârșit a fost chemarea lui Dumnezeu (Gal. 1:1).

Scrisoarea este adresată **sfinților care sunt în Efes, și credincioșilor în Cristos Isus**. **Sfinții** sunt oamenii care s-au separat de lume, fiind puși deoparte pentru Dumnezeu. Este apelativul acordat în NT tuturor credincioșilor născuți din nou. În esență, termenul se referă la poziția credincioșului în Cristos, mai degrabă decât la ceea ce este acesta în el însuși. **În Cristos** toți credincioșii sunt **sfinți**, chiar dacă în ei înșiși nu sunt întotdeauna sfinți. De pildă, Pavel s-a adresat corintenilor cu apelativul de sfinți, la 1 Cor. 1:2, deși reiese clar din text că ei nu trăiau o viață sfântă. Totuși voia lui Dumnezeu este ca viața noastră practică să corespundă cu poziția ocupată de noi. Cu alte cuvinte, **sfinții** trebuie să fie sfinți.

Și credincioșilor în Cristos Isus se referă la toți creștinii adevărați. Dar termenul **credincioși** se referă aici și la probitatea și caracterul vrednic de încredere pe care ar trebui să-l posede creștinii. Sensul principal este însă acela că ei L-au recunoscut pe **Cristos Isus** ca singurul lor Domn și Mântuitor.

Două dintre cele mai vechi manuscrise omit cuvintele: **în Efes**, deși în mai toate celelalte manuscrise ele sunt prezent. Mulți cărturari cred că aceasta a fost o scrisoare circulară, redactată pentru a fi citită de adunările locale de creștini din mai multe localități, între care biserica de la Efes ocupa un loc proeminent. Din fericire chestiunea aceasta nu afectează nici autenticitatea scrisorii, nici valoarea ei pentru noi.

1:2 Urmează salutul adresat de apostol sfinților. Fiecare cuvânt al său este încărcat de semnificație spirituală — spre deosebire de multe din salutările golite de sens pe care le folosim de multe ori în vremea de azi.

Har înseamnă ajutorul divin pentru viața de zi cu zi. Cititorii lui Pavel au fost deja mântuiți prin harul lui Dumnezeu — adică bunăvoința nemeritată, manifestată de El către cei pierduți. Acum ei aveau nevoie de **tărie de la Dumnezeu** pentru a face față problemelor, încercărilor și întristărilor vieții. Or, tocmai asta le oferă apostolul aici.

Pace înseamnă un duh liniștit și odihnit în toate împrejurările schimbătoare ale vieții. Sfinții experimentaseră deja **pacea cu Dumnezeu** când au fost convertiți. Dar acum, zi de zi, ei aveau nevoie de **pacea lui Dumnezeu** — adică calmul, seninătatea și starea de odihnă ce nu depinde de împrejurări și care decurge din faptul că toate lucrurile I le aducem lui Dumnezeu în rugăciune (4:6, 7).

E demn de remarcat că **harul** este primul, **pacea** venind după aceea — asta a fost dintotdeauna ordinea corectă. Numai după ce **harul** s-a ocupat de chestiunea păcatului poate cunoaște cineva **pacea**. Și numai prin **tăria nemeritată** pe care ne-o dăruiește Dumnezeu, zi de zi, poate credinciosul să trăiască experiența **păcii**, să guste **pacea** desăvârșită, în toate stările schimbătoare ale vieții.

Harul (*charis*) era un termen grec caracteristic. Iudeii folosesc termenul **pace** (*shalom* în ebraică) ca formă de salut (cum procedează și mulți creștini din România, n.tr.). Fuzionând cei doi termeni, avem *evanghelia în miniatură*, pentru toată lumea.

Când îi unim avem, de asemenea, adevărul bisericii nou testamentale, pe care Pavel o prezintă atât de plenar în Efeseni — anume că atât iudeii credincioși, cât și Neamurile credincioase formează un singur Trup în Cristos.

Harul... și pacea vin de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Isus Cristos. Pavel nu a ezitat să-L așeze pe **Domnul Isus** la același nivel, pe treaptă de egalitate cu **Dumnezeu Tatăl**. Apostolul Îl onora pe Fiul la fel de mult ca pe **Tatăl**. Toa așa trebuie să procedăm și noi (Ioan 5:23).

Să nu trecem cu vederea minunata sintagmă: **Dumnezeu Tatăl nostru**. Cuvântul **Dumnezeu**, luat separat, ar putea transmite impresia Unuia care este infinit de departe de noi și inabordabil, sus de tot. Pe de altă parte, **Tată** se referă la Cel care este apropiat de noi, accesibil, chiar intim. Unind cei doi termeni prin pronumele **nostru**, avem adevărul cutremurător de mare că **Dumnezeu** măreț, cel care străbate veșnicia, este, în același timp, **Tatăl** tuturor celor care s-au născut din nou prin credință în **Domnul Isus**.

Titlul complet al Mântuitorului este **Domnul Isus Cristos**. Ca **Domn**, El este Stăpânul nostru absolut, cu drepturi depline asupra tot ceea ce suntem și avem noi. Ca **Isus** El este Mântuitorul nostru de păcat. Ca **Cristos** El este Profetul, Preotul și Regele nostru divin rânduit. Ce bogăție de adevăr etalează numele Lui pentru orice ureche pregătită să audă!

B. Lauda adusă de Pavel lui Dumnezeu pentru binecuvântările harului (1:3-14)

1:3 După acest scurt salut, apostolul își ridică glasul într-un minunat imn de laudă, atingând câteva din cele mai sublime culmi ale închinării din Noul Testament. Avem aici inima prea plină de adorare a apostolului, pentru binecuvântările harului. În aceste versete (3-14), Pavel urmărește activitatea de mântuire desfășurată de Dumnezeu de-a lungul veșniciei, în trecut, prezent și viitor. Și, bineînțeles, aceasta presupune discutarea tainei voii lui Dumnezeu — ca iudeii credincioși și Neamurile credincioase să fie părtași ai glorioasei moșteniri.

El începe făcând apel la toți cei ce-L cunosc pe **Dumnezeu** să-L binecuvânteze, adică să-I aducă bucurie lui Dumnezeu, lăudându-L și închinându-I-se cu iubire în

inima lor. **Binecuvântatul este Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Cristos.** Uneori Isus S-a adresat lui Dumnezeu ca lui Dumnezeu (Mat. 27:46). Alteori Îl numește Tată (Ioan 10:30). **Binecuvântatul** este în același timp și Cel ce binecuvântează. Noi Îl binecuvântăm. El ne binecuvântează și ne umple de bucurie, revărsând peste noi bogățiile harului Său.

El ne-a binecuvântat cu orice binecuvântare duhovnicească în locurile cerești, în Cristos. Aici avem piramida harului:

binecuvântare
binecuvântare duhovnicească
orice binecuvântare în
locurile cerești
orice binecuvântare în locurile cerești
în Cristos

Observați mai întâi de câtă generozitate dă dovadă inima și mâna Lui: **orice binecuvântare duhovnicească**. Observați, vă rog, și faptul că aceste binecuvântări sunt *duhovnicești*. Cel mai simplu mod de a explica acest lucru este de a le contrasta cu binecuvântările Israelului sub lege. În VT, un iudeu credincios și ascultător era răsplătit cu viață lungă, familie mare, recolte îmbelșugate și protecție în fața dușmanilor lui (Deut. 28:2-8). Binecuvântările creștinismului sunt însă de natură **spirituală**, adică ele au de a face cu comori nemateriale, nevăzute și nepieritoare. Este adevărat că sfinții din VT se bucurau de unele binecuvântări spirituale, dar, așa cum vom vedea, creștinul din ziua de azi se bucură de binecuvântări necunoscute în timpurile anterioare.

Binecuvântările noastre sunt *în locurile cerești*, adică literalmente „*în cele cerești*“. În loc să fie binecuvântări materiale, în locuri pământești, ele sunt binecuvântări **spirituale în locurile cerești**. Sintagma: **în locurile cerești** e folosită de cinci ori în Efeseni:

- 1:3 Sfera binecuvântării noastre **duhovnicești**
- 1:20 Scena întronării actuale a lui Cristos
- 2:6 Scena întronării noastre actuale în Cristos
- 3:10 Locul din care îngerii asistă la înțelepciunea lui Dumnezeu, etalată în biserică
- 6:12 Regiunea care este sursa actualului nostru conflict cu duhurile rele

Când unim aceste pasaje, dobândim defi-

niția biblică a **locurilor cerești**. Cum arată Unger, ele sunt „domeniul poziției credinciosului și experiența sa, ca urmare a faptului că este unit cu Cristos prin botezul Duhului.“ Toate binecuvântările **duhovnicești** sunt *în Cristos*. El este Cel care le-a procurat pentru ei prin lucrarea Lui isprăvită de la Calvar. Acum ele sunt disponibile prin El. Tot ce are Dumnezeu pentru credincios se află în Domnul Isus. Pentru a primi binecuvântările, noi trebuie să fim uniți cu Cristos prin credință. În clipa în care un om este *în Cristos*, el devine posesorul tuturor acestor binecuvântări, cum arată și Chafer: „A fi în Cristos — partea tuturor celor mântuiți — înseamnă a ne împărtăși din tot ce a făcut Cristos, din tot ce este El și din tot ce va fi El vreodată.“²

În Cristos este una din sintagmele cheie ale epistolei către Efeseni. Există două linii strâns înrudite de adevăr în NT: adevărul poziției credinciosului și adevărul practicii sale.

Mai întâi, poziția credinciosului. Toți oamenii din lume sunt fie „în Adam“, fie „în Cristos.“ Cei ce sunt „în Adam“ sunt în păcatele lor și, prin urmare, sunt condamnați înaintea lui Dumnezeu. Ei nu pot face absolut nimic în ei înșiși prin care să-I fie plăcuți lui Dumnezeu ori să-I câștige bunăvoința. Ei nu au nici un drept la Dumnezeu și, dacă ar fi să primească ceea ce merită, ar fi pierduți pe veci.

Când cineva este convertit, Dumnezeu nu-l mai privește ca pe un copil osândit al lui Adam, ci îl vede ca fiind **în Cristos**, acceptându-l de pe acel temei. Păcătosul care crede este acceptat nu pe baza a ceea ce este în el însuși, ci pentru faptul că este **în Cristos**. Când este **în Cristos**, el stă îmbrăcat în toată acceptabilitatea lui Cristos însuși. Și se va bucura de bunăvoința lui Dumnezeu și acceptarea Lui cât timp se va bucura Cristos de acestea, adică în veci de veci.

Prin urmare, poziția credinciosului constă în faptul că el este **în Cristos**. Dar mai există o latură: trăirea în practică a vieții credinciosului — adică ceea ce este el în sine. Poziția lui este perfectă, dar practica lui imperfectă. Acum voia lui Dumnezeu este ca practica lui să corespundă tot mai mult cu poziția lui. Dar practica credinciosului nu va corespunde întru totul cu poziția sa, până când credinciosul nu va ajunge în cer. Însă procesul sfințirii, maturizării și transformării tot mai mult după chipul lui

Cristos trebuie să se desfășoare încontinuu, câtă vreme el se află pe pământ.

Când înțelegem deosebirea dintre poziția credinciosului și starea sa, asta ne va învrednici să reconciliem versete aparent diametral opuse, cum ar fi următoarele:

Credincioșii sunt desăvârșiți (Ev. 10:14)	Credincioșii ar trebui să fie desăvârșiți (Mt. 5:48)
Credincioșii sunt morți față de păcat (Rom. 6:2)	Credincioșii ar trebui să se socotească morți față de păcat (Rom. 6:11)
Credincioșii sunt o națiune sfântă (1 Pet. 2:9)	Credincioșii ar trebui să fie sfinți (1 Pet. 1:15)

Prima coloană se referă la poziția noastră, iar a doua la practica noastră.

Chiar scrisoarea lui Pavel către Efeseni este împărțită în două secțiuni, ce reflectă cele două aspecte ale acestui adevăr: Capitolele 1 la 3 se ocupă de poziția noastră — faptul că suntem în Cristos. Pe când capitolele 4 la 6, reflectă practica noastră — ceea ce ar trebui să fim în noi înșine. Prima jumătate are de a face cu doctrină, iar a doua cu îndatoriri. În primele trei capitole poziția noastră este adesea descrisă prin sintagme de genul: „în Cristos“, „în Cristos Isus“, „în El“, „în care.“ În ultimele trei capitole expresia „în Domnul“ e folosită frecvent pentru a defini responsabilitatea credinciosului față de Cristos Domnul. Bine a spus cineva că prima parte a scrisorii îl înfășășează pe credincios în cele cerești, în Cristos, pe când ultima parte îl prezintă în bucatărie.

Acum suntem gata de a examina câteva din binecuvântările **duhovnicești din locurile cerești**, pe care le avem în **Cristos**.

1:4 Prima este cunoscută sub denumirea de alegere. „**După cum ne-a ales în El înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără pată înaintea Lui, în dragoste.**“

Observați mai întâi faptul pozitiv al alegerii, în cuvintele: **El ne-a ales**. Apoi vine aspectul poziției din cadrul adevărului: **în El**. În Persoana și lucrarea Domnului Isus se împlinesc toate planurile lui Dumnezeu pentru copiii Săi. Data la care a avut loc alegerea lui Dumnezeu e indicată prin sintagma: **înainte de întemeierea lumii**. Iar planul este următorul: **ca noi să fim sfinți și fără pată înaintea Lui, în dragoste**. Scopul acestu nu va fi pe deplin atins decât atunci când vom fi cu El în cer (1 Ioan 3:2), dar procesul trebuie să se desfășoare

încontinuu în viața noastră de pe pământ.

Rugăciune: „Doamne, fă-mă sfânt acum, întrucât acesta este planul tău final pentru mine. Amin.“

ALEGEREA DIVINĂ

Doctrina alegerii ridică probleme serioase în mintea omului. Prin urmare, trebuie să examinăm mai cu atenție ce spune (și ce nu spune) Biblia pe această temă.

Mai întâi, ea ne spune că Dumnezeu îi alege pe oameni în vederea mântuirii (2 Tes. 2:13). Ea se adresează credincioșilor care sunt „aleși potrivit cu cunoștința mai dinainte a lui Dumnezeu“ (1 Pet. 1:2). Ea ne învață că oamenii pot ști dacă sunt aleși prin răspunsul care îl dau evangheliei: cei care o aud și o cred, sunt aleși (1 Tesaloniceni 1:4-7).

Pe de altă parte, Biblia niciodată nu ne învață că Dumnezeu îi alege pe oameni să fie pierduți. Faptul că El îi alege pe unii să fie mântuiți nu presupune că El i-ar condamna pe ceilalți în mod arbitrar. El nu-i condamnă niciodată pe oamenii care merită să fie mântuiți (deși nu există asemenea oameni), dar El îi mântuiește pe unii care ar merita să fie condamnați. Când Pavel îi descrie pe cei aleși, el îi numește „vase ale îndurării pe care El le-a pregătit dinainte pentru slavă“ (Rom. 9:23). Când se referă însă la cei pierduți, el spune doar atât: „vase ale mâniei pregătite pentru nimicire“ (Rom. 9:22). Dumnezeu pregătește vasele îndurării pentru slavă, dar El nu-i pregătește pe oameni pentru nimicire, ci ei fac singuri acest lucru, prin necredința lor.

Doctrina alegerii îl lasă pe Dumnezeu să fie Dumnezeu. El este suveran, adică poate face tot ce dorește, deși niciodată nu-l face plăcere să facă vreun lucru nedrept. Dacă ar fi lăsați de capul lor, toți oamenii ar fi pierduți. Are Dumnezeu dreptul să-și arate îndurarea față de unii?

Dar problema mai comportă un alt aspect. Aceeași Biblie care propovăduiește alegerea suverană prezintă și responsabilitatea omului. Nimeni nu se poate folosi de doctrina alegerii pentru a se scuza că nu este mântuit. Dumnezeu le face tuturor oamenilor de pretutindeni oferta autentică a mântuirii (Ioan 3:16; 3:36; 5:24; Rom. 10:9, 13). Oricine poate fi mântuit dacă se pocăiește de păcatele sale și crede în Domnul Isus Cristos. Prin urmare, dacă cineva se pierde, asta se datorează faptului că el sau ea alege să se piardă, nu pentru că Dumne-

zeu dorește acest lucru.

Faptul rămâne că aceeași Biblie propovăduiește și alegerea, și mântuirea gratuită pentru toți cei ce sunt dispuși s-o primească. Ambele doctrine se găsesc într-un singur verset: „Toți cei pe care Tatăl Mi-a dat vor veni la Mine și pe cel ce vine la Mine cu nici un chip nu-l voi alunga“ (Ioan 6:37). Prima parte a versetului se referă la alegerea suverană a lui Dumnezeu; ultima arată că îndurarea este oferită tuturor.

Asta prezintă însă dificultăți pentru mintea omului. Cum poate Dumnezeu să-i aleagă pe unii, și totuși să ofere mântuirea fără plată, tuturor oamenilor? Să fim sinceri, este o taină. Dar taina este doar de partea noastră, nu și a lui Dumnezeu. Cel mai bun mod de a proceda este de a crede ambele doctrine, pentru că Biblia le propovăduiește pe ambele. Adevărul nu se găsește undeva între alegere și liberul arbitru al omului, ci în ambele extreme, cum relevă și W. G. Blaikie:

Suveranitatea divină, responsabilitatea omului și oferta gratuită și universală a îndurării sunt cu toate prezente pe paginile Scripturii și deși noi nu le putem armoniza cu logica noastră, toate trebuie să ocupe un loc în mintea noastră.³ †

1:5 A doua binecuvântare spirituală din comoara harului lui Dumnezeu este predestinația sau rânduirea dinainte. Deși e intrucâtva inrudită cu alegerea, nu este unul și același lucru. Alegerea prezintă alegerea de către Dumnezeu a oamenilor în vederea mântuirii. Dar predestinația este o avanpremieră a acesteia, însemnând că Dumnezeu a stabilit dinainte ca toți cei ce vor fi mântuiți să fie și adoptați în sânul familiei Sale, **ca fii**. El ne-ar fi putut mântui fără să ne facă fiii Lui, dar a ales să facă și una și alta.

Multe traduceri leagă ultimele două cuvinte din versetul 4 cu versetul cinci, astfel: **în dragoste El ne-a predestinat** (sau **ne-a rânduit mai dinainte**). Asta ne amintește de afecțiunea de o rară frumusețe care L-a făcut pe Dumnezeu să Se poarte cu noi atât de minunat.

Noi avem realitatea slăvitei noastre **înfieri** în sintagma: **ne-a predestinat să fim adoptați ca fii**. În NT, **adopția** înseamnă plasarea credinciosului în familia lui Dumnezeu ca fiu adult, matur, cu toate privilegiile și responsabilitățile ce decurg

din calitatea de fiu (Gal. 4:4-7). Duhul infierii sădește în credincios instinctul de a I se adresa lui Dumnezeu cu apelativul de Tată (Rom. 8:15).

Înfierea noastră se face de către Isus Cristos. Dumnezeu nu ne-ar fi putut aduce niciodată la poziția de apropiere și intimitate cu Sine atâta timp cât eram în păcatele noastre. Dar Domnul Isus a venit pe pământ și, prin moartea, îngroparea și învierea Sa, a rezolvat chestiunea păcatului spre deplina satisfacție a lui Dumnezeu. Or, tocmai valoarea infinită a jertfei Sale de pe Calvar asigură temeiul neprihănirii de pe baza căruia Dumnezeu nu poate adopta ca fii.

Și toate se fac **după buna plăcere a voii Lui.** Aceasta este motivația suverană de la baza predestinării noastre, răspunzând la întrebarea: „De ce a făcut El acest lucru?” Pur și simplu pentru că aceasta a fost **buna Sa plăcere.** El nu putea fi satisfăcut până nu S-a înconjurat de fii, care să se conformeze chipului singurului Lui Fiu născut, cu El și ca El pe veci.

1:6 Spre lauda slăvii harului Său, prin care ne-a făcut să fim acceptați în Preaiubitul. Contemplând harul lui Dumnezeu, care de la început ne-a ales și apoi ne-a predestinat să fim fiii Lui, Pavel își punctează meditația cu acest refren ce constituie, în același timp, o exclamație, o explicație și un îndemn. Așadar, *exclamație* — deci o tresăltare sfântă în fața gloriilor transcendente ale unui har atât de mare. Apoi o *explicație* în sensul că obiectul și rezultatul tuturor relațiilor lui Dumnezeu cu noi (relații bazate pe har) îl constituia **slava Sa.** Lui I se cuvine adorație eternă pentru un har atât de nemărginit. Observați termenii **harului Său: El ne-a făcut (fără plată) să fim acceptați.** Receptorii **harului Său** suntem noi. Canalul prin care ni se transmite harul: **în Preaiubitul.** Apoi urmează *îndemnul.* Pavel spune: „Să-L **lăudăm** pentru **harul Lui slăvit.**” Haideți dar să facem acest lucru, înainte de a trece mai departe:

Dumnezeu măreț, al minunilor!

Toate căile Tale

Vorbesc despre atributele Tale divine;

Dar gloriile harului Tău

Întrec în strălucire chiar minunile Tale:

Căci ce alt Dumnezeu care să ierte există?

Și cine mai are un har atât de minunat și fără de plată?

— Samuel Davies

1:7 Trecând în revistă sublimul plan etern al lui Dumnezeu pentru copiii Săi, am ajuns acum la realitatea **răscumpărării** — prin care se înțelege aspectul lucrării lui Cristos prin intermediul căreia noi suntem eliberați de robia și vinovăția păcatului, fiind introduși la o viață de libertate. Domnul Isus este Răscumpărătorul (**În El avem răscumpărarea**). Noi suntem răscumpărați. **Sângele Lui** este prețul răscumpărării noastre, căci nimic altceva nu ar putea să ne răscumpere.

Unul din rezultatele răscumpărării este **iertarea păcatelor.** Iertarea nu este totuna cu **răscumpărarea**, ci ea este una din roadele răscumpărării. Cristos a trebuit să satisfacă pe deplin cerințele necesitate de păcatele noastre, înainte ca noi să putem fi ierțați. Lucrul acesta s-a făcut la cruce, iar acum:

Justiția neînduplecată nu mai poate avea pretenții,
Îndurarea putându-și etala bogăția.

Măsura **iertării** noastre o constituie următoarele cuvinte: **după bogățiile harului Său.** Dacă am putea măsura **bogățiile harului** lui Dumnezeu, atunci am putea măsura cât de mult ne-a iertat El. **Harul Lui** este nemărginit! Și tot așa este și **iertarea Lui!**

1:8 Harul a fost acela care L-a determinat să ne aleagă, să ne predestineze și să ne răscumpere. Dar lucrurile nu se opresc aici. Dumnezeu a făcut să se reverse în supraabundență același har peste noi **în toată înțelepciunea și priceperea.** Asta înseamnă că El ne-a împărțit de bunăvoie planurile și scopurile Sale cu privire la noi. El vrea ca noi să fim în cunoștință de cauză cu privire la planurile Sale pentru biserică și pentru univers. Și astfel El ne-a făcut confidente, descoperindu-ne marile deznodământ spre care converge întreaga istorie.

1:9 Pavel explică acum modul special în care Dumnezeu a făcut să abunde spre noi toată înțelepciunea și priceperea, aducându-ne la cunoștință **taina voii Sale.** Aceasta e chiar tema dominantă a epistolei către Efeseni: slăvitul adevăr privitor la Cristos și biserică. Este o **taină** nu pentru că ar fi ceva misterios, ci pentru că este un adevăr sacru, ținut ascuns înainte, dar descoperit acum sfinților. Acest plan glorios a fost inițiat de voia suverană a lui Dumnezeu, fără nici o influență din afară, căci ni

se spune că a luat ființă **potrivit bunei Sale plăceri**. Iar subiectul măreț al acestui plan este chiar Domnul Isus Cristos — după cum reiese clar din cuvintele: **pe care și-o alcătuișe în Sine Înșiși**.

1:10 Acum Pavel începe o explicație mai detaliată a acestui plan secret al lui Dumnezeu și în acest capitol el se gândește în special la aspectul viitor al acestei taine. Capitolele 2 și 3 vor face și mai multă lumină în privința aspectului actual al tainei.

Timpul avut în vedere de Pavel este indicat de sintagma: **dispensația** (sau *administrația*, în greacă *oikonomia*) **plinătății timpurilor**. Noi credem că aceasta e o referire la Mileniu, când Cristos va reveni pe pământ, pentru a domni ca Rege al regilor și Domn al domnilor. Dumnezeu are o economie specială sau un plan deosebit de administrație pentru epoca finală a istoriei umane pe acest pământ.

Planul constă din a face ca toate lucrurile să conducă la un punct culminant în Cristos, cum se exprimă traducerea JND. În timpul domniei de o mie de ani a lui Cristos, **toate lucrurile din cer și de pe pământ vor fi însumate în Cristos**. Mântuitorul, care este acum respins și dezmoștenit va fi atunci Cel Pre-eminent, Domnul tuturor și țința închinării universale. Acesta este țelul suprem al lui Dumnezeu: să-L așeze pe **Cristos** căpetenie peste **toate lucrurile**, și cele cerești, și cele pământești, din cadrul împărăției.

Gradul de răspândire a domniei lui Cristos se poate desluși din cuvintele: „lucrurile din ceruri și lucrurile de pe pământ“ (JND). Bellett afirmă:

Acesta e un secret ce nu mai fusese făcut cunoscut până acum. În profetul Isaia, avem imaginea minunată a pământului în timpul mileniului. Dar ni se oferă oare acolo vreo posibilitate de a întrevădea cerurile, în timpul domniei de o mie de ani a lui Cristos, când El va fi căpetenia lor? A rostit oare Isaia cuvintele potrivit cărora toate lucrurile din cer și de pe pământ vor fi conduse de Omul [acesta] proslăvit?⁹

Unii oameni folosesc versetul 10 drept acoperire pentru falsa doctrină a mântuirii universale. Ei răstălmăcesc adevărul, susținând că toate lucrurile și toate ființele vor fi în cele din urmă restaurate și reconciliate în Cristos. Dar textul de față nu spune deloc acest lucru. Pavel se referă la *domnia*

universală, nu la mântuirea universală!

1:11 O trăsătură vitală a tainei o constituie faptul că atât iudeii credincioși, cât și Neamurile credincioase se împărtășesc cu toții din acest program măreț al lui Dumnezeu. Apostolul se referă la taină în raport cu credincioșii iudei, în versetele 11 și 12: în raport cu credincioșii dintre Neamuri, în versetul 13: și apoi le combină pe cele două raporturi, în versetul 14.

Cât privește creștinii de etnie iudaică, Pavel scrie: **În El am primit și o moștenire**. Dreptul lor de a se împărtăși din ea nu se bazează pe fostele lor privilegii, ci numai și numai pe unirea lor cu Cristos. **Moștenirea** din acest verset se referă la acel timp din viitor când ei, împreună cu toți credincioșii adevărați vor fi făcuți cunoscuți, în fața unei lumi umite, care va vedea că ei constituie Trupul lui Cristos, Mireasa Mielului.

Din toată veșnicia acești creștini iudei au fost însemnați de Dumnezeu și destinați, în voia Lui suverană, să se bucure de privilegiul acesta suprem — adică să fie **predestinați potrivit cu hotărârea Celui care lucrează toate lucrurile după sfatul voii Sale**.

1:12 Scopul acestei predestinări a fost ca ei să fie spre lauda slavei Sale. Cu alte cuvinte, ei sunt trofee ale harului lui Dumnezeu, arătând ce poate face El cu materia primă atât de nepromițătoare pe care o reprezentăm noi, aducându-I totuși slavă.

Apostolul se referă la el și la alți iudei credincioși cu cuvintele: **noi cei care ne-am încrezut mai întâi în Cristos**. El se gândește la rămășița de evrei care au răspuns la mesajul evangheliei în era primară a creștinismului. Vestea bună a fost predicată mai întâi iudeilor. Cei mai mulți din poporul Israel au respins categoric această veste bună. Dar o mică parte dintre ei — rămășița — au crezut în Domnul Isus. Pavel face parte din această categorie.

Altfel va fi la a doua venire a Mântuitorului pe pământ. Atunci întreaga națiune îl va privi pe cel pe care L-a străpuns și îl va jeli ca pe un Fiu singur la părinți (Zah. 12:10). „Și astfel tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: «Izbăvitorul va veni din Sion și va îndepărta toată nelegiuirea din Iacob»“ (Rom. 11:26).

Pavel și contemporanii săi creștini ce proveneau din rândul evreilor S-au încrezut în Mesia cu mult înainte ca întreg poporul evreu să facă acest lucru. De aceea spune

apostolul: „noi... care ne-am pus încrederea mai dinainte în Cristos“ (FWG).

Cei ce „au nădăduit mai dinainte“ în Mesia vor domni cu El pe pământ. Ceilalți membri ai poporului evreu vor fi supuși Săi în împărăția Sa.

1:13 Acum Pavel trece de la credințioșii proveniți dintre evrei la cei proveniți dintre Neamuri, renunțând la pronumele personal persoana întâi plural „noi“ la voi. Acei dintre păgâni care au fost salvați se împărtășesc din taina voii lui Dumnezeu, alături de iudeii convertiți. Și astfel apostolul urmărește aici pașii prin care efesenii și alți credințioși ne-evrei au fost uniți cu Cristos.

Ei au auzit evanghelia.

Au crezut în Cristos.

Au fost pecetluiți cu Duhul Sfânt al făgăduinței.

Mai întâi, ei au auzit cuvântul adevărului, evanghelia mântuirii lor. În esență, aceasta se referă la vestea bună a mântuirii prin credința în Domnul Isus. Dar într-o accepțiune mai largă, aici sunt cuprinse toate învățăturile lui Cristos și ale apostolilor.

După ce au auzit mesajul acesta, ei s-au predat pe ei înșiși lui Cristos, printr-un act hotărât al credinței. Domnul Isus este adevăratul obiect al credinței. Mântuirea se află numai în El.

De îndată ce au crezut ei, au fost pecetluiți cu Duhul Sfânt al făgăduinței. Asta înseamnă că toți credințioșii adevărați primesc Duhul lui Dumnezeu ca semn al faptului că sunt ai lui Dumnezeu și că El îi va păzi până când ei vor primi trupurile lor glorificate. După cum în problemele de ordin juridic un sigiliu indică dreptul de proprietate și securitate, tot așa este și în cele divine. Duhul Sfânt din lăuntru nostru ne înseamnă, punând în noi pecetea potrivit căreia suntem proprietatea lui Dumnezeu (1 Cor. 6:19, 20), garantând faptul că vom fi păziți și păstrați până în ziua răscumpărării (Ef. 4:30).

Pecetea noastră se numește Duhul Sfânt al făgăduinței. Mai întâi, El este Duhul Sfânt; asta e El în Sine. El a fost făgăduit de Tatăl (Ioel 2:28; Fapte 1:4) și de Domnul Isus (Ioan 16:7). În plus, El este garanția că toate făgăduințele făcute de Dumnezeu credinciosului se vor împlini.

Versetul 13 face prima din numeroasele

referiri la Trinitate din această epistolă:

Dumnezeu Tatăl (v. 3)

Dumnezeu Fiul (v. 7)

Dumnezeu Duhul (v. 13)

1:14 Din nou Pavel procedează la o schimbare de pronume, de la „noi“ din versetele 11 și 12 la „voi“ din versetul 13, ajungând apoi la noi din versetul 14. Prin acest iscusit procedeu literar, el face o aluzie la lucrurile pe care le va explica mai detaliat în capitolele 2 și 3 — uniunea iudeilor credințioși cu Neamurile credințioase, care împreună formează un nou organism: biserica.

Duhul Sfânt este arvuna [garanția] moștenirii noastre. Este acontul sau avansul, ce confirmă că se va efectua plata integrală. Este totuna cu plata integrală, doar că nu e aceeași sumă.

De îndată ce suntem mântuiți, Duhul Sfânt începe să ne descopere câteva din bogățiile de care dispunem în Cristos. El ne dă posibilitatea să gustăm dinainte câte ceva din gloria viitoare. Dar cum putem fi siguri că vom obține toată moștenirea, în viitor? Duhul Sfânt Însuși este arvuna sau garanțul nostru.

Fiind pecetea, El garantează că noi înșine vom fi păziți și păstrați teferi pentru a ne lua în primire moștenirea. Iar ca arvună, El garantează că moștenirea ne va fi păstrată în condiții de siguranță.

Duhul este arvuna până la răscumpărarea stăpânirii dobândite. Arvuna ne duce cu privirea la momentul când va avea loc răscumpărarea, după cum roadele dintâi ne fac să ne gândim la momentul când vom culege recolta deplină. Rolul de arvună al Duhului Sfânt va înceta atunci când se va face răscumpărarea stăpânirii dobândite. Dar ce vrea să spună Pavel prin cuvintele stăpânirea dobândită?

1. S-ar putea să se refere la moștenirea noastră. Tot ce posedă Dumnezeu este al nostru prin Domnul Isus: noi suntem moștenitori ai lui Dumnezeu și co-moștenitori cu Isus Cristos (Rom. 8:17; 1 Cor. 3:21-23). Universul însuși a fost întinat prin pătrunderea păcatului și trebuie să fie reconciliat și purificat (Col. 1:20; Ev. 9:23). Când va reveni Cristos pe pământ ca să domnească, creațiunea ce gemе acum va fi izbăvită de robia putreziciunii, dându-i-se glorioasa libertate de care se bucură copiii lui Dumnezeu (Rom. 8:19-22).

2. Sintagma stăpânirea dobândită ar putea însemna trupul credinciosului. Duhul

și sufletul nostru sunt răscumpărate în clipa când credem, dar răscumpărarea trupurilor noastre este încă un eveniment viitor. Faptul că suferim, că îmbătrânim și murim dovedește că trupul nostru nu a fost încă răscumpărat. Când va reveni Cristos să ne ia la El (1 Tes. 4:13-18), trupurile noastre vor fi refăcute, pentru a se conforma trupului slavei Sale (Fil. 3:21). Atunci vom fi pe deplin și pe veci răscumpărați (Rom. 8:23).

3. În fine, **stăpânirea dobândită** ar putea să se refere la biserica (1 Pet. 2:9: „poporul Său special“). În acest caz, răscumpărarea ei este de asemenea așteptată, când va avea loc Răpirea, ocazie cu care Cristos Își va prezenta biserica Sa ca pe o biserică slăvită, fără pată sau zbârcitură (Ef. 5:27). Unii cred că, în cadrul acestei interpretări, **stăpânirea** lui Dumnezeu ar putea cuprinde și sfinții din Vechiul Testament.

Indiferent de interpretarea la care subscriem, rezultatul final este același: **spre lauda slavei Sale**. Minutul plan al lui Dumnezeu pentru copiii Lui va fi ajuns atunci la gloriosul său deznoadămant, El fiind țința laudelor neconținute. De trei ori în acest capitol Pavel ne amintește că țelul urmărit și rezultatul inevitabil al tuturor acțiunilor lui Dumnezeu este ca El să fie preamărit și proslăvit.

Spre lauda slavei harului Său (v. 6)
Ca noi să fim spre lauda slavei Sale
(v. 12)

Spre lauda slavei Sale (v. 14)

C. Mulțumirile și rugăciunile lui Pavel pentru sfinți (1:15-23)

1:15 În pasajul anterior, de la versetul 3 la 14 (total fiind o singură frază în textul original grec!), apostolul a trecut în revistă triumfătorul program al lui Dumnezeu, din veșnicie până în viitor. În acest proces, el s-a referit la câteva dintre cele mai înălțătoare gânduri care pot ocupa mintea noastră, gânduri atât de mărețe încât acum Pavel le împărtășește ascultătorilor săi povara adâncă ce o resimțea el în rugăciunile sale, fiind convins că trebuie să-i poarte mereu în rugăciune ca ei să poată fi luminați cu privire la aceste concepte atât de mărețe. Dorința lui fierbinte pentru ei este ca ei să poată aprecia slăvitele privilegii pe care le au în Cristos și extraordinara putere de care a fost nevoie ca Cristos să fie dat bisericii în calitatea Sa de căpetenie peste întreaga creațiune.

Cuvintele de aceea de la începutul

paragrafului trec în revistă tot ceea ce a făcut Dumnezeu și va face pentru cei ce sunt membri ai trupului lui Cristos, așa cum se arată în versetele 3-14.

După ce am auzit despre credința voastră în Domnul Isus și dragostea voastră pentru toți sfinții. Tocmai după ce a primit aceste informații, a fost asigurat Pavel că cititorii epistolei sale sunt posesori ai binecuvântărilor spirituale pe care tocmai le-a descris, fiind astfel îndemnat să se roage pentru ei. **Credința lor în Domnul Isus** le-a adus în viețile lor minunea mântuirii. **Dragostea lor pentru toți sfinții** a demonstrat realitatea transformatoare a convertirii lor.

Acei cărturari ai Bibliei care susțin că epistola de față nu a fost adresată exclusiv efesenilor citează acest verset în sprijinul teoriei lor. Pavel se referă aici la faptul că a auzit despre credința cititorilor săi — ca și când nu s-ar fi întâlnit niciodată cu ei. Dar în realitate el petrecuse cel puțin trei ani la Efes (Fapte 20:31). Prin urmare, acești cercetători susțin că Epistola a fost expediată la mai multe adunări locale, între care se număra și Efesul.

Din fericire, chestiunea nu afectează cu nimic învățămintele pe care le putem trage din acest verset. De pildă, vedem că **Domnul** este prezentat ca adevăratul obiect al credinței: **credința voastră în Domnul Isus**. Nu ni se spune să credem într-un „crez“, într-o biserică sau în creștini. **Credința** mântuitoare este doar în Cristos cel înviat și înălțat la cer, unde este acum preamărit la dreapta lui Dumnezeu.

O altă învățătură pe care o desprindem este cea cuprinsă în sintagma: **dragostea voastră pentru toți sfinții**. Dragostea noastră nu trebuie să se mărginească doar la cei din grupul nostru, ci trebuie să se reverse peste toți cei ce au fost curățiți prin sângele lui Cristos, către toată casa credinței.

A treia învățătură o găsim în combinația cuvintelor **credință și dragoste**. Unii oameni spun că au credință, dar este greu să găsești vreo urmă de dragoste în viața lor. Alții susțin că au multă dragoste, dar sunt nepăsători față de nevoia de a avea credință în Cristos. Adevăratul creștinism îmbină învățătura sănătoasă cu trăirea sănătoasă.

1:16 Credința și dragostea credincioșilor l-a determinat pe Pavel să dea slavă lui Dumnezeu pentru ei și să se roage neîncetat pentru ei, după cum se exprimă foarte plastic și Scroggie:

Mulțumirile sunt aduse pentru temelia ce fusese deja pusă, dar mijlocirile sunt necesare pe parcursul înălțării edificiului. Mulțumirile sunt pentru realizările anterioare, dar mijlocirile sunt pentru progresele viitoare. Mulțumirile sunt pentru acea parte din realitate ce a fost însușită prin propria lor experiență, dar mijlocirile sunt pentru întreg potențialul pus la dispoziție de Dumnezeu, în planul Său pentru viața lor.

1:17 Ce privilegiu este să putem arunca o privire asupra vieții de rugăciune a unui om al lui Dumnezeu! De fapt, găsim două asemenea prilejuri în această epistolă: aici și la 3:14-21. Aici rugăciunea este înălțată spre Dumnezeu pentru iluminarea lor spirituală; în pasajul menționat ea este rostită în scopul întăririi lor spirituale. Aici rugăciunea este adresată lui **Dumnezeu**; acolo ea se adresează Tatălui. Dar în toate cazurile rugăciunile lui Pavel erau necurmte, concrete și axate pe nevoile reale ale oamenilor. Aici rugăciunea se adresează **Dumnezeului Domnului nostru Isus Cristos, Tatăl slavei**. Sintagma **Tatăl slavei** ar putea însemna că Dumnezeu este fie:

1. Izvorul sau sursa oricărei glorii,
2. Cel cărui I se cuvine toată slava,
3. Tatăl Domnului Isus, care este manifestarea slavei lui Dumnezeu.

Rugăciunea continuă, cerând să li se dea duhul înțelepciunii și descoperirii în cunoașterea Lui. Duhul Sfânt este Duhul înțelepciunii (Is. 11:2) și al descoperirii (1 Cor. 2:10). Dar întrucât în fiecare credincios locuiește Duhul Sfânt, nu e posibil ca Pavel să se fi rugat ca cititorii săi să primească Persoana Duhului Sfânt, ci mai degrabă ca ei să primească o măsură deosebit de mare de luminare din partea lui.

Descoperirea (sau **revelația**) se referă la transmiterea cunoștinței; **înțelepciunea** are de a face cu folosirea corectă a cunoștinței în viața noastră. Apostolul nu se gândește la cunoștință în general, ci la un anumit fel de **cunoștință** (*epignosis* în greacă), adică cunoașterea Sa. El dorește ca cititorii săi să aibă o cunoaștere profundă, spirituală și obținută prin propria lor experiență despre Dumnezeu — o cunoaștere care nu se poate dobândi prin capacitatea intelectuală, ci numai prin lucrarea gratuită a Duhului, cum explică și Dale:

Acești creștini efeseni primiseră deja luminarea divină, căci altfel nu ar fi devenit creștini. Dar Pavel s-a rugat ca Duhul Divin, care locuia în

ei, să le dea posibilitatea să vadă mai deslușit, mai clar și mai profund, așa încât puterea, dragostea și măreția Divină să le fie descoperite mai deplin. Și poate că în zilele acestea în care oamenii fac descoperiri rapide în domenii inferioare ale gândirii, descoperiri atât de fascinante și de palpitate, încât ai zice că tind să rivalizeze cu manifestarea lui Dumnezeu în Cristos, suscitând până și interesul creștinilor, se constată tot mai mult nevoia ca biserica să se roage ca Dumnezeu să-i dăruiască „*duhul înțelepciunii și descoperirii*“; dacă ni s-ar da răspuns la această rugăciune, nu am mai fi copleșiți de cunoștințele ce privesc „lucrurile văzute și trecătoare“, ci toate acestea ar păli în fața slavei transcendente a „lucrurilor nevăzute și veșnice.“⁶⁵

1:18 Am văzut că sursa iluminării spirituale este Dumnezeu; canalul este Duhul Sfânt; iar subiectul suprem este deplina cunoștință a lui Dumnezeu. Acum am ajuns la organele iluminării: **ochii inimilor voastre** (NKJV text marginal⁶⁶) să vă fie luminați.

Această expresie figurată ne învață că înțelegerea corectă a realităților divine nu depinde de capacitatea intelectuală deosebită a cuiva, ci tot ce se cere este să ai o **inimă** simțitoare, sensibilă, plină de duioșie. Este o chestiune ce ține de afecțiunii, dar și de minte. Revelațiile lui Dumnezeu sunt datorate celor care Îl iubesc. Asta deschide extraordinare posibilități pentru toți credincioșii, pentru că deși s-ar putea ca nu toți să fim înzestrați cu minți de geniu, toți putem însă avea inimi pline de iubire.

În continuare, Pavel precizează cele trei zone de cunoștință divină pe care ar dori să le aibă sfinții:

1. **nădejdea chemării Sale**
2. **bogățiile gloriei moștenirii Sale în sfinți**
3. **puterea Lui nespum de mare pentru toți cei ce cred.**

Nădejdea chemării Sale ne duce cu gândul la viitor, relevând destinul final pe care L-a avut El în vedere pentru noi când ne-a chemat. Aici este inclus și faptul că vom fi cu Cristos și ca Cristos, în veci de veci. Vom fi arătați universului ca fii ai lui Dumnezeu, ca Mireasa fără pată a lui Cristos, domnind împreună cu El. Noi nădăjduim în aceste lucruri nu în sensul că ne-am îndoi cătuși de puțin, ci, mai degrabă, pentru că este acel aspect al mântuirii noastre care este încă la timpul viitor; e un

lucru care încă așteptăm să se întâmple.

Bogățiile slavei moștenirii Sale în sfinți este al doilea domeniu de extraordinară măreție ce le este dat sfinților să-l explozeze. Observați modul în care clădește Pavel cuvintele, ca într-o piramidă, pentru a produce efectul imensității și grandorii:

**Moștenirea Sa
Moștenirea Sa în sfinți
Slava moștenirii Sale în sfinți**

Există două posibilități de înțelegere a acestui lucru, ambele fiind semnificative. Potrivit primei interpretări, **sfinții** sunt **moștenirea Sa** iar El îi privește ca pe o comoară de valoare nespuse de mare. La Tit 2:14 și la 1 Petru 2:9 credincioșii sunt numiți „poporul Său special”. Negreșit este o etalare de har nespuse să vedem cum niște păcătoși nevrednici pot ocupa, după ce au fost mântuiți prin Cristos, un loc atât de înalt în inima lui Dumnezeu, încât El să-i numească **moștenirea Sa**.

Cealaltă interpretare este că **moștenirea** se referă la tot ce vom moșteni *noi*. Pe scurt, înseamnă întregul univers adus sub domnia lui Cristos iar noi, Mireasa Lui, domnind împreună cu El. Dacă apreciem bogăția slavei tuturor lucrurilor pe care le-a pregătit El pentru noi, vom pierde gustul pentru atracțiile și plăcerile acestei lumi.

1:19 Al treilea lucru pe care îl cere Pavel în rugăciune pentru sfinți este ca ei să aibă o apreciere profundă a **puterii** pe care o pune Dumnezeu în mișcare pentru a face toate acestea posibile: **puterea Lui nespuse de mare față de toți cei ce cred**.

F. B. Meyer spune: „Este *putere*. Este *puterea Lui*. Este o *putere mare*; nimic altceva nu ar da rezultate. Este *puterea nespuse de mare*, dincolo de orice putință a minții de a-și imagina.”⁷

Aceasta este *puterea* la care a recurs Dumnezeu în procesul răscumpărării noastre, și pe care o folosește El în procesul păstrării noastre, *puterea* pe care o va folosi la proslăvirea noastră, cum arată și Lewis Sperry Chafer:

Pavel dorește să imprime în credincios gândul măreției *puterii* angajate pentru realizarea, în folosul lui, a tot ce a plănuit Dumnezeu, în conformitate cu planul său de alegere, predestinație și adopțiune suverană.⁸

1:20 Pentru a sublinia și mai mult

magnitudinea acestei *puteri*, apostolul descrie în continuare cea mai mare etalare de **putere** divină pe care a cunoscut-o lumea vreodată: **puterea** care L-a **înviat** pe Cristos **din morți**, întronându-L la **dreapta** lui Dumnezeu. Poate am fi înclinați să credem că crearea universului a fost cea mai mare etalare a *puterii* lui Dumnezeu. Sau poate modul miraculos în care Și-a izbăvit Dumnezeu poporul din Egipt, când a despărțit Marea Roșie în două. Dar nu așa stau lucrurile. Noul Testament ne învață că **învieria** și **înălțarea** lui Cristos au necesitat cea mai mare scurgere de energie divină.

Cu ce scop au fost făcute toate acestea? Se pare că toate oștirile iadului au fost angajate pentru a încerca să neutralizeze planurile lui Dumnezeu, ținându-L pe Cristos în mormânt sau împiedicându-L să se înalțe la cer, după ce a **înviat**. Dar Dumnezeu a ieșit învingător asupra tuturor formelor de opoziție. **Învieria** și **proslăvirea** lui Cristos au constituit o lovitură zdrobitoare dată Satanei și oștirilor sale, de totală învingere a sa, și un slăvit spectacol al *puterii* lui Dumnezeu.

Nimeni nu este în stare să descrie această *putere* la adevărata ei valoare. Prin urmare, Pavel împrumută câteva cuvinte din vocabularul dinamicii, pentru a descrie *puterea* la care s-a recurs în folosul nostru: **„potrivit cu lucrarea tăriei *puterii* Lui, pe care El a energizat-o în Cristos, când L-a învial din morți.”** Cuvintele par să se încovoie sub greutatea ideii. Nici nu e nevoie să facem distincție între diversele cuvinte. Este de ajuns să ne minunăm în fața imensității *puterii* lui Dumnezeu, închinându-ne în fața Lui, pentru atotputernicia Sa! Meyer exclamă:

O extraordinară lansare și înălțare, de la mormântul morții la tronul Dumnezeului veșnic, singurul care posedă nemurirea! De la întunericul mormântului la lumina orbitoare. Din această lume mică până în centrul și metropola universului. Deschideți-vă compasul credinței voastre, pentru a măsura abisul incomensurabil. Apoi minunați-vă de *puterea* care v-a adus la Cristos, străbătând acest abis.⁹

În ce privește Scriptura, **învieria** lui Cristos a fost primul eveniment de acest fel din istoria omenirii (1 Cor. 15:23). Au mai fost **înviați** și alții, dar după aceea au murit din nou. Domnul Isus a fost primul care a **învial** în *puterea* unei vieți fără de sfârșit.

După învierea și înălțarea la cer a lui Cristos, Dumnezeu L-a așezat la dreapta Sa în locurile cerești. Dreapta lui Dumnezeu semnifică locul de privilegiu (Ev. 1:13), putere (Mat. 26:54), distincție (Ev. 1:3), desfătare (Ps. 16:11) și stăpânire (1 Pet. 3:22).

Ne sunt oferite amănunte suplimentare despre acest loc: **în locurile cerești** — prin asta înțelegându-se că tot acolo se află și locuința lui Dumnezeu. Acolo se află Domnul Isus în momentul de față, într-un trup real, din carne și oase, un trup proslăvit, care nu mai poate muri. Dar unde este El acolo vom fi și noi, în curând!

1:21 Proslăvirea Mântuitorului este descrisă în continuare ca fiind cu **mult mai presus de orice domnie, de orice stăpânire, de orice putere, de orice autoritate și de orice nume care se poate numi, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor.** Domnul Isus este superior oricărui dregător sau autorități, omenești sau îngeresci, de acum și din veci.

În locurile cerești există diverse ranguri de ființe îngeresci, unele rele, altele bune, fiecare cu gradul său propriu de putere. Unele, de pildă, ar putea fi corespondențele funcțiilor omenesci de președinte, guvernator, primar sau consilier. Indiferent cât de mare este domnia, autoritatea, **puterea și stăpânirea** lor, Cristos este **cu mult mai presus** de toate acestea.

Și asta nu e doar pentru actuala epocă în care trăim, ci și în cea viitoare, adică literalmente Domnia de o Mie de ani a lui Cristos pe pământ. Atunci El va fi Rege peste toți regii și Domn peste toți domnii. El va fi preamărit și înălțat peste toate ființele create, de la această regulă nefăcându-se nici o excepție.

1:22 În plus, Dumnezeu a **pus toate lucrurile** create **sub picioarele Sale**. Asta înseamnă stăpânirea universală, nu numai peste oameni și îngeri, ci și peste restul creației Sale, animate și neanimate. Scriitorul cărții Evrei ne amintește că în timpul de față noi nu vedem toate lucrurile puse sub stăpânirea Lui (Ev. 2:8). Și așa este. Deși stăpânirea universală aparține lui Cristos, El nu Și-o exercită încă. Așa, de pildă, oamenii continuă să se răzvrătescă împotriva Lui și să-L tăgăduiască sau să I se împotrivească. Dar Dumnezeu a decretat că Fiul Său va avea sceptorul stăpânirii universale, și acest lucru se va întâmpla cu siguranță.

În continuare avem o scenă incredibilă. Cel a cărui mână, purtând urmele cuielor,

va exercita autoritatea suverană asupra întregului univers este Același slăvit Mântuitor, pe care Dumnezeu L-a dăruit **bisericii!** Aici Pavel face uimitoarea revelație cu privire la taina voii lui Dumnezeu; pas cu pas apostolul ne-a condus spre acest deznodământ uluitor. Cu măiestrie de neîntrecut, Pavel a descris învierea, proslăvirea și stăpânirea lui Cristos. Iar apoi, pe când inimile noastre sunt pline de contemplație la atoslăvitul nostru Domn și Mântuitor, apostolul afirmă: „Totmai în această capacitate a Sa, de **Cap peste toate lucrurile** a fost Cristos dăruit **bisericii.**“

Dacă n-am citi cu atenție acest verset, am putea trage concluzia că Cristos este Capul **bisericii**. Deși lucrul acesta este desigur adevărat, versetul de față are în vedere un adevăr mult mai profund, afirmând că **biserica** este strâns asociată cu Cel căruia i s-a dat stăpânire asupra întregului univers.

În versetul 21 aflăm că Cristos este cu mult mai presus de orice *creatură* din cer și de pe pământ, din veacul acesta și din cel viitor. În prima parte a versetului 22, am aflat că **toate lucrurile** cât și toate ființele create sunt **supuse, sub picioarele Lui**. Acum aflăm că biserica beneficiază de chemarea unică de a fi asociată cu El în stăpânirea Sa nemărginită. Tot restul creației va fi sub domnia Lui.

1:23 În acest ultim verset din capitolul 1, aflăm cât de apropiată este relația dintre Cristos și biserică, două fiind imaginile prin care este redată aceasta: (1) **Biserica este trupul Său;** (2) Ea este **plinătatea Celui care umple totul în toți.**

Nu există nici o relație mai apropiată decât aceea dintre cap și **trup**, cele două elemente aflându-se într-o unitate vitală, fiind locuite de același Duh. Biserica este ceata tuturor oamenilor chemați din lume, în intervalul dintre Rusalii și Răpire, mântuiți prin harul minunat și bucurându-se de privilegiul unic de a fi **trupul** lui Cristos. Nici un alt grup de credincioși din nici o altă eră nu s-a bucurat și nu se va bucura vreodată de această distincție unică.

Apoi biserica este definită drept **plinătatea Celui ce umple totul în toți**, adică biserica este complementul lui Cristos, care se află pretutindeni și același timp. Numim complement ceea ce completează sau umple golul existent. Implicația este că două elemente au fost unite, formând acum un singur tot. După cum trupul este complementul capului, tot așa biserica este

complementul lui Cristos.

Dar pentru ca nu cumva cineva să creadă că în Cristos există vreo incomplețețe sau imperfecțiune, Pavel se grăbește să adauge cuvintele **plinătatea Celui ce umple totul în toți**. Fiind exclus ca El să aibă nevoie să I se completeze ceva sau să I se adauge ceva, Domnul Isus este chiar El Însuși **Cel care umple totul în toți**, Cel care pătrunde întreg universul și-i asigură toate cele de trebuință.

Trebuie să recunoaștem că aceste cunoștințe depășesc puterea noastră de pricepere. Trebuie să ne mulțumim doar să admirăm mintea înfinit de înțeleaptă și planul de nepătruns al lui Dumnezeu de a fi creat toate aceste lucruri.

D. Puterea lui Dumnezeu manifestată în mântuirea Neamurilor și a iudeilor (2:1-10)

2:1 Faptul că aici intervine începutul unui nou capitol nu trebuie să știrbească cu nimic legătura vitală dintre ultima parte a capitolului 1 și primele versete din capitolul 2. În ultima parte a capitolului 1 am urmărit puterea extraordinară a lui Dumnezeu, folosită la învierea lui Cristos din mormânt și la încununarea Lui cu slavă și onoare. Acum vedem cum aceeași putere a lucrat în viețile noastre, înviindu-ne din moartea noastră spirituală și așezându-ne împreună cu Cristos în locurile cerești.

Fragmentul acesta se aseamănă cu primul capitol din Geneză, căci în ambele locuri avem: (1) scena pustiului, haosului și ruinei (Gen. 1:2a; Ef. 2:1-3); (2) intervenția puterii divine (Gen. 1:2b; Ef. 2:4); (3) crearea vieții noi (Gen. 1:3-31; Ef. 2:5-22).

În momentul surprins de Efeseni 2, noi suntem niște cadavre spirituale, zăcând în valea morții. Iar la încheierea capitolului 2 din Efeseni nu numai că suntem așezați cu Cristos în locurile cerești, ci formăm o locuință a lui Dumnezeu prin Duhul Lui. Iar între cele două ipostaze avem miracolul extraordinar care a produs această remarcabilă transformare.

Primele zece versete descriu puterea lui Dumnezeu în actul de mântuire a Neamurilor și a iudeilor. Nici o Cenușăreasă nu s-a putut ridica vreodată de la o stare atât de umilă la bogății atât de extraordinare!

În versetele 1 și 2, Pavel le amintește cititorilor săi ne-evrei că înainte de convertirea lor, ei **erau morți**, depravați, diabolici și neascultători. Ei erau morți din punct de

vedere spiritual, ca urmare a păcatelor și fărădelegilor lor. Asta înseamnă că erau fără viață față de Dumnezeu, neavând nici o legătură vitală cu El. Cauza morții o constituiau: **păcatele și fărădelegile lor**. **Păcatele** sunt toate formele de greșeli, comise conștient sau inconștient, cu gândul, cu fapta sau cu vorba, prin care ne îndepărțăm de standardul de perfecțiune stabilit de Dumnezeu. **Fărădelegile** sunt păcatele săvârșite cu bună știință, prin călcarea cu voia a legilor cunoscute. În sens mai larg, aici s-ar include orice gafe, orice abateri și mișcări greșite.

2:2 Efesenii fuseseră peste măsură de depravați — cu totul morți duhovnicește. Ei **trăiau odinioară după mersul lumii aceasteia**. Adică se conformau duhului acestui veac, complăcându-se în păcatele specifice epocii în care trăiau. Lumea are o matriță, în care îi toarnă pe toți adepții ei. Este matrița înșelăciunii, imoralității, nelegiuirii, egoismului, violenței și răzvrătirii — adică exact cum erau odinioară efesenii.

Ba mai mult: comportarea lor era diabolică, căci ei urmau exemplul diavolului, **prințul puterii văzduhului**. Ei erau călăuziți de principalul exponent al duhurilor rele, al căror tărâm este în atmosferă. Ei ascultau de bunăvoie de dumnezeul acestui veac. Asta explică de ce oamenii neconvertiți se pretează uneori la forme atât de josnice de comportament ce depășesc în răutate chiar felul de a fi al animalelor.

În fine, ei erau neascultători, umblând după **duhul celui care lucrează acum în fiii neascultării**. Toți oamenii nemântuiți sunt **fiii neascultării** în sensul că sunt caracterizați de **neascultarea față de Dumnezeu**. Ei sunt impulsionați de Satan, fiind, prin urmare, dispuși să sfideze, să necinstească și să-L dezonoreze pe Domnul.

2:3 Trecerea apostolului de la pronumele personal *voi* la *noi* indică faptul că se referă, în principal, la credincioșii iudei (deși cele spuse de el se potrivesc la toți ceilalți oameni în starea lor de dinainte de convertire). Trei sunt cuvintele ce definesc statutul lor: carnali, corupți și condamnați.

Între ei eram și noi toți odinioară, când trăiam în poftele firii noastre păcătoase. Înainte de a se naște din nou, chiar Pavel și ceilalți creștini trăiau în mijlocul fiilor neascultării. Viața lor era *carnală*, având ca scop unic satisfacerea dorințelor și apetiturilor firii vechi. Pavel însuși trăise, în afară, o viață morală, dar acum apostolul își

dă seama cât de ego-centristă era viața sa. Or, ceea ce era Pavel în lăuntru lui era cum mult mai rău decât tot ce a făcut în afară.

Iudeii neconvertiți erau de asemenea **corupți, împlinind dorințele firii vechi și ale minții**. Asta indică o dedare la toată gama de dorințe ale firii. **Dorințele firii vechi și ale minții** cuprind o gamă foarte largă, de la apetiturile naturale la diversele forme de imoralitate și perversiune; accentul se pune aici probabil pe păcatele grosolane. Observați, vă rog, că Pavel se referă la păcatele gândirii, precum și la păcatele propriu-zise, manifestate prin fapte rele, după cum arată F. B. Meyer:

Este tot atât de mare paguba produsă prin complacerea în dorințele *minții* cum este cea a complacerii în dorințele *firii vechi*. Prin minunatul dar al imaginației, cu care am fost înzestrați, este posibil să ne complacem în tot felul de situații păcătoase imaginare, punând însă frâu poftelor propriu-zise și nelăsând ca aceste gânduri necurate să se transforme în fapte. Nimeni nu poate vedea sufletul unui om, când se complăce în a dansa cu satirii sau când o ia pe toate căile lăturalnice ale poftelor. Sufletul se poate aventura nestingherit pe aceste căi, revenind apoi fără ca vreun ochi omenesc să-l fi văzut. Și astfel omul respectiv nu-și știrbește cu nimic reputația purității sale „albe ca zăpada“, aceluși suflet îngăduindu-se să vegheze mai departe alături de fecioare, așteptând sosirea Mirelui. Dar dacă acest obicei rămâne neosândit și nemărturisit, îl va marca pe omul respectiv ca fiu al neascultării și copil al mâniei.¹⁰

În încheiere, Pavel îi definește pe iudeii nemântuiți ca fiind **din fire copii ai mâniei, ca și ceilalți**. Asta înseamnă că ei aveau o predispoziție naturală față de mânie, răutate, amărăciune și un temperament aprins, ei nedeosebindu-se în această privință de restul oamenilor. Desigur, acest lucru este valabil și în cazul celor aflați sub **mânia** lui Dumnezeu. Ei sunt rânduiți în vederea morții și judecării. Observați că în versetele 2 și 3 sunt menționați cei trei dușmani ai omului: lumea (v. 2), diavolul (v. 2) și firea veche (v. 3).

2:4 Cuvintele **Dar Dumnezeu** constituie una din cele mai semnificative, elocvente și inspirate tranziții din întreaga literatură, subliniind faptul că s-a petrecut o schimbare fără precedent. Este schimbarea de la osândă și disperarea văii morții la nespusele

desfătări ale iubirii Fiului lui Dumnezeu.

Autorul schimbării este chiar **Dumnezeu**. Nimeni altul nu *putea* face așa ceva și nimeni altul n-ar fi *dorit* s-o facă.

O trăsătură a acestui Binecuvântat personaj este faptul că **El este bogat în îndurare**, arătându-și față de noi îndurarea prin faptul că nu ne tratează după meritele noastre (Ps. 103:10). „Deși (îndurarea Lui) s-a revărsat neconținut timp de șase milenii, peste nenumărate ființe omenești, ea continuă să fie o sursă inepuizabilă“ — cum se exprimă Eadie.¹¹

Motivul intervenției Sale este redat de cuvintele: **pentru dragostea Lui cea mare cu care ne-a iubit**. Dragostea Lui este mare pentru că El este izvorul ei. După cum măreția unei persoane se reflectă în magnitudinea darului său, tot așa nespusele măreția strălucire și îndurare a lui Dumnezeu adaugă parcă ceva în plus la dragostea Sa. De pildă, este cu mult mai minunat să fii iubit de Suveranul atotputernic al universului, decât de o altă ființă omenească, de un semen al nostru. Dragostea lui Dumnezeu este mare datorită prețului plătit de El. Dragostea a fost aceea care L-a determinat pe Domnul Isus — singurul Fiu născut al lui Dumnezeu — să moară pentru noi în agonia Calvarului. Dragostea lui Dumnezeu este mare datorită bogățiilor de nepătruns pe care le revărsă din plin peste obiectele acestei iubiri.

2:5 Apoi dragostea lui Dumnezeu este mare datorită totalei nevrednicii a persoanelor peste care se revărsă ea, precum și faptului că ele nu au nimic în ele însele care să atragă această iubire. **Noi eram morți în greșelile noastre**. Eram vrăjmași ai lui Dumnezeu, lipsiți de orice merite și degradați. Totuși, El ne-a iubit în pofida tuturor acestor lucruri.

Ca urmare a iubirii manifestate de Dumnezeu față de noi și a lucrării răscum-părătoare a lui Cristos, noi am fost: (1) **aduși la viață împreună cu Cristos**; (2) **înviați împreună cu El**; (3) **asezați împreună cu El**.

Aceste sintagme descriu poziția noastră spirituală, ca urmare a unirii noastre cu El. El a acționat ca Reprezentant al nostru — nu numai *pentru* noi, ci și *în locul* nostru. Prin urmare, când a murit El, am murit și noi. Când a fost El îngropat, am fost îngropați și noi.

Când a fost adus la viață El, și așezat în locurile cerești, tot așa am fost și *noi*.

Noi ne bucurăm de toate binefacerile ce decurg din lucrarea Sa ispășitoare datorită legăturii noastre cu El. A fi aduși la viață împreună cu El înseamnă că iudeii converțiți și Neamurile convertite sunt acum într-o relație de asociere, prin noua viață adusă de El. Aceeași putere care i-a dăruit Lui viața ce L-a înviat ne-a fost pusă la dispoziție și nouă.

Măreția acestei realități îl face pe Pavel să-și întrerupă firul gândirii și să exclame: **Prin har ați fost mântuiți.** Apostolul este copleșit de bunăvoința și îndurarea fără margini pe care a arătat-o Dumnezeu față de cei ce meritau exact opusul! Acesta e **harul!**

Am arătat deja că îndurarea înseamnă să nu fim pedepsiți pentru ceea ce merităm. **Harul** înseamnă să obținem mântuirea pe care nu o merităm. O primim în dar, și nu ca pe ceva care se poate dobândi sau câștiga prin meritele noastre. Și ne este dată de Cel care nu era obligat s-o dăruiască, cum se exprimă și A. T. Pierson:

Este o exercitare benevolă a dragostei, El neavând nici o obligație să manifeste această dragoste. Ceea ce a constituit gloria harului a fost faptul că este exercitarea total neîncătușată și neconstrânsă de către Dumnezeu a iubirii Sale față de sârmanii păcătoși.¹²

2:6 Nu numai că am fost aduși la viață împreună cu Cristos, ci am fost și înviați cu El. După cum moartea și judecata sunt acum în urma Lui, tot așa sunt ele și față de noi, cei care stăm în fața mormântului gol al învierii. Aceasta este poziția pe care o ocupăm noi, ca urmare a unirii noastre cu El. Și fiindcă acest lucru este valabil în ce privește poziția noastră, noi ar trebui să trăim ca atare și în practica de zi cu zi, ca unii care am fost înviați din morți.

Un alt aspect al poziției ocupate de noi este faptul că suntem așezați împreună cu El **în locurile cerești în Cristos.** Prin unirea noastră cu El noi suntem văzuți ca fiind izbăviți de actuala lume rea și așezați **în Cristos** în slavă. Așa ne vede Dumnezeu. Dacă ne însușim această realitate prin credință, ea ne va schimba caracterul vieții noastre. În acest caz, nu vom mai fi legați de acest pământ, nu ne vom mai preocupa cu lucrurile mărunte și trecătoare ale acestei lumi, ci vom căuta acele lucruri care sunt de sus, unde Cristos este așezat la dreapta lui Dumnezeu (Col. 3:1).

Cheia versetelor 5 și 6 o constituie sintagma: **în Cristos Isus.** În El am fost aduși noi la viață, înviați și așezați împreună cu El. El este Reprezentantul nostru; prin urmare, biruințele Sale și poziția pe care o ocupă El sunt și ale noastre. George Williams exclamă: „Ce gând mare! Anume faptul ca o Marie Magdalena și un tâlhar răstignit să fie alături de Fiul lui Dumnezeu în slavă!”¹⁴

2:7 Miracolul acesta al harului transformator va constitui subiectul revelației eterne. De-a lungul tuturor veacurilor nesfârșite, Dumnezeu va descoperi oștii cerești cât L-a costat să-L trimită pe Fiul Său în această junglă a păcatului și cât L-a costat pe Domnul Isus să poarte păcatele noastre pe cruce. Este un subiect care nu se va epuiza nicicând. Din nou Pavel așează cu măiestrie cuvintele într-un fel de piramidă, pentru a sugera imensitatea realității descrise:

Bunătatea Lui față de noi

Harul Lui în bunătatea Lui față de noi
Bogățiile harului Său în bunătatea Sa față de noi

Nermărginitele bogății ale harului Său, în bunătatea Sa față de noi

Acum e limpede că dacă Dumnezeu ne va descoperi toate acestea, pe parcursul veșniciei, atunci înseamnă că vom fi pe veci în școala Lui, învățând. Cerul va fi școala noastră iar Dumnezeu va fi învățătorul nostru. **Harul Lui** va fi materia noastră de studiu. Iar durata cursului va fi toată veșnicia.

Asta ar trebui să ne izbăvească de ideea greșită potrivit căreia când vom ajunge în cer vom cunoaște toate lucrurile. Numai Dumnezeu cunoaște toate lucrurile iar noi nu vom fi niciodată egali cu El.¹³

De asemenea, textul ridică o întrebare interesantă: Cât de mare va fi gradul cunoștinței noastre când vom ajunge în cer? Un răspuns posibil ar fi că ne putem pregăti pentru universitatea cerească înscriindu-ne fără întârziere la cursul de studiere a Bibliiei.

2:8 Următoarele trei versete ne prezintă una din cele mai clare expuneri ale planului simplu al mântuirii din toată Biblia — plan care începe cu **harul** lui Dumnezeu, căci Lui îi aparține inițiativa de a pune la dispoziție acest plan. Mântuirea este dată în dar celor care nu o merită, pe baza Persoanei și lucrării Domnului Isus Cristos. Ea este dată

ca un bun actual. Cei mântuiți o pot cunoaște. Scriindu-le efesenilor, Pavel a spus: **Voi ați fost mântuiți.** El știa acest lucru și ei de asemenea știau.

Ei au primit darul vieții veșnice **prin credință.** **Credința** înseamnă că omul ocupă locul unui păcătos pierdut și vinovat, primindu-L pe Domnul Isus ca singura lui nădejde de mântuire. Adevărata credință mântuitoare constă în predarea unei persoane către altă persoană.

Orice idee potrivit căreia omul ar putea dobândi sau merita mântuirea este risipită definitiv prin cuvintele: **Și aceasta nu vine de la voi.** Morții nu pot face nimic iar păcătoșii nu merită nimic decât pedeapsa.

Ci este darul lui Dumnezeu. Desigur, un dar este un cadou gratuit și necondiționat. Asta e singura bază de pe care Dumnezeu oferă mântuirea. **Darul lui Dumnezeu este mântuirea prin har și prin credință.** Ea este oferită tuturor oamenilor de pretutindeni.

2:9 Nu este prin fapte, adică nu e un lucru pe care cineva să-l poată dobândi sau câștiga prin fapte, chipurile, meritorii. Ea nu se poate câștiga prin lucruri cum ar fi:

1. Confirmarea
2. Botezul
3. Apartenența la o biserică
4. Frecventarea unei biserici
5. Luarea Cinei Domnului
6. Încercarea de a asculta de cele zece porunci
7. Trăirea după preceptele Predicii de pe Munte
8. Milostenia (facerea de bine)
9. Trăirea în pace cu semenii
10. Trăirea unei vieți morale, respectabile

Oamenii nu sunt mântuiți prin fapte. Și nu sunt mântuiți prin credință plus fapte, ci sunt mântuiți prin credință și numai prin credință! În clipa în care adăugăm fapte de orice fel, ca mijloc de câștigare a vieții veșnice, mântuirea nu mai este prin har (Rom. 11:6). Un motiv pentru care faptele sunt excluse definitiv este pentru a nu-i da omului prilejul să se laude. Dacă cineva ar putea fi mântuit prin faptele sale, atunci ar avea motiv să se laude înaintea lui Dumnezeu. Or, asta este cu neputință (Rom. 3:27).

Dacă cineva ar putea fi mântuit prin propriile sale fapte bune, atunci moartea lui Cristos nu și-ar mai avea rostul (Gal. 2:21). Dar noi știm că motivul pentru care El a murit a fost pentru că nu s-a găsit o altă

cale prin care păcătoșii vinovați să poată fi mântuiți.

Dacă cineva ar putea fi mântuit prin propriile sale fapte bune, atunci ar fi propriul său mântuitor și s-ar putea închina lui însuși. Dar asta ar fi idolatrie, pe care Dumnezeu o interzice categoric (Ex. 20:3).

Chiar dacă cineva ar putea fi mântuit prin credința în Cristos, plus propriile sale fapte bune, ne-am găsi confrunțați cu situația imposibilă a doi mântuitori: Isus și păcătosul. Atunci Cristos ar trebui să împartă slava de mântuitor cu altul. Or, El nu va face niciodată acest lucru (Is. 42:8).

În fine, dacă cineva ar putea contribui la mântuirea sa prin fapte, atunci Dumnezeu i-ar fi dator. Or, și acest lucru este imposibil. Dumnezeu nu poate fi dator nimănui (Rom. 11:35).

În contrast cu faptele, credința exclude lăudăroșenia (Rom. 3:27), pentru că nu se bazează pe merite. Un om nu are nici un motiv să se mândrească cu faptul că s-a încrezut în Domnul. Credința în El este lucrul cel mai sănătos, rațional și logic pe care l-ar putea săvârși cineva. A-ți pune încrederea în Creatorul și Răscumpărătorul tău este singurul lucru cu adevărat logic și rațional, căci dacă nu ne putem încrede în El, atunci în cine ne putem încrede?

2:10 Rezultatul mântuirii noastre este faptul că **suntem lucrarea Lui** — lucrarea lui Dumnezeu, nu a noastră. Un credincios născut din nou este o capodoperă a lui Dumnezeu. Când ne gândim la materia primă cu care trebuie să lucreze El, ne dăm seama că realizarea produsului finit este cu atât mai remarcabilă! Într-adevăr, capodopera aceasta nu este altceva decât o nouă creațiune, prin unirea cu Cristos, căci: „dacă este cineva în Cristos, este o nouă creațiune; cele vechi s-au dus; iată că toate lucrurile au devenit noi“ (2 Cor. 5:17).

Iar obiectul acestei noi creațiuni se găsește în sintagma: **pentru fapte bune.** Deși e adevărat că noi nu suntem mântuiți prin fapte bune, tot atât de adevărat este că suntem mântuiți pentru fapte bune. **Faptele bune** nu sunt rădăcina, ci roada. Noi nu facem fapte pentru a fi mântuiți, ci pentru că suntem mântuiți.

Tocmai acest aspect al adevărului este subliniat la Iacov 2:14-26. Când Iacov spune că „credința fără fapte este moartă“, el nu spune că suntem mântuiți prin credință plus fapte, ci prin acel fel de credință care are ca urmare o viață plină de fapte

bune. Faptele demonstrează realitatea credinței noastre, lucru cu care Pavel este întru totul de acord: **Noi suntem lucrarea Lui, creați în Cristos Isus pentru fapte bune.**

Prin urmare, ordinea lui Dumnezeu este următoarea:

credință → mântuire → fapte bune → răsplată

Credința duce la mântuire. Mântuirea are drept rezultat **faptele bune**. Iar faptele bune vor fi răsplătite de El.

Se ridică însă întrebarea: Ce fel de **fapte bune** se așteaptă din partea mea? La care Pavel răspunde: **Fapte bune, pe care Dumnezeu le-a pregătit dinainte ca să umblăm în ele.** Cu alte cuvinte, Dumnezeu are un plan pentru viața fiecăruia. Înainte de convertirea noastră, El ne-a trasat o carieră spirituală. Responsabilitatea noastră este de a descoperi voia Sa pentru noi și apoi de a asculta de voia Sa. Noi nu trebuie să ne elaborăm propriul plan pentru viața noastră, ci doar să acceptăm planul elaborat de El pentru viața noastră. Asta ne eliberează de frământări și îngrijorări, asigurându-ne că viața noastră Îi va aduce slavă maximă Lui și binecuvântarea cea mai mare pentru alții, dar și răsplata cea mai mare pentru noi înșine.

Pentru a descoperi **faptele bune** plănuit de El pentru viața fiecăruia dintre noi, trebuie să (1) ne mărturisim și să ne lăsăm de păcat, de îndată ce am devenit conștienți că a pătruns în viața noastră; (2) să-I fim predați în permanență și necondiționat; (3) să studiem Cuvântul lui Dumnezeu, pentru a discerne voia Lui și apoi să facem tot ce ne spune El să facem; (4) să petrecem zilnic un timp în rugăciune; (5) să prindem orice prilej ce se ivește pentru a-L sluji pe El; (6) să cultivăm părtășia și sfatul altor creștini. Dumnezeu ne pregătește **pentru fapte bune**. El pregătește **faptele bune** pe care să le săvârșim noi. Apoi El ne răsplătește când le săvârșim. Așa este harul!

E. Unitatea iudeilor credincioși și a Neamurilor credincioase în Cristos (2:11-22)

În prima jumătate a capitolului 2 Pavel a urmărit firul mântuirii unor persoane individuale dintre Neamuri și dintre iudei. Acum el trece mai departe de la abolirea fostelor deosebiri naționale, la unitatea lor în Cristos și la sudarea lor într-o singură biserică, un templu sfânt în Domnul.

2:11 În versetele 11 și 12 apostolul le amintește cititorilor săi că înainte de a fi convertiți ei erau **Neamuri** prin naștere și, prin urmare, proscrisi, în raport cu iudeii. Mai întâi, ei erau disprețuiți — cum reiese din faptul că iudeii îi numeau **Necircumciși**. Asta înseamnă că Neamurile nu aveau în ei acel semn chirurgical care îi marca pe israeliți ca popor al lui Dumnezeu, cu care El a încheiat un legământ. Termenul de „necircumciși“ era o insultă cu substrat etnic, similar epitetelor atribuite în vremea noastră de unii pentru anumite popoare disprețuite. Ne putem da seama cât de înțepător era acest termen când îl auzim pe David spunând despre ne-evreul Goliat: „Cine este acest filisteu netăiat împrejur, de cutează să sfideze ostirile Dumnezeului Celui viu?“ (1 Sam. 17:26).

În contrast cu aceștia, iudeii se numeau pe ei înșiși **Circumcizia** (sau „circumcișii“). Era un nume cu care se mândreau nevoie mare, căci le conferea identitatea de popor ales al lui Dumnezeu pe acest pământ, pus deoparte față de toate celelalte națiuni de pe pământ. Pavel pare să facă excepție de la această regulă, refuzând să se laude și spunând că circumcizia lor era făcută doar **în carne, de mâna omului**. Era doar de natură fizică. Deși ei aveau semnul exterior de popor cu care Dumnezeu a încheiat un legământ, ei nu posedau și realitatea lăuntrică a adevăratei credințe în Domnul. „Iudeu nu este acela care se arată pe dinafară și circumcizie nu este aceea care este pe dinafară, în carne; ci iudeu este acela care este înăuntru și circumcizie este aceea a inimii, în duh, nu în literă, și a cărui laudă este nu de la oameni, ci de la Dumnezeu“ (Rom. 2:28, 29).

Dar fie că iudeii erau sau nu circumciși în inimă, ideea subliniată de versetul 11 este că în ochii lor ei erau singurul popor ales al lui Dumnezeu, Neamurile fiind disprețuite de ei. Această vrăjmășie dintre iudei și Neamuri a constituit cea mai mare barieră rasială și religioasă pe care a cunoscut-o vreodată lumea. Iudeul se bucura de o poziție de mare privilegiu înaintea lui Dumnezeu (Rom. 9:4, 5). Ne-evreul era însă un străin. Dacă dorea să se închine adevăratului Dumnezeu, în maniera rânduită de El, trebuia realmente să devină un convertit iudeu (vezi Rahab și Rut). Templul iudeu de la Ierusalim era singurul loc de pe pământ în care Dumnezeu își pusese numele și unde oamenii se puteau apropia de El.

Neamurilor li se interzicea să intre în curțile interioare ale templului, sub pedeapsa cu moartea.

În conversația Sa cu femeia ne-evreică din regiunea Tirului și Sidonului, Domnul Isus a pus la încercare credința ei, comparându-i pe iudei cu niște copii din casă, iar pe Neamuri cu niște căței aflați sub masă. Ea a recunoscut că nu era decât o cățelușă, dar a cerut să i se dea firimiturile care cad de la masa copiilor. E de prisos s-o spunem, că credința ei nu a rămas nerăsplătită (Marcu 7:24-30). Aici la Efeseni 2:11 apostolul le amintește cititorilor săi că și ei erau cândva Neamuri și, prin urmare, disprețuiți.

2:11 Neamurile erau de asemenea **fără Cristos**, pentru că ele nu aveau un Mesia al lor. Mesia fusese făgăduit doar poporului Israel. Deși s-a profețit că binecuvântările se vor revărsa peste națiuni, prin lucrarea lui Mesia (Is. 11:10; 60:3), totuși El urma să se nască evreu, slujba Lui fiind îndreptată în principal către „oile pierdute ale casei lui Israel” (Mat. 15:24). Pe lângă faptul că erau lipsiți de Mesia, Neamurile erau **fără drept de cetățenie în Israel**. Adică străini, fără drepturile și privilegiile ce decurg din cetățenie. Cât privește comunitatea **Israelului**, Neamurile erau afară, privind spre cei dinăuntru. Apoi ne-evreii erau **străini de legământele făgăduinței**. Dumnezeu încheiasse **legăminte** cu poporul Israel prin oameni ca Avraam, Isaac, Iacob, Moise, David și Solomon. Aceste **legăminte** le promiteau iudeilor o seamă de binecuvântări. Din toate punctele de vedere, Neamurile erau **fără nădejde**, atât pe plan național, cât și individual. Pe plan național, ele nu aveau nici o asigurare că pământul lor, guvernul sau locuitorii țărilor lor vor supraviețui. Iar pe plan individual, orizontul lor era lipsit de speranță, căci nu aveau nici o **nădejde** dincolo de mormânt. Cineva a spus că viitorul lor era ca bezna nopții, când nu se zărește nici o stea pe cer. În fine, ei erau **fără Dumnezeu în lume**. Asta nu înseamnă că erau ateii. Ei își aveau proprii lor zei de lemn și de piatră, la care se închinau. Dar nu Îl cunoșteau pe singurul și adevăratul Dumnezeu. Ei erau **fără Dumnezeu** într-o lume ostilă, ce nu-L cunoștea pe Dumnezeu.

2:13 Cuvintele **Dar acum** semnaleză o altă trecere bruscă (cf. 2:4). Ne-evreii efeseni fuseseră izbăviți din acel loc îndepărtat, de alienare, fiind ridicați la poziția de apro-

piere față de Dumnezeu — fapt petrecut cu ocazia convertirii lor. Când și-au pus încrederea în Mântuitorul, Dumnezeu i-a așezat **în Cristos Isus** și i-a acceptat în Preaiubitul. Din acea clipă, ei au fost tot atât de aproape de Dumnezeu cum este și Cristos, pentru că erau **în Cristos Isus**. Costul producerii acestei minunate schimbări l-a constituit **sângele lui Cristos**. Înainte ca acești păcătoși dintre Neamuri să se poată bucura de privilegiul apropierii de Dumnezeu, ei trebuiau să fie curățiți de păcatele lor. Numai **sângele lui Cristos** vărsat la Calvar putea realiza acest lucru. Când L-au primit pe Domnul Isus printr-un act clar al credinței, toată valoarea curățitoare a sângelui Lui scump a fost trecută în contul lor.

Isus nu numai că i-a **apropiat**, ci a creat o societate nouă, în care vechea vrăjmășie dintre iudei și Neamuri a fost abolită pe veci. Până în perioada Noului Testament, toată lumea era împărțită în două clase: iudei și Neamuri (evrei și neevrei). Mântuitorul nostru a introdus acum o a treia categorie de oameni: biserica lui Dumnezeu (1 Cor. 10:32). În versetele următoare vom vedea cum din iudeii credincioși și din Neamurile credincioase Dumnezeu a făcut un singur corp, în Cristos, și unii și alții fiind introduși în această nouă societate.

2:14 **Căci El însuși este pacea noastră**. Observați că nu se spune: „El a făcut pace,” deși, desigur, acest lucru este adevărat, așa cum vom vedea în versetul următor. Ideea versetului este că **El însuși este pacea noastră**. Dar cum poate o persoană să fie pace? Iată cum: Când un iudeu crede în Domnul Isus, el își pierde identitatea națională, de acum încolo el fiind „în Cristos”. Tot așa, când un ne-evreu îl primește pe Mântuitorul, el nu mai este un ne-evreu, un Neam, ci de acum încolo este „în Cristos”. Cu alte cuvinte, iudeul credincios și Neamul credincios, pe care îi separa cândva zidul de vrăjmășie, sunt acum **una** în Cristos. Unirea lor cu Cristos îi unește necesarmente și pe ei. Prin urmare, un Om este **pacea**, exact așa cum a prezis Mica (Mica 5:5).

Amplourea lucrării Sale la categoria: **pacea noastră** este descrisă în amănunt în versetele 14-18. Mai întâi este lucrarea unirii, pe care tocmai am descris-o. Adică faptul că **El din doi** (din evreul credincios și din ne-evreul credincios) **a făcut unu**. Ei nu mai sunt creștini iudei sau creștini dintre Neamuri, căci toate deosebirile firești, cum

ar fi naționalitatea, au fost răstignite pe cruce.

A doua fază a lucrării lui Cristos ar putea fi definită drept demolare: **El a surpat zidul de la mijloc al despărțirii.** Desigur, nu a fost un zid în sens literal, ci o barieră invizibilă, pe care o stabilise legea lui Moise, prin poruncile și rânduielile ce-i separau pe israeliți de celelalte popoare — separație simbolizată și prin zidul care-i ținea pe neevrei în Curtea Neamurilor, din zona Templului. Pe acest zid s-au așezat avertismente care sunau astfel: „Nici o persoană din alt neam să nu treacă gardul și bariera ce înconjoară Locul Sfânt. Oricine va fi prins făcând acest lucru va răspunde de moartea care se va abate asupra sa.“

2:15 Un al treilea aspect al lucrării lui Cristos a fost abolirea **vrăjmășiei** ce mocnea între iudei și Neamuri, ca de altfel între om și Dumnezeu. Pavel identifică legea drept cauza nevinovată a vrăjmășiei, adică **legea poruncilor în rânduielile ei.** Legea lui Moise era un singur cod legislativ unitar, dar era alcătuită din multe porunci separate. La rândul lor, acestea erau alcătuite din dogme sau decrete, ce acopereau majoritatea domeniilor vieții. Legea în sine era sfântă, dreaptă și bună (Rom. 7:12), dar natura păcătoasă a omului a profitat de lege, pentru a recurge la ură. Datorită faptului că legea într-adevăr separa poporul Israel de celelalte popoare, ca popor ales al lui Dumnezeu pe acest pământ, mulți iudei au devenit aroganți, tratându-i pe neevrei cu dispreț. Neamurile au ripostat, cu multă ostilitate, în maniera cunoscută, în cele din urmă, sub denumirea de anti-semitism. Dar cum a înlăturat Cristos legea, ca pricină de **dușmănie**? Mai întâi, El a murit pentru a plăti plata cerută pentru călcarea legii, împlinind astfel întru totul cerințele de neprihănire ale lui Dumnezeu. Acum legea nu mai are nimic de spus celor care sunt „în Cristos“, deoarece în cazul lor plata integrală a fost achitată. Credincioșii nu sunt sub lege, ci sub har. Dar asta nu înseamnă că ei pot trăi cum vor, căci acum ei sunt robi ai lui Cristos și, prin urmare, trebuie să trăiască cum vojește *El*.

Ca urmare a abolirii ostilității stărnite de lege, Domnul a putut introduce o nouă creație, făcând din doi — adică din evreul credincios și din ne-evreul credincios — **un singur om nou:** biserica. Fiind uniți acum cu *El*, foștii adversari sunt uniți și între ei, printr-o nouă părtașie. Biserica este nouă, în

sensul că este un organism inexistent înainte, și acest lucru nu trebuie scăpat din vedere. Biserica din Noul Testament nu e o continuare a Israelului din Vechiul Testament, ci o entitate cu totul deosebită de tot ce a existat înainte de ea sau de ce va exista după ea — după cum reiese din următoarele:

1. Este **nouă** în sensul că Neamurile au acum drepturi și privilegii egale cu iudeii.
2. Este **nouă** în sensul că atât iudeii, cât și Neamurile își pierd identitatea națională, când devin creștini.
3. Este **nouă** în sensul că și evreii credincioși, și ne-evreii credincioși sunt împreună membri ai Trupului lui Cristos.
4. Este **nouă** în sensul că iudeul credincios are nădejdea că va domni împreună cu Cristos, iar nu doar că va fi un supus al împărăției Sale.
5. Este **nouă** în sensul că iudeul nu mai este sub lege.

Biserica este, fără îndoială, o creațiune **nouă**, cu o chemare distinctă și un destin distinct, ocupând un loc unic în planurile lui Dumnezeu. Dar amploarea lucrării lui Dumnezeu nu se oprește aici. El a făcut **pace** între iudeu și ne-iudeu, înlăturând cauza ostilității și dându-le și unora, și altora o nouă natură, creând o nouă unitate. Crucea este răspunsul dat de Dumnezeu discriminării rasiale, segregăției și anti-semitismului, bigotismului și tuturor formelor de vrăjmășie dintre oameni.

2:16 Pe lângă faptul că l-a împăcat pe iudeu și pe ne-iudeu, Cristos i-a împăcat pe amândoi cu Dumnezeu. Deși Israelul și celelalte popoare se aflau într-o stare de profundă vrăjmășie, ambele categorii erau unite în privința ostilității lor față de Dumnezeu. Causa ostilității era păcatul. Prin moartea Sa pe cruce, Domnul Isus a înlăturat **vrăjmășia** prin înlăturarea cauzei. Cei care Îl primesc pe *El* sunt socotiți neprihăniți, ierțați, răscumpărați, absolviți și izbăviți de puterea păcatului. Vrăjmășia a dispărut, ei având acum pace cu **Dumnezeu**. Domnul Isus îi unește pe iudeul credincios și ne-iudeul credincios **într-un singur trup**, biserica, înfățișând acest Trup lui **Dumnezeu** total eliberat de orice urmă de antagonism.

Dumnezeu nu a avut niciodată nevoie să se împace cu noi, căci nu ne-a urât niciodată. Mai degrabă, noi am avut nevoie să fim împăcați cu *El*. Lucrarea Domnului nostru

pe cruce a asigurat baza neprihănirii de pe care noi să putem fi aduși în prezența Sa ca prieteni, iar nu ca vrăjmași.

2:17 În versetul 14 Cristos *este* pacea noastră. În versetul 15 El a *făcut* pace. Acum descoperim că **El a venit și a predicat pacea**. Când și cum a venit El? Mai întâi, El a venit personal, la înviere. În al doilea rând, a venit în chip reprezentativ, prin Duhul Sfânt. El a **predicat pacea** prin învierea sa. De fapt, **pace** a fost unul dintre primele cuvinte rostite de El după ce a înviat din morți (Luca 24:36; Ioan 20:19, 21, 26). Apoi i-a trimis pe apostoli în puterea Duhului Sfânt și a **predicat pacea** prin ei (Fapte 10:36). Vestea bună a păcii v-a fost adusă vouă, care erați departe (Neamurile) și celor care erau aproape (iudeii), aceasta fiind o minunată împlinire a făgăduinței făcută de Dumnezeu la Isaia 57:19.

2:18 Dovada practică că acum există o stare de pace între membrii aceuiași Trup și Dumnezeu o constituie faptul că ei au acces oricând în prezența lui Dumnezeu. Asta contrastează puternic cu economia Vechiului Testament, în care doar marele preot putea intra în Sfânta Sfințelor, unde se afla în prezența lui Dumnezeu. Și chiar și preotul putea intra doar o singură zi pe an, cum arată Eadie:

Dar acum și cel mai îndepărtat ne-evreu, care este însă în Cristos, se poate bucura în permanență și în chip real de acest privilegiu fără seamăn de mare, de care în trecut doar un singur om, dintr-o singură seminție, a unei singure națiuni, și într-o singură zi a anului, se bucura în chip simbolic și temporal.¹⁴

Prin rugăciune orice credincios poate intra în sala tronului din cer, îngenunchind înaintea Suveranului universului și adresându-I-se cu apelativul de **Tată**.

Aici ni se prezintă ordinea normală a rugăciunii. Mai întâi, rugăciunea se face **prin El** (prin Domnul Isus). El este singurul Mediator (mijlocitor) între Dumnezeu și om. Moartea, îngroparea și învierea Lui au înlăturat toate obstacolele juridice din calea admerii noastre în prezența lui Dumnezeu. Acum, ca Mediator, El trăiește în locurile cerești pentru a ne menține într-o condiție de părtășie cu Tatăl. Noi ne apropiem de Dumnezeu în numele Lui; noi nu avem vrednicie proprie, prin urmare apelăm la vrednicia Lui. Participanții în rugăciune suntem și unii și alții (adică și iudeii credin-

cioși și ne-iudeii credincioși). Privilegiul constă în faptul că **avem acces**. Cel care ne ajută în rugăciunile noastre este Duhul Sfânt — **printr-un singur Duh**. „Duhul ne ajută în slăbiciunile noastre. Căci nu știm pentru ce să ne rugăm cum trebuie, dar însuși Duhul mijlocește pentru noi cu suspine inexprimabile“ (Rom. 8:28).

Cel de care ne apropiem este **Tatăl**. Nici un sfânt din Vechiul Testament nu L-a cunoscut vreodată pe Dumnezeu ca Tată. Înainte de învierea lui Cristos, oamenii stăteau înaintea lui Dumnezeu ca creaturi înaintea Creatorului lor. Abia după ce a înviat El a spus: „Du-te la frații Mei și spune-le că Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru“ (Ioan 20:17). Ca urmare a lucrării Sale răscumpărătoare, credincioșii au putut, pentru prima oară, să se adreseze lui Dumnezeu cu apelativul de **Tată**. În versetul 18 toate cele trei Persoane ale Sfintei Treimi sunt implicate direct, până și în rugăciunile celui mai umil credincios: el se roagă lui Dumnezeu **Tatăl**, apropiindu-se de El **prin** Domnul Isus, în puterea **Duhului Sfânt**.

2:19 În ultimele patru versete din acest capitol, apostolul Pavel enumeră câteva din extraordinarele privilegii cu care au fost înzestrate acum Neamurile. Astfel credincioșii dintre Neamuri nu mai sunt străini, nici locuitori vremelnici — cu alte cuvinte, nu mai sunt venetici sau „căini“ sau necircumciși, ci acum sunt **împreună cetățeni cu toți sfinții** din perioada Vechiului Testament. Credincioșii de apartenență etnică iudaică nu mai au nici un avantaj asupra lor. Toți creștinii sunt cetățeni de mână întâi ai cerului (Fil. 3:20, 21). Ei sunt și **membri ai casei lui Dumnezeu**. Nu numai că au fost „super-naturalizați“, intrând în împărăția divină, dar au fost și înfiți în familia divină.

2:20 În fine, ei au fost făcuți membri ai bisericii sau, cum se exprimă Pavel, au devenit pietre din edificiul unui templu sfânt. Cu multă minuțiozitate, Pavel descrie apoi templul: **temelia** lui, **piatra din capul unghiului**, liantul, unitatea și simetria sa, amplexarea lui și celelalte trăsături unice.

Templul aceste este **zidit pe temelia apostolilor și prorocilor**. Asta se referă la **apostolii și prorocii** din era Noului Testament. E clar că nu se poate referi la profeții din Vechiul Testament, deoarece aceștia nu știau nimic despre biserică. Nu înseamnă însă că **apostolii și profeții au fost** temelia bisericii. Cristos este **temelia** (1 Cor. 3:11).

Dar ei au pus temelii prin învățătura pe care au propovăduit-o despre Persoana și lucrarea Domnului Isus. Biserica este întemeiată pe Cristos, așa cum a fost El revelat prin mărturisirea și învățătura **apostolilor și prorocilor**. Când Petru a mărturisit că El este Cristosul, Fiul Dumnezeului Celui viu, Isus a anunțat că biserica Lui va fi zidită pe acea stâncă, adică pe adevărul solid că El este unsoal lui Dumnezeu și Fiul unic al lui Dumnezeu (Mat. 16:18). În Apocalipsa 21:14 apostolii sunt asociați cu cele douăsprezece temelii ale Ierusalimului sfânt. Ei nu sunt temelii, dar sunt legați intrinsec de ea, pentru că ei sunt cei care au propovăduit primii marele adevăr privitor la Cristos și la biserică. **Temelia** unui edificiu nu trebuie pusă decât o singură dată. **Apostolii și prorocii** au făcut această lucrare o dată pentru totdeauna. **Temelia** pusă de ei ne-a fost păstrată prin scrierile Noului Testament, cu toate că apostolii și prorocii nu mai sunt fizic printre noi. În mod general, oameni din toate veacurile au avut o slujbă apostolică sau profetică. Misionarii și săditorii de biserici sunt apostoli în sens restrâns iar cei ce predică Cuvântul pentru edificare sunt profeți. Dar ei nu sunt apostoli sau profeți în înțelesul primar al termenului.

Isus Cristos este nu doar **temelia** templului, ci și **piatra din capul unghiului**. Nici o imagine sau tip nu va reuși să-L înfățișeze suficient de adecvat, în toată splendoarea multiplelor fațete ale gloriei Sale sau în multitudinea slujbelor Sale. S-au avansat cel puțin trei explicații posibile în legătură cu această piatră unghiulară — toate scoțând în evidență caracterul unic al Domnului Isus, de Cap pre-eminent și indispensabil al bisericii:

1. În general **piatra din capul unghiului** este cea care e așezată în colțul de jos, din fața unei clădiri. Întrucât restul edificiei pare să se sprijine pe ea, piatra aceasta a dobândit înțelesul de piatră fundamentală, de importanță crucială. Desigur, în acest sens, îl simbolizează cu adevărat pe Domnul. De asemenea, întrucât unește două ziduri, subliniază unirea dintre iudeii credincioși și Neamurile credincioase, în cadrul bisericii, prin Persoana Sa.

2. Unii cercetători ai Bibliei cred că termenul tradus **piatra din capul unghiului** s-ar referi la cheia de boltă a unei clădiri. Această piatră ocupă locul cel mai înalt din acea boltă, asigurând sprijinul necesar

pentru celelalte pietre. Tot așa Cristos este Cel Preeminent din cadrul bisericii. El este Cel indispensabil, Care, dacă ar fi eliminat, toată clădirea s-ar prăbuși.

3. O a treia explicație posibilă a termenului se referă la piatra din vârful piramidei — singura de această mărime și formă. Unghiurile și liniile ei directoare determină forma întregii piramide. Tot așa Cristos este Capul bisericii. El este unic în ce privește Persoana și lucrarea Sa. Și El este Cel care îi conferă bisericii trăsăturile ei unice. Mai întâi, **temelia** ei:

2:21 Cuvintele **În El** se referă la Cristos, care este sursa vieții și dezvoltării bisericii, după cum arată și Blaikie:

În El noi suntem adăugați la biserică; în El tot templul se dezvoltă, în direcția deznodământului final, când *cheia de boltă* va fi scoasă afară, în mijlocul strigătelor: «Har, har ei!»¹⁵

Unitatea și simetria **templului** reies din sintagma: **toată clădirea, bine alcătuită, crește...** Este o unitate alcătuită din mulți membri individuali. Fiecare membru are un loc anumit în cadrul acestei **clădiri**, pentru care el sau ea este cu totul adecvat. Se constată că pietrele excavate din valea morții, prin harul lui Dumnezeu se potrivesc de minune când sunt ansamblate. Trăsătura unică a acestei clădiri este faptul că **crește**. Dar această trăsătură nu este totuna cu creșterea unei clădiri prin adăugarea de cărămizi și ciment. Mai degrabă, trebuie să ne-o imaginăm ca pe dezvoltarea unui organism viu, cum este trupul omenesc. La urma urmelor, biserica nu este o clădire lipsită de viață, după cum ea nu este o organizație. Ci este o entitate vie, avându-L pe Cristos drept Cap al ei și toți credincioșii formând Trupul. Ea s-a născut la Rusalii și de atunci crește încontinuu, continuând să crească până la Răpire.

Această clădire care crește, formată din materiale vii, este descrisă drept **un templu sfânt în Domnul**. Termenul folosit de Pavel pentru **templu** nu se referă la curțile exterioare, ci la altarul interior (în greacă *naos*); nu la suburții, ci la sanctuar. El s-a gândit la clădirea principală a complexului templului, care adăporea Locul Prea Sfânt. Acolo locuia Dumnezeu și acolo Se manifesta, în norul strălucitor de slavă.

Mai multe sunt învățămintele care se desprind din acest pasaj: (1) Dumnezeu locuiește în lăuntrul bisericii. Iudeii și ne-

iudeii mântuiți formează un sanctuar viu în care El locuiește și își descoperă slava. (2) Acest **templu** este **sfânt** și separat de lume, consacrat Lui, pentru scopuri sacre. (3) Ca **templu sfânt**, biserica este un centru din care lauda, închinarea și adorația se ridică spre Dumnezeu, prin Domnul Isus Cristos.

Pavel descrie în continuare acest **templu sfânt** ca fiind în **Domnul**. Cu alte cuvinte, Domnul Isus este sursa lui de sfințenie. Mădularile sale sunt **sfinte** din punct de vedere al poziției ocupate prin unirea cu El, și ele trebuie să fie **sfinte** și în viața practică de zi cu zi, ca urmare a iubirii lor pentru El.

2:22 În acest templu minunat, Neamurile credincioase ocupă un loc egal cu iudeii credincioși. Ar trebui să ne facă să tresălțăm de bucurie când citim aceste cuvinte, așa cum se vor fi simțit și efesenii și alții când au auzit prima oară aceste cuvinte. Extraordinara demnitate a poziției ocupate de credincioși este faptul că ei alcătuiesc o **locuință a lui Dumnezeu în Duhul**. Acesta e scopul templului — de a asigura un loc în care **Dumnezeu** să poată trăi în părtășie cu copiii Lui. Biserica este acel loc. Comparați aceasta cu poziția Neamurilor în Vechiul Testament. Pe vremea aceea, neevreii nu se puteau apropia de locuința lui Dumnezeu. Acum ei înșiși *formează* o bună parte din această locuință!

Și observați vă rog slujba fiecăreia dintre Persoanele Dumnezeirii în legătură cu biserica: (1) **În Care**, adică în Cristos. Prin unirea cu El suntem noi zidiți în acest templu. (2) **O locuință a lui Dumnezeu**. Templul acesta este locuința lui Dumnezeu Tatăl pe pământ. (3) **În Duhul**. În Persoana **Duhului Sfânt** locuiește **Dumnezeu** în biserică (1 Cor. 3:16).

Și astfel capitolul care începea cu descrierea Neamurilor care erau moarte, depravate, diabolice și neascultătoare, se încheie cu aceleași Neamuri curățite de orice vină și întinare, alcătuind o **locuință a lui Dumnezeu în Duhul!**

F. O paranteză asupra tainei (3:1-13)

3:1 Pavel își începe afirmația din versetul 1 care e întreruptă în versetul 2, nefiind reluată decât în versetul 14. Versetele intercalate formează o paranteză, pe marginea temei tainei — Cristos și biserica.

Ceea ce face ca acest subiect să prezinte un interes deosebit pentru noi este faptul că actuala Epocă a Bisericii este ea însăși o

paranteză în relațiile lui Dumnezeu cu oamenii. Asta se poate explica în felul următor: Pe parcursul celei mai mari părți din perioada de istorie consemnată de Vechiul Testament, Dumnezeu S-a ocupat cu precădere de poporul evreu. De fapt, de la Geneza 12 până la Maleahi 4 firul narativ se concentrează aproape exclusiv asupra lui Avraam și a descendenților lui. Când a venit Domnul Isus pe pământ, El a fost respins de Israel. Ca urmare a acestei respingeri, Dumnezeu a pus deoparte, pentru un timp, acea națiune ca popor ales al Său pe acest pământ. Noi trăim acum în Era Bisericii, când iudeii și Neamurile sunt la același nivel înaintea lui Dumnezeu. După ce biserica își va fi împlinit numărul deplin, fiind dusă acasă în cer, Dumnezeu își va relua programul Său cu Israel pe plan național. Arătătoarele ceasornicului profetic vor începe din nou să se pună în mișcare. Și astfel actuala epocă este un fel de paranteză între relațiile din trecut și cele viitoare ale lui Dumnezeu cu Israel. Este o administrație nouă din programul divin — unică și separată de tot ce a urmat sau va urma după ea.

În versetele 2-13 Pavel ne dă o explicație destul de detaliată a acestei paranteze. Să fie oare o coincidență întâmplătoare faptul că în acest proces el recurge la o paranteză literară, pentru a explica paranteza dispensațională?

Apostolul începe acest fragment cu cuvintele: **Din această cauză, eu, Pavel, întemnițatul lui Cristos Isus pentru voi, Neamurile**. Sintagma: **Din această cauză** ne duce cu gândul înapoi la ceea ce spusese Pavel despre poziția extrem de privilegiată în care au fost așezate Neamurile, ca urmare a unirii lor cu Cristos.

În general se crede că această Epistolă a fost scrisă în timpul primei întemnițări a lui Pavel la Roma. Dar el nu afirmă că ar fi fost întemnițat la Roma, întrucât asta ar putea sugera că apostolul se simțea oarecum înfrânt sau că s-ar autocompătimi sau că ar solicita înțelegerea cititorilor săi. Mai degrabă, Pavel se numește pe sine **întemnițatul lui Cristos Isus** — afirmație menită să sublinieze acceptare, demnitate și triumf, cum subliniază și Paxson:

Nicăieri în epistola către Efeseni nu găsim izul de închisoare, întrucât Pavel nu era legat în duhul său. Deși se știe că în această perioadă apostolul Pavel era deținut la Roma, el nu

recunoaște acest lucru, afirmând, mai degrabă, că este intermnițatul lui Isus Cristos. Care este secretul unei trăiri atât de victorioase, de desprindere de această lume? Duhul lui Pavel se află cu Cristos în locurile cerești, chiar dacă cu trupul continuă să zacă în închisoare.¹⁶

Intemnițarea lui s-a datorat negreșit lucrării sale în folosul **Neamurilor**. Pe tot parcursul slujbei sale, Pavel a avut parte de opoziție inverșunată pentru învățătura propovăduită de el, potrivit căreia Neamurile care cred beneficiază acum de drepturi și privilegii egale cu iudeii credincioși din cadrul bisericii creștine. Ceea ce a declanșat în cele din urmă arestarea și judecarea sa înaintea Cezarului a fost acuzația falsă că l-ar fi introdus pe Trofim, un efesean, în zona templului unde era interzis accesul Neamurilor (Fapte 21:29). Dar în spatele acestei acuzații se afla ostilitatea deja aprinsă a conducătorilor religioși.

3:2 Acum Pavel își întrerupe firul gândirii, lansându-se într-un discurs pe tema tainei, în cadrul a ceea ce am arătat deja că este o paranteză literară având ca temă o paranteză dispensațională.

Dacă din versetul 2 (dacă într-adevăr ați auzit...) ar putea crea impresia că cititorii scrisorii apostolului nu știau despre misiunea sa specială către Neamuri. În realitate, unii recurg adesea la acest verset pentru a încerca să demonstreze că Pavel nu i-ar fi cunoscut pe cei cărora le-a adresat această scrisoare și că, prin urmare, nu se poate ca epistola să fi fost scrisă preaiubiților efeseni. Dar conjuncția „dacă” are adesea și sensul de „intrucât”. Astfel parafrazează Phillips acest verset: „Căci nu se poate să nu fi auzit...” Cu alte cuvinte, negreșit ei au auzit că apostolului i s-a încredințat această slujbă specială. El descrie această slujbă drept o **dispensație a harului lui Dumnezeu**. Termenul **dispensație** (luat după ediția engleză, n.tr.) se referă aici la administrație, isprăvnicie. Un ispravnic este o persoană numită să administreze afacerile altcuiva. Pavel era administratorul lui Dumnezeu, însărcinat cu prezentarea mărețului adevăr privitor la biserica Noului Testament. Era o administrație a **harului** lui Dumnezeu în cel puțin trei privințe:

1. Cu privire la cel ales. Pentru Pavel era un har nemeritat faptul că a fost ales să aibă un privilegiu atât de mare.
2. În ce privește conținutul mesajului, care

se referea la bunătața revărsată din belșug și fără plată de Dumnezeu peste oameni care nu o meritau.

3. Cu privire la receptorii acestei administrații. Neamurile erau oameni care nu meritau deloc să li se facă acest favor.

Totuși această administrație a **harului** i-a fost dată lui Pavel pentru ca, la rândul lui, el s-o poată transmite Neamurilor.

3:3 El nu aflase **taina** aceasta de la nici un alt om, după cum n-o descoperise prin propria sa inteligență, ci i-a fost adusă la cunoștință prin **revelație** directă din partea lui Dumnezeu. Nu ni se spune unde s-a întâmplat acest lucru sau în ce manieră. Tot ce știm este că în chip miraculos Dumnezeu i-a împărtășit lui Pavel planul Său pentru biserica alcătuită din iudei convertiți și Neamuri convertite. Deja am arătat că o **taină** este un secret sacru ținut ascuns înainte, cu neputință de a fi cunoscut de oameni, dar descoperit acum în chip divin. Apostolul făcuse aluzie la această **taină** în 1:9-14, 22, 23; 2:11-22.

3:4 Cele scrise de apostol până acum pe această temă au fost suficiente pentru a le demonstra cititorilor săi că Dumnezeu i-a dăruit o înțelegere deosebită a **tainei** lui **Cristos**. Iată cum parafrazează Blaikie acest pasaj:

În legătură cu acest lucru (adică cu cele scrise de mine înainte), pentru a vi-l face și mai inteligibil, iată, acum vă scriu mai detaliat, pentru ca să vedeți că instructorul vostru este pe deplin informat în această privință a tainei...¹⁷

Felul cum traduce Darby acest verset: „taina Cristosului”, sugerează că aici este avut în vedere Cristosul mistic, deci Capul și Trupul. (Vezi și 1 Cor 12:12, unde prin numele **Cristos** se are în vedere atât Domnul Isus, cât și cei ai Săi).

3:5 Versetele 5 și 6 ne oferă cea mai completă definiție a tainei. Pavel explică ce este o taină, după care explică ce este taina lui Cristos.

Mai întâi, este un adevăr care **n-a fost făcut cunoscut fiilor oamenilor în celelalte generații**. Asta înseamnă că este inutil să-l căutăm în Vechiul Testament. Deși acolo am putea găsi simboluri ale acestui adevăr, adevărul propriu zis [privitor la biserica] nu a fost cunoscut în acea perioadă.

În al doilea rând, este un adevăr care a **fost acum descoperit prin Duhul Sfânt**

sfinților Săi apostoli și proroci. Dumnezeu este Cel care a făcut descoperirea aceasta. Iar apostolilor și prorocilor li s-a rezervat harul de a fi receptorii acestei revelații. Duhul Sfânt a fost canalul prin care li s-a făcut revelația.

Numai când înțelegem că prin **apostoli și proroci** se înțelege cei din Noul Testament, nu din Vechiul Testament, vom evita aparenta contradicție din acest verset. Prima parte a versetului spune că acest adevăr nu a fost revelat în alte veacuri. Prin urmare, le era necunoscut prorocilor din VT. Așadar cum ar fi putut să fie acest adevăr adus la cunoștință în vremea lui Pavel de oameni ce muriseră cu multe secole înainte? Evident, sensul versetului este că marele adevăr despre Cristos și biserică a fost adus la cunoștința unor oameni din Era Bisericii, cum a fost și Pavel, care primise împuternicirea specială din partea Domnului Înviaț, să-L slujească în calitate de purtător de cuvânt al Său. (Pavel nu pretinde că este *singurul* căruia i s-a descoperit această taină sacră. El nu era decât unul între mai mulți, deși a ocupat un loc primordial în transmiterea adevărului către Neamurile din vremea lui și, prin epistolele sale, către generațiile ce aveau să vină.)

Se cuvine să amintim că mulți creștini au o părere cu totul diferită în această privință. Ei afirmă că biserica a existat totuși în Vechiul Testament; că în acea perioadă Israelul era biserica și că acum s-ar fi dat o lămurire mai clară a adevărului despre biserică. Ei spun: „Taina nu a fost cunoscută în alte veacuri *cum* este ea descoperită în vremea de acum. Era cunoscută *dar nu în aceeași măsură ca în prezent*. Noi beneficiem acum de o *revelație mai deplină*, dar suntem tot Israelul lui Dumnezeu, adică o continuare a popoului lui Dumnezeu.“ În sprijinul punctului lor de vedere, ei citează textul de la Fapte 7:38 din traducerea King James, apărută în 1611, unde națiunea Israel este numită „biserica (termen tradus în alte versiuni, ca NKJV, NASB, prin *adunarea*) din pustie.“ Este adevărat că poporul ales al lui Dumnezeu este numit adunarea din pustie, dar asta nu înseamnă că israeliții ar avea vreo legătură cu biserica *creștină*. La urma urmelor, termenul *grec* *ekklesia* este un termen general, care poate să însemne orice adunare, congregație sau grup chemat să iasă dintr-o mulțime. El se aplică nu numai la Israel la Fapte 7:38, ci același cuvânt, tradus *adunare* e folosit la Fapte 19:32, 41 cu

referire la o gloată de păgâni. Trebuie să judecăm în funcție de context despre *care* „biserică“ sau adunare este vorba.

Dar cum stăm cu opinia potrivit căreia din versetul 5 ar reieși că biserica ar fi existat în Vechiul Testament, fără să fi fost însă descoperită în gradul cuprinzător de acum? Răspunsul îl găsim la Coloseni 1:26, unde se spune clar și răspicat că taina a fost „ascunsă de veacuri și generații, dar acum a fost descoperită sfinților Săi.“ Deci nu se pune problema gradului descoperirii ci faptului că în Vechiul Testament nu a fost descoperită deloc.

3:6 Acum am ajuns la adevărul central al tainei, adică faptul că în biserica Domnului Isus Cristos **Neamurile** credincioase sunt co-moștenitoare și pârtașe la aceeași făgăduință în Cristos Isus, prin evanghelie. Cu alte cuvinte, **Neamurile** convertite se bucură acum de același titlu și aceleași privilegii ca cele ce aparțin iudeilor convertiți.

Mai întâi, și unii, și alții sunt co-moștenitori. Cât privește moștenirea, ei se împărtășesc în mod egal cu iudeii mântuiți. Ei sunt moștenitori ai lui Dumnezeu, co-moștenitori cu Isus Cristos și **împreună moștenitori** cu toți răscumpărații.

Apoi ei sunt împreună membri **ai aceluiași trup**. Ei nu mai sunt acum la distanță sau în vreun fel dezavantajați, ci ocupă o poziție de egalitate cu iudeii mântuiți din cadrul bisericii.

În fine, ei sunt co-pârtași ai făgăduinței lui Cristos prin evanghelie. Prin făgăduință aici s-ar putea înțelege Duhul Sfânt (Fapte 15:8; Gal. 3:14) sau ar putea însemna tot ce li se făgăduiește în **evanghelie** celor care sunt în **Cristos** Isus. **Neamurile** sunt copârtașe cu iudeii la toate acestea.

Nici unul din aceste lucruri nu erau valabile în cadrul dispensației Vechiului Testament, după cum nu vor fi valabile în împărăția viitoare a lui Cristos.

În Vechiul Testament, Israel deținea un loc aparte, de privilegiu, înaintea lui Dumnezeu. Un iudeu ar fi răs la sugestia că un neevreu ar putea beneficia de parte egală cu el la făgăduințele lui Dumnezeu. Asta pur și simplu nu era adevărat. Prorocii Israelului au prezis însă despre chemarea Neamurilor (Is. 49:6; 56:6, 7), dar nicăieri ei nu au sugerat că Neamurile vor fi membri alături de iudei, în vreun grup în care ei, evreii, să nu aibă întâietatea.

În împărăția viitoare a Domnului nostru, Israelul va fi căpetenia națiunilor (Is. 60:12);

Neamurile vor fi binecuvântate, dar binecuvântarea va veni prin Israel (Is. 60:3; 61:6; Zah. 8:23).

Chemarea Israelului a fost în primul rând, dar nu și exclusiv, la niște binecuvântări în locurile pământesti (Deut. 28; Amos 9:13-15). Chemarea bisericii este în primul rând la binecuvântări spirituale, în locurile cerești (Ef. 1:3). Israelul a fost chemat să fie poporul ales al lui Dumnezeu pe pământ. Biserica este chemată să fie Mireasa cerească a lui Cristos (Apo. 21:2, 9). Israelul va fi binecuvântat sub domnia lui Cristos în Măia de ani (Os. 3:5); biserica va domni împreună cu El peste întreg universul, împărțind gloria Sa (Ef. 1:22, 23).

Prin urmare, ar trebui să fie clar că biserica nu este totuna cu Israelul sau cu împărăția. Este o societate nouă, o părtășie unică și cel mai privilegiat corp de credincioși din toată Biblia. Biserica a luat ființă după ce S-a suiat Cristos la cer și a fost dat Duhul Sfânt (Fapte 2). A fost înființată prin botezul Duhului Sfânt (1 Cor. 12:13). Și se va împlini (încheia) la Răpire, când toți cei ce sunt ai lui Cristos vor fi duși în cer (1 Tes. 4:13-18; 1 Cor. 15:23, 51-58).

3:7 După ce a subliniat raportul de parte-neriat și de egalitate de care se bucură Neamurile împreună cu evreei în cadrul bisericii, Pavel discută în continuare propria sa slujbă, în legătură cu aceasta (versetele 7-9).

Mai întâi, el a **fost făcut slujitor** al evangheliei. Wuest scrie: „Termenul *«minister»* (în traducere aproximativă: slujitor al amvonului, în română, n.tr.) este pasibil de a crea confuzie, întrucât e un termen tehnic, ce desemnează astăzi păstorul unei biserici.“ Or, în Noul Testament niciodată nu găsim termenul asociat cu sensul acesta. Înțelesul lui de bază este acela de *slujitor*. Pavel vrea să spună doar că L-a slujit pe Domnul în legătură cu taina.

Slujirea s-a făcut în natura unui dar nemeritat: **după darul harului lui Dumnezeu dat mie**. Și nu a fost doar o etalare a **harului**, ci a demonstrat și **puterea** lui Dumnezeu de a câștiga pe fariseul mândru și neprihănit în ochii lui însuși de odinioară, salvându-i sufletul, încredințându-i misiunea de apostol, imputernicindu-l să primească revelații și întărindu-l în vederea lucrării. Astfel Pavel spune că **darul** i-a fost dat **potrivit lucrării eficace a puterii Lui**.

3:8 Apostolul se descrie pe sine ca fiind **mai mic decât cel mai mic dintre toți sfinții**. Asta li s-ar putea părea unora ca o

falsă modestie. În realitate este adevărata părere despre sine a unuia care este umplut cu Duhul Sfânt. Oricine Îl vede pe Cristos în slava Sa își dă seama de propria sa păcătoșenie și netrebnicie. În cazul lui Pavel, mai era și amintirea faptului că Îl persecutasese pe Domnul Isus (Fapte 9:4) prin faptul că a persecutat biserica lui Dumnezeu (Gal. 1:13; Fil. 3:6). În pofida acestui lucru, Domnul i-a încredințat misiunea specială de a transmite evanghelia **Neamurilor** (Fapte 9:15; 13:47; 22:21; Gal. 2:2, 8). Pavel era apostolul **Neamurilor** după cum Petru a fost apostolul iudeilor. Misiunea lui a avut două direcții principale: mai întâi, privea evanghelia și apoi privea biserica. Întâi, el le-a spus oamenilor că trebuie să fie mântuiți, apoi i-a condus la adevărul despre biserica Noului Testament. Pentru el evanghelizarea nu era un scop în sine, ci doar un pas către stabilirea și consolidarea de biserici nou-testamentale indigene.

Prima funcție a misiunii sale a fost de a **predica între Neamuri bogățiile de nepătruns ale lui Cristos**. Blaikie se exprimă foarte bine aici:

Două cuvinte atrăgătoare: *bogății și nepătrunse*, transmitând ideea unor lucruri de un preț extraordinar de mare fiind puse la dispoziție într-o măsură abundentă. De obicei lucrurile de mare preț sunt rare; însuși faptul că nu se găsesc cu ușurință le sporește valoarea; dar aici ceea ce este de un preț cât se poate de mare este în același timp și nemărginit — bogății de compasiune și dragoste, de merit, de putere sfințitoare, mângâietoare și transformatoare, toate fără măsură și capabile de a satisface toate nevoile, de a stămpăra orice dor al inimii, acum și în veci de veci.¹⁸

Când își pune cineva încrederea în Domnul Isus, imediat devine un miliardar; în Cristos el posedă comori inepuizabile.

3:9 A doua parte a slujirii lui Pavel a fost să-i facă pe toți să vadă care este „administrația tainei“ (JND), cu alte cuvinte, să-i lumineze cu privire la modul în care se desfășoară pe plan practic **taina**. Planul lui Dumnezeu pentru epoca actuală este de a chema dintre Neamuri un popor pentru Numele Lui (Fapte 15:14), o Mireasă pentru Fiul Lui. Tot ce este implicat în acest plan este administrația [*stewardship* (isprăvnicie)] în textul marginal al ediției NKJV¹⁹ **tainei**. Prin **tuturor** din acest verset se înțelege „toți“ credincioșii. Nu ne-am putea aștepta

ca oamenii nemântuiți să înțeleagă adevăru-
rile profunde implicate în această **taină** (1
Cor. 2:14). Prin urmare, Pavel se referă la
toți oamenii mântuiți, de **toate felurile** —
iudei și neiuidei, sclavi și oameni liberi.

Taina fusese ascunsă de la începutul
veacurilor în Dumnezeu. Planul în sine se
afla în mintea lui Dumnezeu din veșnicie,
dar gândul care se desprinde de aici este că
L-a ținut secret în toate **veacurile** istoriei
umane. Iarăși observăm atenția pe care o
acordă Duhul Sfânt pentru a imprima în noi
faptul că adunarea sau biserica universală
este o entitate cu totul nou, unică, fără prece-
dent, ce nu a fost cunoscută înainte decât de
Dumnezeu. Secretul acesta a fost ascuns în
Dumnezeu, care a creat toate lucrurile. El a
creat veacurile și El a creat biserica — dar,
în înțelepciunea Sa, El a decis să țină ascun-
se toate cunoștințele despre această nouă
creație până la prima venire a lui Cristos.

3:10 Unul din scopurile actuale urmărite
de Dumnezeu în legătura cu taina aceasta
este să descopere **înțelepciunea Sa nespus
de felurită** oștilor de îngeri din cer. Pavel
folosește din nou metafora școlii, în care
Dumnezeu este Profesorul iar universul este
sala de cursuri. Demnitatea îngerești sunt
studenții iar lecția este: Înțelepciunea nespus
de felurită a lui Dumnezeu. Biserica este
tema lecției. Din ceruri îngerii sunt nevoiți să
admire judecățile Sale de nepătruns și să se
minuneze de căile Sale cu neputință de
pătruns. Ei văd cum Dumnezeu a triumfat
asupra păcatului, spre slava Sa. Ei văd cum
i-a răscumpărat El pe vrăjmașii Lui, cu un
preț enorm; cum i-a cucerit prin dragoste și
i-a pregătit să fie Mireasa Fiului Său. Ei văd
cum El i-a binecuvântat cu toate binecuvân-
tările spirituale în locurile cerești. Și mai văd
că prin lucrarea Domnului Isus pe cruce,
Dumnezeu a avut parte de mai multă slavă
iar iudeii credincioși și Neamurile credin-
cioase au beneficiat de mai multe binecu-
vântări, decât dacă nu i s-ar fi îngăduit păca-
tului deloc să pătrundă în lume. Dumnezeu
a fost astfel răzbunat și întru totul îndreptățit.
Cristos a fost preamărit iar Satan a fost
învingut. În același timp, biserica a fost întrona-
tă cu Cristos, pentru a împărți slava Sa.

3:11 Taina propriu-zisă, ascunderea ei,
apoi, în cele din urmă, dezvăluirea ei, și
maniera în care etalează ea înțelepciunea lui
Dumnezeu sunt toate **după planul veșnic pe
care l-a făcut El în Cristos Isus, Domnul
nostru**. Înainte de a fi fost creată lumea,
Dumnezeu a știut că Satan va cădea și că

omul îl va urma, păcătuiind. Și El deja a
pregătit o contra-strategie, un plan suveran,
pe care l-a derulat prin întruparea, moartea,
învierea, înălțarea și proslăvirea lui Cristos.
Întregul program a fost axat pe Cristos și s-a
realizat prin El. Acum Dumnezeu poate să-i
salveze pe iudeii nelegiuți și pe Neamurile
nelegiuite, făcându-i și pe unii și pe alții
mădulari ale Trupului lui Cristos, onorându-i
în chip unic ca Mireasă a Mirelui, în toată
veșnicia.

3:12 Ca urmare a lucrării lui Cristos și a
unirii noastre cu El, acum noi avem privile-
giul nespus de mare de a putea pătrunde
oricând în prezența lui Dumnezeu, cu încre-
derea deplină că suntem ascultați, și fără nici
o teamă că vom fi muștrați (Iac. 1:5). **În-
drăzneala** noastră este atitudinea de respect
și absența fricii de care dăm dovadă când ne
adresăm lui Dumnezeu cum se adresează
niște copii Tatălui lor. **Accesul** nostru este
libertatea de a-I vorbi lui Dumnezeu în
rugăciune. **Încrederea** noastră este asigura-
rea că suntem primiți cu căldură, că suntem
ascultați și că vom primi un răspuns înțelept
și plin de iubire. Și toate acestea se fac **prin
credința în El** adică **credința noastră în
Domnul Isus Cristos**.

3:13 Având în vedere demnitatea slujbei
sale și rezultatele minunate ce au decurs din
ea, Pavel i-a îndemnat pe sfinți să nu cadă de
oboseală în inimile lor, când se gândesc la
suferințele sale, căci apostolul era bucurios să
îndure **necazuri** în cursul efectuării misiunii
sale către Neamuri. În loc să fie descurajați
de necazurile sale, el spune că ei ar trebui să
fie mândri că el a fost socotit vrednic să
sufere pentru Domnul Isus. Ei trebuie să se
bucure gândindu-se la binefacerile pe care le
aduc **necazurile** sale lor și celorlalți credin-
cioși dintre Neamuri. Ei trebuie să privească
actuala lui întemnițare drept **slavă**, iar nu
dizgrație.

G. Rugăciunea lui Pavel pentru sfinți (3:14-19)

3:14 Acum apostolul reia gândul început
în versetul 1 și întrerupt, pentru a face loc
parantezei despre taină. Prin urmare, cuvîn-
tele: **Iată de ce stabilesc legătura cu capito-
lul 2**, unde apostolul arătase cum fuseseră
Neamurile prin natura lor și ce deveniseră
ele prin unirea cu Cristos. Extraordinara lor
înălțare de la starea de sărăcie și moarte la
bogățiile și gloria cerească îl determină pe
Pavel să se roage ca acești ne-evrei să fie
mereu plini de bucurie în viața lor, pentru

poziția privilegiată în care au fost așezați.

Ni se arată în ce poziție se ruga apostolul: **Îmi plec genunchii**. Dacă fizic ne putem ruga și în altă postură, în sufletul nostru întotdeauna ar trebui să ne plecăm genunchii, atunci când ne rugăm. Cu alte cuvinte, ne putem ruga și când mergem sau stăm jos, chiar când stăm culcați, dar cu duhul întotdeauna trebuie să ne plecăm, într-o stare de profundă smerenie și reverență.

Rugăciunea este adresată **Tatălui**. În sens general, Dumnezeu este Tatăl întregii omeniri, El fiind Creatorul tuturor oamenilor (Fapte 17:28, 29). În sens mai restrâns, El este Tatăl tuturor credincioșilor, în sensul că El i-a născut, introducându-i în familia Sa spirituală (Gal. 4:6). În sens unic, El este **Tatăl Domnului nostru Isus Cristos**, în sensul că Tatăl și Fiul sunt pe picior de egalitate (Ioan 5:18).

3:15 Rolul particular al Tatălui pe care îl are Pavel aici în vedere este **Acela din Care își trage numele orice familie, în ceruri și pe pământ** — sintagmă care poate să însemne următoarele lucruri:

1. Toți răscumpărații din ceruri și de pe pământ îl consideră Capul familiei.

2. Toate ființele create, și îngeri, și oameni, Lui îi datorează existența, nu numai ca persoane individuale, ci și ca familii. Familiile din cer cuprind diversele trepte de creații îngerești. Familiile de pe pământ sunt diversele rase descinse din Noe, actualmente împărțite în națiunile de pe pământ.

3. Orice paternitate din univers își derivă numele de la El. Paternitatea lui Dumnezeu este cea inițială și ideală, constituind prototipul pentru orice altă relație de paternitate care există. Iată cum traduce Phillips acest verset: „de la care orice paternitate, pământescă sau cerească, își derivă numele.”

3:16 Ne uimește caracterul extrem de cuprinzător al cererii lui Pavel: **Ca, potrivit cu bogățiile slavei Sale, să vă facă...** El se roagă ca sfinții să fie întăriți duhovnicește. Dar în ce măsură? Răspunsul ni-l oferă Jamieson, Fausset și Brown: „din abundență, în consonanță cu bogățiile slavei Sale; nu «potrivit cu» îngustimea inimilor noastre.”²⁰ Predicatorii au obiceiul de a face distincție între cele două sintagme: „din bogățiile...” și **potrivit cu bogățiile**. O persoană bogată ar putea face un mic cadou, *din bogățiile* lui multe, dar *nu proporțional* cu acestea! Pavel se roagă ca Dumnezeu să le dea **târie potrivit cu bogățiile perfecțiunilor Lui**. Întrucât Domnul este infinit de bogat în glorie, sfinții

trebuie să se aștepte la un torent de bogății, de la El! Cu alte cuvinte, cum putem cere puțin, de la un Rege atât de mare? Când cineva îi cerea lui Napoleon o mare favoare, acesta i-o acorda imediat, întrucât, spunea Napoleon: „Acest om mă cinstește prin magnitudinea cererii sale.”

Tu te apropii de un Rege,

Deci adu-I petiții mari,

Harul și puterea Lui întrec

Tot ce ai putea cândva să-I ceri.

— John Newton

Cu aceasta am ajuns la conținutul concret al cererilor lui Pavel. În loc să le tratăm ca pe niște cereri separate, ar trebui să le privim ca pe o progresie, în cadrul căreia fiecare cerere pune temelia celei care urmează. Imaginați-le ca pe o piramidă: prima cerere este stratul de piatră de la bază. Apoi, pe măsură ce înaintează rugăciunea, Pavel clădește pe temelia de la început, până ajunge la gloriosul punct culminant.

Prima cerere este ca ei să fie **întăriți în putere, prin Duhul Lui, în omul dinăuntru**. Binecuvântarea este *putere spirituală*. Nu puterea de a face minuni, ci vigoarea spirituală de care au nevoie creștinii maturi și inteligenți (adică în cunoștință de cauză, n.tr.). Cel care le dăruiește această putere este **Duhul Sfânt**. Desigur, El ne poate dăruii târie numai în măsura în care ne hrănim cu cuvântul lui Dumnezeu, respirând aerul curat al rugăciunii și făcându-ne exercițiile zilnice de slujire a Domnului.

Această putere este cunoscută și trăită în **omul dinăuntru**, adică de partea spirituală a naturii noastre. **Omul dinăuntru** este cel ce se desfată în legea lui Dumnezeu (Rom. 7:22). **Omul dinăuntru** este cel ce se înnoiește zi de zi, chiar dacă omul din afară se destramă, nu zi ce trece (2 Cor. 4:16). Deși este din Dumnezeu, **omul nostru dinăuntru** are nevoie de târie, de creștere și de dezvoltare.

3:17 Al doilea pas este: **așa încât Cristos să locuiască în inimile voastre prin credință**. Acesta e rezultatul invigorării aduse de Duhul. Cu alte cuvinte, noi suntem întăriți pentru **ca Cristos să locuiască în inimile noastre**. În chip real, Domnul Isus își stabilește reședința personală în credincios, atunci când are loc convertirea acestuia (Ioan 14:23; Apo. 3:20). Dar nu aceasta e tema rugăciunii de față. Aici nu se pune problema ca El să fie *în* credincios, ci, mult mai mult

— anume ca El să se simtă *ca la El acasă* în credincios! El este un Rezident permanent în fiecare persoană mântuită, dar apostolul se roagă ca El să aibă acces deplin la absolut toate încăperile, cămăruțele și ungherele vieții noastre; ca El să nu fie întristat de cuvinte păcătoase rostite de noi, gânduri, motive sau fapte păcătoase ale noastre, ci să se poată bucura de o părtașie necurmată cu credinciosul. Și astfel inima creștinului devine căminul lui Cristos, locul unde se simte Domnul bine — întocmai ca în căminul cald al familiei iubite din Betania: Maria, Marta și Lazăr. Desigur, prin inimă se înțelege centrul vieții spirituale, întrucât ea controlează orice aspect al comportamentului nostru. De fapt, apostolul se roagă ca domnia lui Cristos să se extindă și asupra lecturii noastre, a cărților pe care le citim, asupra muncii pe care o efectuăm, alimentelor pe care le consumăm, banilor pe care îi cheltuim și cuvintelor pe care le rostim — altfel spus: asupra celor mai intime detalii din viața noastră.

Cu cât suntem mai întăriți de Duhul Sfânt, cu atât mai mult ne vom asemăna chiar cu Domnul Isus. Și cu cât ne vom asemăna mai mult cu El, cu atât mai mult El „Se va așeza și se va simți cu totul în largul Lui în inima noastră“ (KSW).

Noi suntem pătrunși de bucuria prezenței Sale în noi **prin credință**. Asta presupune o permanentă buziure pe El, să ne predăm Lui clipă de clipă și să recunoaștem încontinuu că El trebuie să se simtă acasă în inima noastră. **Prin credință** „practicăm prezența Lui“ — cum s-a exprimat, atât de plastic, Fratele Lawrence.

Până în acest punct, rugăciunea lui Pavel a cuprins fiecare membru al Sfintei Treimi. Astfel Tatăl este rugat (4. 14) să-i întărească pe credincioși prin Duhul Său (v. 16), așa încât **Cristos** să Se simtă cu totul în largul Lui în **inimile** lor (v. 17). Unul din marile privilegii pe care ni le conferă rugăciunea este faptul că putem angaja Dumnezeu la lucru în folosul altora și al nostru.

Ca urmare a accesului total ce I se dă lui Cristos, creștinul devine **înrădăcinat și întemeiat în dragoste**. Aici Pavel împrumută cuvinte din vocabularul botanicii și al industriei de construcții. Astfel rădăcina unei plante asigură substanțele nutritive necesare și sprijinul de care e nevoie. Baza unei clădiri este temelie pe care se reazemă aceasta sau, cum se exprimă Scroggie: „Dragostea este solul în care trebuie să-și înfișă viața

noastră rădăcinile; este stânca pe care trebuie să se reazeme în permanență credința noastră.“²¹ A fi **înrădăcinați și întemeiați în dragoste** înseamnă a fi statorniciți în dragoste ca mod de viață, ca fel de viețuire practică. O viață de **dragoste** este o viață de omenie, bunătațe, altruism, zdrobire a inimii și blândețe. Este viața lui Cristos care își găsește expresia în credincios (1 Cor. 13:4-7).

3:18 Cererile precedente au conturat un program de creștere și dezvoltare spirituală care îl pregătește pe copilul lui Dumnezeu să-și poată însuși pe deplin, **împreună cu toți sfinții, care este lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea**.

Înainte de a analiza dimensiunile propriu-zise, să ne oprim asupra sintagmei: **împreună cu toți sfinții**. Tema dezbătută este atât de măreață încât nici un credincios nu va putea să și-o însușască decât într-o măsură foarte mică. De unde, și nevoia de a studia, de a discuta și de a împărtăși cu alții. Duhul Sfânt poate folosi meditațiile combinate ale unui grup de credincioși deprinși cu exercițiile spirituale pentru a arunca multă lumină suplimentară asupra Scripturilor.

În general se presupune că dimensiunile menționate mai sus se referă la dragostea lui Cristos, deși textul nu precizează acest lucru. De fapt, dragostea lui Cristos este menționată separat, în următoarea sintagmă. Dacă sensul avut în vedere este dragostea lui Cristos, atunci iată care ar fi legăturile rezultante:

- Lățimea — lumea (Ioan 3:16)
- Lungimea — pe veci (1 Cor. 13:8)
- Adâncimea — chiar moartea pe cruce (Fil. 2:8)
- Înălțimea — cerul (1 Ioan 3:1-2)

F. B. Meyer oferă următoarea explicație concludentă:

Întotdeauna vom avea în față la fel de mult orizont ca în spate. Și după ce vom fi privit fața lui Isus mii și mii de ani, frumusețea ei va fi tot atât de proaspătă, fascinantă și de nepătruns ca atunci când am privit-o prima oară de la poarta Raiului.²²

Dar aceste dimensiuni se referă, probabil, și la taina — care ocupă un loc atât de important în cartea Efeseni. De fapt, aceste dimensiuni se regăsesc în chiar textul epistolei:

1. **Lățimea** este descrisă la 2:11-18, fiind o referire la gradul cuprinzător al harului lui Dumnezeu, prin faptul că îi mântuie și pe

iudei, și pe Neamuri, încorporându-i apoi în biserică. Taina cuprinde amândouă segmentele acestea ale omenirii.

2. **Lungimea** este din eternitate în eternitate. Cât privește trecutul, credincioșii au fost aleși în Cristos înainte de întemeierea lumii (1:4). Iar cât privește viitorul, veșnicia va consta dintr-o neconținută derulare a bogățiilor nespuse de mari ale harului Său, în bună-tatea și îndurarea manifestate de El față de noi prin Cristos Isus (2:7).

3. **Adâncimea** este viu înfățișată la 2:1-3. Noi eram cufundați în mocirla nespuse de grea și apăsătoare a păcatului și degradării. Cristos a venit în această junglă a murdăriei și corupției, pentru ca să moară în locul nostru.

4. **Înălțimea** se poate vedea la 2:6, unde noi, nu numai că am fost înviați cu Cristos, ci și așezați cu El pe scaunul Său de domnie în locurile cerești, ca să ne împărtășim din slava Lui.

Prin urmare, acestea sunt dimensiunile imensității — ba mai mult: ale nemărginirii. Gândindu-ne la ele, „tot ce putem face,” spune Scroggie, „este să marcăm ordinea din cadrul acestui-tumult de cuvinte sfinte.”

3:19 Următoarea cerere a apostolului este ca sfinții să cunoască prin propria lor experiență, **dragostea lui Cristos** care întrece orice cunoștință. Deși ei n-ar putea s-o pătrundă nicând în toată profunzimea ei, pentru că ea este un ocean nețărmurit, totuși ei pot afla tot mai mult despre ea, în experiența lor de zi cu zi. Și astfel, apostolul se roagă pentru credincioși ca ei să dobândească o cunoaștere bazată pe experiență a **dragostei** minunatului nostru Domn, bucurându-se de ea clipă de clipă.

Punctul culminant al acestei rugăciuni magnifice îl constituie momentul în care Pavel se roagă **ca voi să fiți umpluți cu** (în greacă: *eis, intru sau spre*) **toată plinătatea lui Dumnezeu. Toată plinătatea** Dumnezeu-iri locuiește în Domnul Isus (Col. 2:9). Cu cât locuiește El mai deplin în inimile noastre prin credință, cu atât mai mult suntem **umpluți noi întru toată plinătatea lui Dumnezeu**. Niciodată n-am putea fi umpluți *cu* toată plinătatea lui Dumnezeu, ci aceasta este doar un țel spre care năzuim.

Și totuși, după ce am explicat aceste lucruri, trebuie să recunoaștem că există în acest verset înțelesuri atât de ascunse încât niciodată nu le-am putea pătrunde. Când mânuim Cuvântul lui Dumnezeu, ne dăm seama că avem de a face cu adevăruri ce

depășesc capacitatea noastră de pricepere sau puțința de a le explica. Desigur, am putea recurge la ilustrații, prin care să aruncăm ceva lumină asupra acestui verset, cum ar fi imaginea degetarului cu care am încerca să cuprindem oceanul, luând însă în degetar o părticică atât de neînsemnată din imensitatea lui! Astfel, după tot ce am spus, în cele precedente, taina rămâne, noi neputând face altceva decât să stăm plini de uimire și adorație în fața cuvântului lui Dumnezeu, minunându-ne de nemărginirea sa.

H. Doxologia lui Pavel (3:20, 21)

3:20 Rugăciunea se încheie cu o doxologie ce înalță sufletul pe culmi de inspirație. Cererile precedente au fost cuprinzătoare, îndrăznețe și aparent imposibil de acordat. Dar Dumnezeu **poate să facă** mai mult în această privință decât **putem noi cere sau gândi**. Spectrul puterii Sale se vede și din maniera în care dispune Pavel cuvintele sub forma unei piramide, prin care descrie bine-cuvântările supraabundente revărsate asupra noastră:

Poate

Poate să facă

Poate să facă ceea ce cerem

Poate să facă ceea ce gândim

Poate să facă tot ce cerem sau gândim

Poate să facă mai presus de tot ce cerem

sau gândim noi

Poate să facă din abundență mai presus de tot ce cerem sau gândim noi

Poate să facă nespuse mai mult decât cerem sau gândim noi

Mijlocul prin care Dumnezeu răspunde la rugăciunile noastre îl găsim în sintagma: **conform puterii care lucrează în noi**. Asta se referă la Duhul Sfânt, Care lucrează încontinuu în viața noastră, căutând să producă roada unui caracter cristic în noi, muștrându-ne pentru păcat, călăuzindu-ne în rugăciune, inspirându-ne și îndemnându-ne să ne închinăm, îndreptându-ne pașii să slujim cât mai mult. Cu cât ne predăm mai mult Lui, cu atât mai mare va fi eficacitatea Lui în a ne face să ne potrivim chipului lui Cristos, să fim tot mai mult ca El.

3:21 **A Lui să fie slava în biserică, prin Cristos Isus în toate generațiile, în vecii vecilor. Amin.** Dumnezeu este Singurul vrednic de toată slava veșnică. Înțelepciunea și puterea Lui sunt etalate în oștile îngerești; în soare, în lună și în stele; în animale, păsări și pești; în foc, grindină, zăpadă și ceață; în

vânt; în munți, dealuri, arbori; în regi și în oamenii de rând, bătrâni și tineri; în Israel și în celelalte națiuni. Toate acestea au fost rânduite ca să aducă laudă Numelui Domnului (Ps. 148).

Dar mai există un grup din partea căruia I se va aduce glorie veșnică lui Dumnezeu: **biserica** — cu Cristos, capul ei, și cu credincioșii, trupul ei. Comunitatea aceasta de răscumpărați va fi martora veșnică a harului Său incomparabil de minunat, după cum se exprimă și Williams:

Gloria eternă a lui Dumnezeu ca Dumnezeu și Tată va fi făcută să poată fi văzută de-a lungul tuturor veacurilor în biserică și în Cristos Isus. Ce afirmație uimitoare! Cristos și biserica — un singur trup, care va constitui vehiculul acelei demonstrații eterne.²³

Chiar în timpul de față, biserica are datoria de a da slavă numelui Său „în cadrul unor servicii de laudă, prin vieți curate trăite de membrii ei, prin vestirea în toată lumea a Evangheliei și prin slujirile sale față de necazurile și nevoile omenirii“ (Erdman).

Durata acestei laude este: **în toate generațiile, în vecii vecilor**. La auzul chemării lansate de Pavel să-i fie adusă laudă veșnică lui Dumnezeu în biserică și în Cristos Isus, inimile noastre răspund printr-un călduros **Amin!**

II. TRĂIREA PRACTICĂ A CREDINCIOȘULUI ÎN DOMNUL (Cap. 4-6)

A. Îndemnul la unitate în părtășia creștină (4:1-6)

4:1 În acest punct din Efeseni intervine o mare ruptură. Capitolele anterioare s-au ocupat de chemarea creștinului. În ultimele trei capitole ale cărții, creștinul este îndemnat să **umblă într-un chip vrednic de chemarea sa**. Poziția la care am fost ridicați de har a constituit tema dominantă a textului de până acum. De aici încolo tema o va constitui trăirea în practică a acelei poziții. Locul înălțat pe care îl ocupăm în Cristos reclamă o purtare evlavioasă, pe măsura privilegiului imens de care ne bucurăm. Prin urmare, dacă în primele trei capitole (1-3) Efeseni ne poartă în locurile cerești, în ultimele trei capitole (4-6) se trece la biserica locală, la familie și la societate în general. După cum a arătat Stott, aceste capitole de încheiere ne învață că: „trebuie să cultivăm unitatea în biserică, curăția în viața noastră personală, armonia în familiile noastre și statornicia în

lupta noastră cu puterile răului.“

Pentru a doua oară Pavel se numește pe sine **întemnițat** — de data asta adăugând: **întemnițat al Domnului**. Theodoret comentează pe această temă: „Ceea ce era pentru lume o rușine în ochii lui Pavel era considerată drept cea mai mare onoare, apostolul bucurându-se mai mult de lanțurile pe care le purta pentru Cristos decât se bucura un rege de diadema sa.“

Ca unul care era întemnițat ca urmare a credincioșiei și ascultării sale de Domnul, Pavel își îndeamnă cititorii să **umblă într-un chip vrednic de chemarea lor**. El nu le poruncește acest lucru, nici nu le pune în vedere să procedeze așa, ci cu multă tandrețe și gingășie îi îndeamnă cu cuvinte drese cu har.

Termenul a **umbla** apare de șapte ori în această epistolă (2:2, 10; 4:1, 17; 5:2, 8, 15), descriind toată sfera comportamentelor unei persoane, modul său de viață integru. O **umblare vrednică** este cea care corespunde cu poziția de neasemuită demnitate de care se bucură un creștin, ca mădular în Trupul lui Cristos.

4:2 În toate sferele vieții, este important să demonstrăm un spirit cristic, marcat de următoarele trăsături:

Smerenia — un duh de umilință adevărată, ce decurge din asocierea noastră cu Domnul Isus. **Smerenia** ne face conștienți de nimicnicia noastră, învrednicindu-ne să-i estimăm pe alții mai presus decât pe noi înșine. Este exact reversul îngâmfării și aroganței.

Blândețea — acea atitudine de plecăciune în fața vooii lui Dumnezeu, fără murmur, fără răzvrătire, și de liniște când suntem confrunțați cu răutatea omului, fără să ne treacă prin cap să ne răzbunăm. Este o trăsătură exemplificată la modul sublim în viața Celui care a spus: „Eu sunt blând și smerit cu inima.“ Wright comentează pe această temă:

Ce afirmație uluitoare! Cel care a creat lumile, Care a așezat aștrii cerești pe orbitele lor, spunându-le pe nume, Cel care păstrează puzderia de constelații pe traiectoriile lor, Care măsoară munții cu cumpăna Lui și dealurile în al Său cântar, Cel pentru care insulele sunt o nimica toată, Care ține apele oceanului în palma mâinii Sale, înaintea Căruia toți locuitorii pământului sunt ca niște lăcuste — când îmbracă El chip uman, Se descrie pe Sine esențialmente drept blând și smerit cu inima. Trebuie să subliniem

că El nu a creat aici un ideal uman desăvârșit, căruia să i se conformeze apoi, ci El însuși a fost așa.²⁴

Îndelunga răbdare — o stare de spirit liniștită și așezată, un duh de răbdare, chiar atunci când este confruntat cu provocări peste limita îndurării. Trăsătură ilustrată prin imaginea unui căjeleș care latră încontinuu și se repede la dulăul de lângă el. Deși l-ar putea sfășia dintr-o îmbucătură, blândul patruped rabdă neastâmpărul frăiorului său încă necopt, privindu-l cu blândețe.

Îngăduindu-vă unii pe alții în dragoste — adică, trecând cu vederea greșelile și neajunsurile altora, având îngăduință față de persoane cu diferite temperamente, personalități sau capacități. Aici nu se pune problema de a menține o fațadă de politețe, în spatele căreia lăuntru nostru să fiarbă de resentimente și mânie, ci suntem chemați să avem o dragoste reală, pozitivă, față de cei care ne irită, ne tulbură sau ne fac să ne simțim penibil.

4:3 Căutând să păstrați unitatea Duhului în legătura păcii. Când a înființat biserica, Dumnezeu a eliminat cel mai mare zid despărțitor ce a existat vreodată între ființele umane — vrajba dintre evrei și Neamuri. În Cristos Isus toate deosebirile dintre aceste două grupuri de oameni au fost abrogate. Dar oare cum avea să se transpună pe plan practic eliminarea acestui zid, în viața de zi cu zi a creștinilor proveniți dintre Neamuri, ce trăiau alături de evreii creștini? Oare aveau să iasă la iveală antagonisme latente? Puteau apărea tendințele formării unei „biserici iudaice a lui Cristos“, separat de altă „biserică a Neamurilor“? Pentru a preveni orice dezbinări sau animozități latente, Pavel lansează acum un apel fierbinte la unitate între creștini.

Ei trebuie să-și dea silința să mențină unitatea Duhului. Duhul Sfânt i-a făcut pe toți credincioșii una în Cristos; întreg Trupul este locuit de un singur Duh. Este o unitate de bază, pe care nimeni și nimic n-o poate distruge. Dar atunci când credincioșii se ceartă și se ciorovăiesc, purtarea lor ar putea lăsa să se înțeleagă că acest adevăr nu stă în picioare. A păstra unitatea Duhului înseamnă a trăi în pace unii cu alții. Pacea este liantul ce-i leagă pe membrii Trupului lui Cristos laolaltă, în pofida deosebirilor naturale ce există între ei. Reacția cea mai des întâlnită atunci când se ivesc deosebiri de vederi este ca un grup să se despartă de

restul credincioșilor, formând o nouă partidă. Reacția spirituală este următoarea: „În lucrurile esențiale: unitate. În chestiuni discutabile: libertate. Peste toate lucrurile să planeze însă: dragostea.“ În fiecare din noi există suficientă fire veche încât să dezbinăm orice biserică locală sau să aducem prejudicii și ruină oricărei lucrări a lui Dumnezeu. Prin urmare, trebuie să ne suprimăm mofturile și capriciile noastre, precum și preferințele noastre personale, lucrând, în schimb, împreună cu ceilalți credincioși, în pace, pentru slava lui Dumnezeu și binecuvântarea tuturor.

4:4 În loc să exagerăm deosebirile de vederi, mai bine ar fi să avem în vedere cele șapte realități pozitive, care alcătuiesc baza adevăratei unități creștine:

Un singur trup. În pofida deosebirilor de rasă, culoare a pielii, naționalitate, cultură, limbă și temperament, există numai un singur trup, alcătuit din toți credincioșii de la Rusalii la Răpire. Confesiunile, cultele, sectele și partidele pun obstacole în calea desăvârșirii în practică a acestui adevăr. Toate aceste diviziuni create de om vor fi înlăturate când va reveni Mântuitorul. Prin urmare, parola noastră, în vremea de acum, trebuie să fie: „Toate denumirile și sectele și partidele să se destrame, în toți și-n toate doar Isus Cristos să troneze!“

Un singur duh. Același Duh care locuiește în fiecare credincios individual (1 Cor. 6:19) locuiește și în Trupul lui Cristos (1 Cor. 3:16).

O singură nădejde. Fiecare membru al bisericii este chemat la același destin unic: să fie cu Cristos, să fie ca El și să împartă cu El slava Lui în veci de veci. Această nădejde unică cuprinde tot ce-i așteaptă pe sfinți la Întoarcerea Domnului Isus și după aceea.

4:5 Un singur Domn. „Căci chiar dacă ar exista așa-numiți «dumnezei», fie în cer, fie pe pământ (ca și cum ar fi mulți «dumnezei» și mulți «domni»), totuși pentru noi este un singur Dumnezeu... și un singur Domn: Isus Cristos, prin Care sunt toate și prin Care trăim noi“ (1 Cor. 8:5, 6; vezi și 1 Cor. 1:2).

O singură credință. Este credința creștină, corpul de doctrină (sau învățătură) „transmis odată pentru totdeauna sfinților“ (Iuda 3) și păstrat pentru noi în Noul Testament.

Un singur botez. Afirmația e valabilă în două sensuri: mai întâi, există un singur botez prin Duhul, prin care cei ce se încred în Cristos sunt așezați în Trupul lui Cristos (1 Cor. 12:13). Apoi există un singur botez

prin care convertiții mărturisesc identificarea lor cu Cristos, în moarte, îngropare și înviere. Deși există mai multe modalități de botez în perioada actuală, NT recunoaște un singur botez al credincioșilor, în numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. Fiind botezați, ucenicii își exprimă adevărată față de Cristos, îngroparea față de eul lor vechi și hotărârea de a umbla în viața cea nouă.

4:6 Un singur Dumnezeu. Fiecare copil al lui Dumnezeu recunoaște **un singur Dumnezeu și Tatăl tuturor** răscumpăraților. Care este:

Peste toți — adică este Suveranul suprem al universului.

Prin toți — El acționează prin toți, folosindu-se de toate lucrurile pentru a-și aduce la îndeplinire planurile.

În voi toți — El locuiește în toți credincioșii, fiind prezent în toate locurile în același timp.

B. Programul de funcționare corespunzătoare a mădulelor trupului (4:7-16)

4:7 Doctrina unității Trupului lui Cristos este îngemănată cu celălalt adevăr complementar: diversitatea membrilor săi. Fiecare membru are un rol bine definit ce i s-a repartizat. Nu există doi membri identici, după cum nici unul nu va avea o funcție identică cu a altuia de îndeplinit. Rolul pe care trebuie să-l joace fiecare i-a fost repartizat **după măsura darului lui Cristos**, adică El face așa cum găsește El de cuviință. Dacă prin sintagma **darul lui Cristos** se înțelege aici „Duhul Sfânt“ (Ioan 14:16, 17; Fapte 2:38, 39), atunci gândul care se desprinde este că Duhul Sfânt este Cel care repartizează un anumit dar fiecărui sfânt, învrednicindu-l să exercite acel dar. Pe măsură ce fiecare membru își îndeplinește lucrarea încredințată, Trupul lui Cristos crește spiritual și numeric.

4:8 Pentru a-l ajuta pe fiecare copil al lui Dumnezeu să-și găsească și să-și împlinească funcția repartizată, Domnul i-a dăruit **daruri speciale** pentru slujbă sau pentru slujirea bisericii. Acestea nu trebuiesc confundate cu darurile menționate în versetul anterior. Fiecare credincios are un anumit dar (v. 7), dar nu fiecare este unul din **darurile** numite în versetul 11, ci acestea sunt **daruri speciale**, desemnate pentru creșterea trupului.

Mai întâi, constatăm că Dătătorul acestor **daruri speciale** este Domnul Isus Cristos, Cel înviat, înălțat la cer și glorificat. Pavel citează Psalmul 68:18 ca profeție potrivit

căreia Mesia Se va înălța la cer, își va cuceri dușmanii și-i va face **captivi** iar ca răsplată pentru victoria Sa, va primi **daruri pentru oameni**.

4:9 Dar asta ridică o problemă! Cum a putut Mesia să Se înalțe la cer? Doar nu trăise El în cer cu Dumnezeu Tatăl, din vecii vecilor? Evident, pentru ca să Se poată sui în cer, trebuie să Se fi coborât mai întâi din cer. Profeția Înălțării Sale din Psalmul 68:18 presupune o coborâre prealabilă. Prin urmare, am putea parafraza versetul 9 după cum urmează: „**Acum** când se spune în Psalmul 68 «**El s-a suit**» — **ce înseamnă asta dacă nu că El mai întâi s-a coborât în părțile mai de jos ale pământului.**“ Noi știm că exact așa s-au întâmplat lucrurile. Domnul Isus a **coborât** în ieslea din Betleem, apoi a murit pe cruce și după aceea a fost înmormântat. **Părțile mai de jos ale pământului** au fost interpretate uneori ca o referire la hades sau iad. Dar asta nu s-ar potrivi cu argumentul de aici: Înălțarea Lui a necesitat o coborâre prealabilă pe pământ, dar nu în iad. În plus, Scriptura arată că duhul lui Cristos s-a dus în cer, nu în iad, când a murit El pe cruce (Luca 23:43, 46).

Traducerea New English Bible redă astfel acest verset: „Acum cuvântul «a coborât» presupune că el de asemenea s-a coborât la nivelul cel mai de jos, chiar până pe pământ.“

4:10 Profeția din Psalmul 68:18 și coborârea pe care o presupune profeția s-au împlinit exact prin intruparea, moartea și îngroparea Domnului Isus. **Cel care a coborât din cer este de asemenea Cel care a cucerit păcatul, pe Satan, demonii și moartea și care S-a suit cu mult mai sus de cerurile atmosferice și stelare, pentru ca să umple toate lucrurile.**

El umple toate lucrurile în sensul că este sursa oricărei binecuvântări, suma tuturor virtuților și Suveranul suprem deasupra tuturor. „Nu este loc între adâncimea crucii și culmile gloriei pe care El să nu-l fi ocupat,“ scrie F. W. Grant.²⁵

Gândul principal care răzbate din versetele 8-10 este că Dătătorul darurilor este Cristosul înălțat. Nu existau asemenea daruri înainte de a se fi întors El în cer. Asta dă și mai mult teimei concepției potrivit căreia biserica nu a existat în Vechiul Testament; căci dacă a existat, atunci înseamnă că a fost o biserică lipsită de daruri.

4:11 În acest punct sunt denumite darurile. Spre surprinderea noastră constatăm că ele

sunt oameni, nu înzestrări naturale sau talente. **El însuși i-a dat pe unii apostoli, pe alții proroci, pe alții evangheliști, pe alții păstori și învățători.**

Apostolii au fost bărbații care au primit direct din partea Domnului misiunea de a predica cuvântul și de a sădi biserici. Au fost oameni care L-au văzut pe Cristos la învieirea Sa (Fapte 2:22). Ei au avut puterea de a face minuni (2 Cor. 12:12), confirmând prin aceasta mesajul vestit de ei (Ev. 2:4). Împreună cu profeții din Noul Testament, slujba lor a constat în principal din punerea temeliei bisericii (Ef. 2:20). Apostolii menționați aici se referă doar la cei ce au fost apostoli după Înălțarea la cer a lui Cristos.

Prorocii au fost purtători de cuvânt ai lui Dumnezeu, care au primit revelații directe din partea Domnului, pe care le-au transmis apoi mai departe bisericii. Ceea ce rosteau ei prin Duhul Sfânt era cuvântul lui Dumnezeu.

În sens primar, noi nu mai avem apostoli și proroci în epoca actuală. Misiunea lor a încetat, după ce a fost pusă temelia bisericii și s-a încheiat canonul Noului Testament. Deja am subliniat că Pavel se referă aici la **prorocii** Noului Testament, care au fost dați de Cristos după Înălțarea Sa. A-i considera profeți ai Vechiului Testament nu ar face decât să complice situația, introducând elemente absurde în acest pasaj.

Evangheliștii sunt cei ce predică vestea bună a mântuirii. Ei sunt dotați în chip divin pentru câștigarea de suflete pierdute la Cristos. Ei au capacitatea specială de a diagnostica condiția unui păcătos, de a-i scormoni conștiința, de a răspunde la obiecțiile formulate de acesta, de a-i încuraja pe cei ce doresc să se predea lui Cristos și de a-i ajuta pe convertiții să găsească asigurarea că sunt mântuiți, din Cuvântul lui Dumnezeu. **Evangheliștii** trebuie să provină dintr-o biserică locală, să predice apoi cuvântul în lume, după care să-i îndrume pe convertiții rezultați în urma propovăduirii lor către o biserică locală, în care să fie hrăniți duhovnicește și încurajați.

Păstorii sunt bărbați care slujesc ca păstori asistenți ai oilor sub conducerea păstorului, Cristos. Ei călăuzesc și hrănesc turma. Lor li s-a încredințat misiunea de a da sfaturi înțelepte, de a îndrepta, de a încuraja și de a mângâia.

Lucrarea **păstorilor** este strâns legată de aceea a presbiterilor într-o biserică locală, deosebirea principală dintre ei fiind că funcția păstorului este considerată un dar, pe

când presbiterul ocupă un post. Noul Testament înfățișează o seamă de păstori în biserică locală (vezi Fapte 20:17, 28; 1 Pet. 5:1, 2), mai degrabă decât un singur păstor sau un singur presbiter care să prezideze.

Învățătorii sunt bărbați care au primit învrednicirea divină de a explica ce spune Biblia, de a interpreta ce înseamnă și de a o aplica la inimile și conștiințele sfinților. Pe când un evanghelist poate predica evanghelia dintr-un pasaj scos din contextul său, învățătorul caută să arate cum se potrivește un pasaj în contextul său.

Pentru că între **păstori și învățători** se stabilește o legătură în acest verset, unii au conchis că ar fi vorba de o singură poziție, aceea de învățători-păstori sau păstori-învățători. Dar lucrurile nu stau chiar așa. E posibil ca cineva să aibă înzestrarea de a fi învățător, fără să posedă și inima de păstor. Iar un păstor poate folosi cuvântul, fără ca să fie talentat în mod special pentru predarea lui. Dacă prin **păstorii și învățătorii** din versetul 11 se înțelege una și aceeași persoană, atunci aceeași regulă gramaticală²⁶ dictează ca apostolii și profeții din 2:20 să reprezinte iarăși o singură persoană.

Un ultim cuvânt pe această temă: trebuie să fim atenți să facem distincție între darurile divine și talentele naturale. Nici o persoană nemântuită, indiferent cât ar fi de talentată, nu ar putea fi evanghelist, păstor sau învățător în înțelesul Noului Testament. Nici chiar un creștin nu poate fi nici unul din aceste lucruri, decât dacă a primit darul concret pentru una din aceste chemări. Darurile Duhului sunt supranaturale, învrednicindu-l pe cel care le posedă să facă ceea ce i-ar fi imposibil în mod omenesc.

4:12 Am ajuns acum la funcția sau scopul darurilor, care este: pentru echiparea sfinților în vederea lucrării de slujire, **pentru edificarea trupului lui Cristos**. Procesul este următorul:

1. Darurile îi echipează pe **sfinți**.
2. Apoi **sfinții** slujesc.
3. După aceea, **trupul** este zidit (edificat).

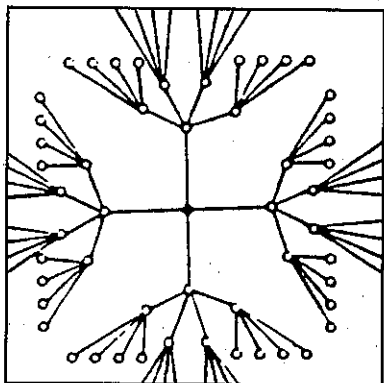
Slujirea (slujba) nu este o ocupație specializată, limitată la bărbați cu pregătire profesională în acest sens. Acest termen (*ministry* în engleză, n.tr.) rezervat de obicei clerului, înseamnă pur și simplu *slujire* și cuprinde toate formele de slujire duhovnicească. Ceea ce ne învață acest verset este că toți credincioșii trebuie să fie „in the ministry” (adică, toți trebuie să slujească, făcând

activități pe care le îndeplinesc de obicei clericii, n.tr.)

Darurile sunt date pentru a-i desăvârși sau echipa pe toți creștinii, ca să-L slujească pe Domnul și astfel să zidească **trupul lui Cristos**. Vance Havner explică în chip inimitabil acest lucru:

Fiecare creștin a primit împuternicirea, pentru că fiecare creștin este misionar. S-a spus că Evanghelia nu este doar un lucru pe care îl auzim la biserică, ci un lucru pe care trebuie să-l vestim când plecăm de la biserică — și la asta am fost rânduiți cu toții. S-a spus de asemenea că «creștinismul a început cu o ceată de martori mireni; după care a devenit un carierism [textual: amvonism, n.tr.] profesional, finanțat de spectatorii mireni!» Actualmente noi angajăm un personal al bisericii, care să desfășoare «muncă creștină cu normă întreagă», în timp ce noi stăm comozi pe bancă în fiecare duminică, urmărind cum își desfășoară aceștia munca. Intenția a fost însă ca fiecare creștin să fie angajat în slujire cu normă întreagă... Există într-adevăr o *ministry* (slujire, dar și profesia de cleric, n.tr.) pentru păstori, învățători și evangheliști — dar cu ce scop?Pentru desăvârșirea sfinților în vederea slujirii lor.²⁷

Acești bărbați cu dăruire divină nu trebuie să slujească în așa fel încât să-i facă pe oameni să depindă în permanență de ei. Ci mai degrabă ar trebui să-și dea silințele ca într-o zi sfinții să fie în stare să-și desfășoare singuri lucrarea. Iată cum am putea ilustra acest lucru:

Punctul din centru reprezintă, să spunem, darul unui învățător. El îi slujește pe cei situați în cercurile din jurul său, pentru ca aceștia să fie echipați și zidiți în credință. La

rândul lor aceștia se duc și-i slujesc mai departe pe alții, potrivit cu darurile pe care li le-a dat Dumnezeu. În felul acesta biserică crește și se extinde. Este metoda divină de producere a creșterii în **trupul lui Cristos**, atât numeric, cât și spiritual.

Limitarea slujirii creștine la o clasă selectă de oameni împiedică dezvoltarea copiilor lui Dumnezeu, înăbușind cauza evanghelizării mondiale și frânând dezvoltarea bisericii. Distincția dintre cler și laici (sau mireni, n.tr.) este nebiblică, constituind, probabil, cea mai mare piedică în calea răspândirii evangheliei.

4:13 Versetul 13 răspunde la întrebarea: „Cât timp va continua acest proces de creștere?” Răspunsul este: **până vom ajunge toți la o stare de unitate, maturitate și conformitate.**

Unitatea. Când Domnul își va lua acasă, în cer, biserica, noi vom fi ajuns la **unitatea... cunoștinței Fiului lui Dumnezeu**. Acum avem păreri individuale despre Domnul, despre felul cum este El, despre implicațiile învățăturilor Sale. Atunci însă Îl vom vedea așa cum este și vom cunoaște așa cum suntem cunoscuți noi înșine.

Maturitatea. La Răpire, noi vom ajunge de asemenea la deplina maturitate sau creștere. Atât ca indivizi, cât și ca Trup al lui Cristos, noi vom realiza perfecțiunea dezvoltării spirituale.

Conformitatea. Și vom fi conformați Lui (făcuți asemenea Lui). Toți vom fi din punct de vedere moral ca **Cristos**. Iar biserica universală va fi un Trup deplin dezvoltat, perfect adecvat la Slăvitul său Cap. „Plinătatea lui Cristos este Biserica însăși, plinătatea Celui ce împlinește totul în toți” (FWG). **Măsura staturii bisericii este dezvoltarea ei completă, împlinirea planului avut de Dumnezeu în vedere pentru creșterea ei.**

4:14 Când darurile operează în maniera rânduită de Dumnezeu, iar sfinții sunt activi în slujba Domnului, se evită trei pericole: imaturitatea, instabilitatea și credulitatea.

Imaturitatea. Credincioșii care nu se angajează niciodată în slujirea lui Cristos cu toată râvna nu ies niciodată din starea de copilărie spirituală. Ei rămân nedevelopați, datorită lipsei de exerciții. Tocmai unor asemenea creștini li s-a adresat scriitorul cărții Evrei, când a spus: „Deși deja la ora actuală voi ar trebui să fiți învățători, voi aveți încă trebuință să vă învețe cineva din nou...” (Ev. 5:12).

Instabilitatea. Un alt pericol este cel al

nestatorniciei spirituale. Creștinii imaturi sunt susceptibili la toate ciudățeniile ce ies pe piață și la toate scamatoriile și înșelăciunile șarlatanilor. Ei devin niște vagabonzi religioși, ducându-se când încolo, când incoace, de la o fantezie care îi atrage la alta.

Credulitatea. Cel mai mare pericol este cel acela de a fi amăgiți. Cei ce sunt sugari în credință nu și-au format deprinderea și destoinicia în cuvântul neprihănirii, simțurile lor nefiind suficient de exersate pentru a putea discerne între bine și rău (Ev. 5:13, 14). În mod inevitabil ei vor întâlni vreun membru al unui cult deraiat, care îi va impresiona cu zelul și sinceritatea sa aparentă. Doar pentru acea persoană va uza de un limbaj religios, credinciosul credul va crede că neapărat acea persoană este un creștin adevărat. În schimb, dacă acești creștini creduli ar fi studiat ei înșiși Biblia, ar fi putut detecta imediat această manipulare amăgiitoare a cuvintelor. Și uite așa ei sunt **purtați** de acest **vânt de învățătură** și determinați de **viclenia** unor oameni fără scrupule să accepte această formă de rătăcire ridicată la rang de sistem.

4:15 Ultimele două versete din acest paragraf descriu procesul corect de creștere în cadrul Trupului lui Cristos. Mai întâi, este nevoie de aderarea la doctrina corectă: **ci, spunând adevărul...** Nu are voie să existe nici un compromis cu privire la principiile de bază ale credinței. În al doilea rând, trebuie să existe un duh corespunzător: **ci, spunând adevărul în dragoste.** Dacă adevărul este rostit în orice alt fel, rezultatul va fi o mărturie unilaterală, cum arată și Blai- kie:

Adevărul este elementul în care trebuie să trăim, să ne mișcăm și să avem ființa... Dar adevărul trebuie să fie împletit în chip inseparabil cu dragostea; o veste bună rostită pe un ton aspru nu mai este o veste bună. Farnecul mesajului va fi distrus atunci când solul îl va transmite cu un duh tulburat.²⁸

Apoi, pe măsură ce darurile îi echipează pe sfinți, iar sfinții se angajează în slujire activă, ei **cresc în toate până la Cristos.** Cristos este țelul și obiectivul creșterii lor iar sfera creșterii e redată de cuvintele: **în toate lucrurile.** În fiecare domeniu al vieții ei vor deveni tot mai asemănători cu **El**, tot mai mult ca **El.** Pe măsură ce **Capul** va fi lăsat să-și spună cuvântul în biserică și voia Lui va fi aplicată, Trupul Lui va oferi lumii o

reprezentare tot mai exactă a Sa!

4:16 Domnul Isus nu este doar țelul creșterii, ci El este și sursa creșterii. **Din El tot trupul** este implicat în procesul creșterii. Minunata integrare a mădulelor în Trup este descrisă prin sintagma **uniți și sudați laolaltă.** Asta înseamnă că fiecărui membru al Trupului lui Cristos i s-a desemnat locul precis și funcția pe care trebuie s-o îndeplinească, fiind astfel perfect **unit** cu toți ceilalți membri, pentru a forma un organism complet și viu. Importanța și chiar indispensabilitatea fiecărui membru se vede din expresia: **unit și sudat laolaltă prin ceea ce dă fiecare încheietură.** Trupul uman este alcătuit în mare din oase, organe și carne. Oasele sunt legale laolaltă de încheieturi și ligamente iar organele sunt atașate de ligamente. Fiecare încheietură și ligament îndeplinește un rol în cadrul creșterii și utilității trupului. Tot așa este și cu **trupul** lui Cristos. Nici un membru nu este în plus sau de prisos, ci chiar și cel mai umil credincios este necesar.

Pe măsură ce credinciosul își împlinește rolul ce i s-a dat, **trupul** crește, devenind un tot unitar, armonios și bine articulat. În sens foarte real, **trupul cauzează creșterea trupului** (tradus după ediția engleză, n.tr.), oricât de paradoxal ar părea această sintagmă. Asta înseamnă pur și simplu că creșterea este stimulată chiar de trup, pe măsură ce mădulele se hrănesc din Cuvântul lui Dumnezeu, se roagă, se închină și Îl vestec pe Cristos, mărturisindu-L. După cum s-a exprimat Chafer: „Biserica, asemenea trupului uman, are capacitatea de autodezvoltare.“ Pe lângă dezvoltarea sub raportul mărimii, mai este o zidire în dragoste. Asta se referă la preocuparea reciprocă a membrilor uniți pentru alții. Pe măsură ce creștinii rămân în Cristos, îndeplinindu-și funcția corespunzătoare ce li s-a repartizat în cadrul bisericii, ei cresc, apropiindu-se tot mai mult unii de alții **în dragoste** și în unitate.

C. Îndemnul la o nouă morală (4:17-5:21)

4:17 Aici începe elocventul îndemn lansat de apostol în vederea unei noi morale, îndemn care se extinde până la 5:21. Mărturisind în **Domnul**, adică prin autoritatea **Domnului** și prin inspirație divină, el îi îndeamnă pe creștini să se dezbrace de orice urmă a vieții lor anterioare, ca de o haină întinată, și să se îmbrace, în schimb, cu virtuțile și excelențele Domnului Isus Cristos. **Să nu mai trăiți ca Neamurile.** Ei nu

mai erau **Neamuri**, ci creștini. Prin urmare, trebuia să existe o schimbare corespunzătoare în viața lor. Pavel vedea lumea păgână a Neamurilor fără Cristos cufundată în ignoranță și degradare, fiind caracterizată de șapte groaznice atribute, după cum urmează:

Dezoriențați. Ei umblau în deșertăciunea gândurilor lor. Erau foarte ocupați, dar nu înregistrau nici un progres. Ei alergau după himere, neglijând marile realități ale vieții.

4:18 Orbi. „Ei trăiesc legați la ochi, într-o lume a iluziilor“ (JBP). **Înțelegerea lor era întunecată.** Mai întâi, ei erau incapabili din naștere să înțeleagă adevărurile spirituale și apoi, datorită faptului că au respins cunoașterea adevăratului Dumnezeu, ei au orbit ca judecată din partea lui Dumnezeu.

Nelegiuți. Ei erau străini de viața lui Dumnezeu, sau foarte îndepărtați de El — în urma ignoranței lor voite și adânc înrădăcinate și a împietririi inimii lor. Ei respinseseră lumina lui Dumnezeu dată la creație și în conștiința lor și se dedaseră la idolatrie, după care s-au cufundat tot mai adânc și mai departe de Dumnezeu.

4:19 Nerușinați. Ei și-au pierdut orice pic de simțire, cum se exprimă și W. C. Wright:

Ce expresiv traduce Moule acest pasaj: „au învins durerea“! Când treci prima oară peste glasul conștiinței, simți o remușcare, auzi cum protestează cugetul tău. Dar dacă vei înabuși glasul acela, el se va stinge, cu timpul, pe măsură ce vei înabuși protestul său. Curând muștrarea conștiinței va fi tot mai slabă, până când, în cele din urmă, vei reuși „să învingi durerea“!¹²⁹

Sordizi. În mod conștient, ei s-au dat la desfrânare, adică la o comportare ticăloasă și imorală. Păcatul numărul unu al Neamurilor era și este imoralitatea sexuală. Ei s-au cufundat în grozăvii de nedescris de decădere și depravare — așa cum mărturisesc zidurile orașului Pompeii, (îngropat de cenușa erupției vulcanului Vezuviu și excavat în perioada modernă), dezvăluind viața desfrânată și nerușinată pe care o trăiau locuitorii acestui oraș. Aceleași trăsături caracterizează lumea Neamurilor de astăzi.

Indecenți. În păcatul lor sexual, ei practicau orice fel de necurăție, ca și când ar fi desfășurat un comerț sau o afacere cu desfrânarea

Nesățui. Cu lăcomie. Nimic nu le era de ajuns, niciodată nu se săturau. Păcatul lor

crea un apetit enorm după și mai multe păcate, și mai multe stricăciuni!

4:20 Cât de mult se deosebeau toate acestea de **Cristosul** pe care ajunseseră efesenii să-L cunoască și să-L iubească! El era personificarea purității și castității. El nu a cunoscut nici un păcat, nu a comis nici un păcat și în El nu s-a găsit nici un păcat.

4:21 Cuvintul **dacă** din sintagma: **dacă într-adevăr L-ați ascultat și ați fost învățați de El** nu exprimă deloc îndoiala ca privire la faptul că efesenii au fost convertiți, ci, pur și simplu, subliniază că toți cei ce L-au auzit pe Cristos și au fost învățați de El au ajuns să-L cunoască pe El ca chintesența sfințeniei și evlaviei. A-L fi auzit și ascultat pe Cristos înseamnă a-L fi ascultat ca ascultarea sau auzirea credinței — adică a-L fi acceptat pe El ca Domn și Mântuitor. Sintagma: **învățați de El** se referă la instrucția pe care au primit-o efesenii, pe măsură ce au umblat în părtășie cu El după convertirea lor, cum arată și Blaikie: „Tot adevărul capătă o altă nuanță și un alt caracter, atunci când există o relație personală cu Isus. Adevărul, despărțit de Persoana lui Cristos, nu are putere prea mare.“¹³⁰ **După cum este adevărul în Isus (sau potrivit adevărului care este în Isus, n.tr.).** El nu numai că îi învăța pe oameni adevărul, ci este chiar El însuși adevărul întrupat (Ioan 14:6). Numele **Isus** ne transportă în trecut, la viața Sa pe pământ, întrucât acesta este numele Său la Încarnare. În viața aceea fără pată pe care a trăit-o El ca Om pe acest pământ, noi vedem însăși antiteza modului de viață al Neamurilor, cum ne arată apostolul Pavel.

4:22 În școala lui Cristos noi învățăm că la convertire ne dezbrăcăm de **omul cel vechi, care se strică după poftele înșelătoare. Omul cel vechi** se referă la tot ce era persoana respectivă înainte de convertirea sa, tot ce era ca copil al lui Adam. Este **stricat**, ca urmare a faptului că a cedat în fața unor poftele rele, **înșelătoare**, care la început par atrăgătoare, plăcute și promit multă satisfacție, dar care își arată apoi toată hidoșenia, dezamăgindu-l pe cel ce a gustat din ele. În ce privește poziția sa în Cristos, **omul cel vechi** al credinciosului a fost răstignit și îngropat cu Cristos. Dar credinciosul trebuie să-l socotească mort și în practica vieții de zi cu zi. Aici Pavel subliniază latura pozițională a adevărului — ne-am **dezbrăcat de omul cel vechi** odată pentru totdeauna!

4:23 O a doua lecție pe care au învățat-o efesenii la picioarele lui Isus a fost că ei erau

în curs de reînnoire a duhului minții lor. Asta denotă o schimbare totală de macaz, o întoarcere de o sută optzeci de grade în gândirea lor, o trecere de la impuritate mentală la sfințenie. Duhul lui Dumnezeu influențează procesul gândirii, ajutându-ne să raționăm, să vedem lucrurile din punctul de vedere al lui Dumnezeu, iar nu din acela al oamenilor nemântuiți.

4:24 A treia lecție constă în faptul că ei s-au îmbrăcat cu omul cel nou, odată pentru totdeauna. **Omul cel nou** este exact ceea ce este un credincios în Cristos. Este o nouă creație, în care lucrurile vechi au trecut și toate lucrurile s-au făcut noi (2 Cor. 5:17). Acest om nou este după chipul lui Dumnezeu, adică creat după asemănarea Lui, manifestându-se în adevărata neprihănire și sfințenie. Prin neprihănire se înțelege comportarea corectă față de alții. Sfințenia este „pioșenia față de Dumnezeu, care îi acordă Lui locul ce I se cuvine,” conform definiției date de F. W. Grant.

4:25 Pavel trece acum de la poziția credincioșilor (în Cristos), la starea lor. Întrucât ei s-au dezbrăcat de omul cel vechi și s-au îmbrăcat cu omul cel nou, prin unirea lor cu Cristos, ei trebuie să demonstreze în viața de toate zilele această inversare extraordinară de poziție și de valori. Ei pot realiza acest lucru mai întâi lepădând minciuna și îmbrăcându-se cu adevărul, spunând numai adevărul. Prin minciună se înțelege aici orice formă de necinste, fie că e vorba de jumătăți de adevăr, fie exagerări, înșelăciuni sau eșecul de a-ți ține promisiunea, trădarea încrederei acordate, linguseala sau denaturarea faptelor pe formularul de plată a impozitelor. Cuvântul creștinului trebuie să fie întru totul vrednic de încredere. Da al lui trebuie să însemne da iar nu, nu! Viața unui creștin devine un *libel* mai degrabă decât un *Bible* atunci când se dedă la orice formă de denaturare a adevărului (joc de cuvinte realizat de autor între doi termeni cu aceeași rimă, primul, „libel“, însemnând: vorbire de rău, delațiune și, prin extensie, ceva fals, iar al doilea înseamnă „Bible“, n.tr.).

Suntem datorți să spunem adevărul tuturor oamenilor. Dar prin **aproapele** Pavel se referă aici, mai cu seamă, la frații și surorile noastre de credință, după cum reiese din propoziția următoare: **pentru că suntem mădulare unii altora** (cf. Rom. 12:5; 1 Cor. 12:12-27). Este de neconceput pentru un creștin să-l mintă pe alt creștin. E tot atât de nefresc ca și când un nerv din organism ar

transmite în mod deliberat un semn fals creierului sau când ochiul ar înșela încrederea restului trupului, neprevenindu-l de pericolul ce-l păste.

4:26 Al doilea domeniu în care trebuie să aibă loc o reînnoire practică a vieții noastre este în legătură cu **mânia** păcătoasă și cu indignarea neprihănită. Există momente când un credincios poate să fie indignat, cu justificare neprihănită, cum ar fi situația în care caracterul lui Dumnezeu ar fi atacat. În asemenea cazuri ni se poruncește: **Mâniati-vă!** Da, mânia împotriva răului poate fi neprihănită. Dar sunt alte situații, în care mânia este păcătoasă. Când se exprimă prin sentimente de răutate, gelozie și invidie, prin resentimente, spirit răzbunător sau ură, pentru răul care ni s-a făcut, mânia aceasta este interzisă. Aristotel spunea: „Oricine se poate mânیا — asta e ușor; dar să te mânii pe persoana care trebuie, în măsura care trebuie, pentru scopul care trebuie și în modul care trebuie — ei bine, asta *nu e* deloc ușor.“ Dacă un credincios dă frâu liber **mâniei** sale nelegitime, el trebuie s-o mărturisască imediat și să se lase de ea. Mărturisirea trebuie făcută atât înaintea lui Dumnezeu, cât și a persoanei lezate de mânia credinciosului. Nu avem voie să adunăm resentimente, nu trebuie să ținem supărarea pentru iritarea ce ne-a fost produsă. **Să nu apună soarele peste mânia voastră.** Tot ce tulbură părtașia noastră cu Dumnezeu sau cu frații și surorile noastre trebuie să fie remediat de urgență.

4:27 Păcatul nemărturisit al „enervării“ îi asigură **diavolului** un punct de sprijin în noi, un cap de pod, o bază de pe care să poată opera. El e suficient de abil să găsească destule asemenea prilejuri, fără să mai fie nevoie de ajutorul nostru! Prin urmare, nu trebuie să scuzăm răutatea, maliția, mânia, supărarea, invidia, ura sau patima în viața noastră. Aceste păcate discreditează mărturia creștină, îi fac pe cei nemântuiți să se poticnească, îi offensează pe credincioși și ne dăunează nouă înșine, pe plan spiritual și fizic.

4:28 În continuare, Pavel își îndreaptă atenția spre contrastul dintre modul de a se purta al omului vechi și cel al omului nou. Cel vechi fură dar cel nou împarte cu altul. Dezbrăcați-vă de cel vechi și îmbrăcați-vă cu cel nou — spune Pavel. Faptul că Pavel le adresează credincioșilor un îndemn de felul: „**Cine fură să nu mai fure**“ înfirmă ideea potrivit căreia creștinii sunt desăvârșiți, în

sensul că sunt fără păcat. Ei încă posedă natura veche, rea și egoistă, pe care trebuie s-o considere moartă în experiența lor de zi cu zi. Furtul poate îmbrăca multe forme — de la cazurile grosolane de jaf până la neachitarea datorilor sau acțiunea de a-L mârțurisii pe Cristos în timpul ce-l datorăm patronului nostru, și până la formele de plagiatură, apoi folosirea unor greutăți și măsurători inexacte, precum și trecerea unor date inexacte în formele de decontare a cheltuielilor de deplasare. Desigur, interdicția din acest verset de a nu fura nu este nouă. Legea lui Moise interzicea furtul (Ex. 20:15). Abia restul versetului îi conferă un caracter creștin aparte. Noi nu numai că trebuie să ne ferim să furăm, ci trebuie să ne angajăm într-o ocupație onorabilă, pentru a putea să câștigăm suficient pentru a împărți cu alții, mai nevoiași decât noi. Harul, nu legea, este cel care ne învrednicește să trăim o viață de sfințenie. Numai puterea pozitivă a harului poate să-l transforme pe un hoț într-un filantrop.

Această învățătură are un caracter radical și revoluționar. Tendința naturală a oamenilor este să muncească pentru a-și putea împlini nevoile și dorințele lor proprii. Când crește venitul lor, crește și nivelul lor de trai. Toate lucrurile din viața lor se învârt în jurul eului lor. Dar versetul acesta sugerează o concepție mai nobilă, mai elevată asupra angajării într-un serviciu laic, considerându-l drept un mijloc de a ne câștiga un nivel de trai modest pentru familia noastră, dar și un prilej de a ușura nevoile umane, de ordin spiritual și vremelnic, atât pe plan intern, cât și extern. Și ce vaste sunt aceste nevoi!

4:29 Apostolul se ocupă apoi de subiectul vorbirii, contrastând ceea ce este nefolositor cu ceea ce este edificator. Vorbirea **murdară** înseamnă, în general, conversația care utilizează cuvinte deșănțate, cu subînțelesuri dubioase. Aici sunt incluse bancurile deplasate, înjurăturile și poveștile cu conținut imoral. Dar într-un înțeles mai larg, versetul poate să se refere la orice formă de conversație frivolă, ușuratică, lipsită de conținut, nefolositoare și la bârfă. Pavel se ocupă de limbajul obscen și murdar la 5:4; aici el ne îndeamnă să ne debarasăm de orice vorbire nefolositoare, înlocuind-o cu un mod constructiv de a conversa. Vorbirea creștinului trebuie să fie:

Edificatoare. Trebuie să aibă ca urmare zidirea ascultătorilor.

Adecvată. Trebuie să corespundă cu

situația dată.

Dreasă cu har. Trebuie să dea har celor care o aud.

4:30 Să nu întristați pe Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, prin care ați fost pecetluitți pentru ziua răscumpărării. Dacă citim acest verset în legătură cu cel anterior, atunci înseamnă că orice vorbire nefolositoare, orice flecăreală va întrista Duhul. De asemenea putem lega acest verset de versetele 25-28, unde ni se arată că orice minciună, orice mânie păcătoasă orice act de furt de asemenea îl întristează pe Duhul. Sau, în sens mai cuprinzător, ni se spune că trebuie să ne abținem de la orice lucru care îl întristează pe Duhul Sfânt. Sunt sugerate trei motive întemeiate:

1. El este Duhul *Sfânt*. Tot ce nu e sfânt îi displace Duhului Sfânt.

2. El este Duhul Sfânt al lui **Dumnezeu**, deci un membru al Sfintei Treimi.

3. Noi am fost **pecetluitți pentru ziua răscumpărării**. Cum am arătat înainte, pecetea sau sigiliul denotă proprietatea sau securitatea. El este sigiliul care garantează faptul că vom fi păstrați și păziți în siguranță până când va reveni Cristos, când mântuirea noastră va fi desăvârșită. Interesant că Pavel folosește aici argumentul siguranței pe care a credinciosului ca unul din cele mai puternice motive care ar trebui să ne determine să nu păcătuiim.

Faptul că El poate fi întristat demonstrează că Duhul Sfânt este o Persoană, și nu doar o influență. Mai înseamnă că El ne iubește, deoarece numai cineva care iubește poate fi întristat. Lucrarea predilectă a Duhului lui Dumnezeu este de a-L slăvi pe Cristos și de a-l transforma pe credincios, după chipul Lui (2 Cor. 3:18). Când un creștin păcătuiește, Duhul Sfânt trebuie să adopte slujba restaurării, căci Duhul Sfânt este întristat când vede că progresul spiritual al credinciosului este întrerupt de păcat. În acest caz, El trebuie să-l conducă pe creștin către pocăință și mărturisirea păcatului.

4:31 Toate păcatele ce țin de enervare și de nestăpânirea limbii trebuie să fie lepădate. Apostolul enumeră câteva din aceste păcate. Deși nu este întotdeauna posibil să le precizăm pe fiecare din ele, totuși se pot stabili liniile mari:

Amărăciunea — resentimentele, supărarea mocnită, refuzul de a ierta și sentimentele de asprime.

Iuțimea — izbucnirile de furie, accesele de mânie, ieșirile violente.

Mânia — supărarea, atitudinea morocănoasă, animozitatea, ostilitatea.

Strigarea — Urletele, vorbirea pe un ton răstit, țipetele cauzate de furie, certurile, ciorovăielile, încercarea de a-l învinge pe oponent țipând mai tare decât el.

Defăimarea — insultele, vorbirea de rău, cuvintele care rănesc.

Răutatea — A-i dori cuiva rău, malițiozitatea, ciuda.

4:32 Toate aceste păcate legate de ieșirile necontrolate trebuiesc lepădate, dar golul rămas în urma eliminării lor trebuie umplut prin cultivarea unor calități creștine, căci păcatele enumerate mai sus sunt vicii ce izvorăsc în chip natural din firea veche, în timp ce virtuțile enumerate în versetul 32 sunt supranaturale:

Bunătațea — o preocupare ne-egoistă pentru bunăstarea altora și dorința de a veni în ajutor, chiar cu prețul unor mari sacrificii personale.

Mila („inima plină de tandrețe“) — o atitudine de afecțiune, de înțelegere a situației prin care trece cealaltă persoană, de interes pentru soarta altora și dorința de a pune umărul, ajutându-i să-și ducă povara.

Iertarea — disponibilitatea de a trece cu vederea nedreptățile ce ni se fac, de a nu aduna în inima noastră dorința de a ne răzbu-
na pentru răul ce ni s-a făcut.

Cea mai strălucită pildă de iertare ne-a lăsat-o Dumnezeu Însuși. Temelia de pe care ne iartă El o constituie lucrarea lui Cristos de la Cruce, noi fiind beneficiarii nevrednici ai acestei iertări. Dumnezeu nu putea ierta păcatul fără îndeplinirea cerințelor dreptății. El a împlinit cerințele dreptății Sale prin dragostea de care a dat dovadă. **În Cristos**, adică în Persoana și lucrarea Sa, Dumnezeu a găsit temelia dreptății, pe baza căreia să ne poată ierta.

Întrucât El ne-a iertat, când noi înșine eram datori cu „milioane de dolari“, cum se exprimă J. B. Philips când traduce textul de la Matei 18:23-28, înseamnă că și noi avem datorita de a ierta pe cei ce ne datorează „doar câțiva dolari“, așa cum ne îndeamnă și Lenski:

În clipa când cineva îmi face un rău sau mă nedreptățește în vreun fel, eu trebuie să-l iert, căci atunci sufletul *meu* este liber. Dacă îi țin însă la socoteală răul pe care mi l-a săvârșit, păcătuiesc împotriva lui Dumnezeu și împotriva acelei persoane, punându-mi în pericol propria mea iertare în fața lui Dumnezeu. Nu mai are impor-

tanță dacă omul respectiv se pocăiește, caută să îndrepte răul făcut sau îmi cere iertare, căci eu l-am iertat de la bun început, pe loc. În acest caz, omul care m-a nedreptățit va trebui să stea în fața lui Dumnezeu, dând socoteală pentru răul ce l-a comis. Dar asta nu e treaba mea, ci a lui și a lui Dumnezeu. Eu doar atât trebuie să fac să-l ajut potrivit cu Matei 18:15 și următoarele. Nu are importanță dacă această lucrare va fi încununată cu succes sau nu. De fapt, înainte de a fi declanșată această lucrare, eu trebuia să fi iertat deja persoana respectivă.³²

5:1 Pilda de iertare pe care ne-o dă Dumnezeu la 4:32 formează temeiul îndemnulului lui Pavel de aici. Iată în ce constă legătura: Dumnezeu, în Cristos, v-a iertat. Acum **fiți imitatori ai lui Dumnezeu** (sau „Urmați exemplul lui Dumnezeu“), iertându-vă unii pe alții. Un motiv special este redat de cuvintele: **ca niște copii iubiți**. În viața naturală, copiii poartă semnalmamentele familiei din care provin, asemănarea cu ceilalți membri ai familiei, lor revenindu-le îndatorirea de a nu știrbi cu nimic bunul nume de care se bucură aceasta. În viața spirituală, noi trebuie să demonstrăm lumii trăsăturile Tatălui nostru, căutând să umblăm vrednici de demnitatea noastră ca niște **copii** preaiubiți ai Săi.

5:2 O altă modalitate prin care trebuie să ne asemănăm cu Domnul nostru este aceea a umblării **în dragoste**. Restul versetului arată că a **umbla în dragoste** înseamnă a ne dăruii în folosul altora. Asta a făcut Cristos — Pilda noastră desăvârșită. Ce uimitor! El ne-a iubit. Dovada iubirii Sale constă în faptul că S-a dat pe Sine pentru noi în moartea Sa de pe cruce.

Darul Lui este descris ca **prinos și ca o jertfă de bun miros lui Dumnezeu**. Prin jertfă se subînțelege și faptul că a murit pentru noi. El a fost adevărata jertfă a arderii de tot, Cel care S-a dăruit cu totul voii lui Dumnezeu, chiar până la moartea pe cruce. **Jertfa** Sa de un devotament nespus de mare este calificată aici ca fiind **de bun miros** sau de o aromă plăcut mirositoare. F. B. Meyer comentează în acest sens: „O iubire fără margini, neținând cont de preț, pentru cei care, din fire, nu meritau nimic din toate acestea. Iată un spectacol care a umplut cerul de mireasmă și inima lui Dumnezeu de bucurie!“³³

Domnul Isus S-a făcut plăcut Tatălui Său dându-se pe Sine pentru alții. Morala care se desprinde de aici este că și noi putem să-l

aducem bucurie lui Dumnezeu dăruindu-ne pentru alții.

Alții, Doamne, da, alții,
Acesta să-mi fie motoul!
Ajută-mă pentru alții să trăiesc,
Ca astfel să pot trăi ca Tine.

— Charles D. Meigs

5:3 În versetele 3 și 4 apostolul revine la tema păcatelor sexuale, spunându-le categoric sfinților că acestea n-au ce căuta în viața lor. Mai întâi, el enumeră diversele forme de imoralitate sexuală:

Desfrânarea. Ori de câte ori este menționată în același verset cu adulterul, **desfrânarea** înseamnă relații sexuale ilicite între persoane *necăsătorite*. Dar în cazuri cum este cel de față, când nu se face distincție între desfrânare și adulter, probabil se referă la *orice* formă de imoralitate sexuală, cum de altfel îl și traduce versiunea NKJV, de cele mai multe ori. (Termenul modern de „pornografie” sau, textual: „scriere curvească” este înrudit cu termenul tradus prin **desfrânare**.)

Necurăție. Și acest termen poate fi o referire la acte imorale, incluzând însă și imagini necurate, cărți obscene și alte materiale ce stârnesc imaginația și de obicei însoțesc o viață de indecență, stârnind patimile.

Lăcomia. Deși de obicei asociem termenul cu lăcomia după bani, aici el se referă la dorința senzuală — pofta nestăpânită de a satisface apetitul sexual în afara cadrului căsniciei. (Vezi Ex. 20:17: „Să nu poftești... soția aproapelui tău...”)

Aceste lucruri nu trebuie nici să se pomenească între creștini. E de prisos să mai spunem că niciodată nu ar trebui să se poată spune că vreunul din acestea au fost vreodată comise de credincioși. Ele nu trebuie nici măcar discutate în vreun fel, pentru ca nu cumva prin asta să scadă gravitatea lor sau să nu mai pară chiar atât de rușinoase. Există întotdeauna pericolul cel mai mare în a vorbi cu ușurătate despre ele, îndreptându-le, găsindu-le scuze sau neluându-le în serios sau discutând tot timpul despre ele. Pavel subliniază îndemnul acesta cu cuvintele: **cum se cuvine unor sfinți**. Credincioșii au fost separați de stricăciunea care este în lume; acum ei trebuie să trăiască o viață de despărțire netă față de orice patimi, orice fapte ascunse, atât în practică, cât și în vorbire.

5:4 Vorbirea lor trebuie să nu conțină nici urmă din aceste lucruri:

Cuvinte murdare. Asta se referă la bancuri porcoase, povestiri deșănțate, cu subînțelesuri sexuale, și toate formele de obscenitate și indecență.

Vorbe nechibzuite. Asta înseamnă vorbărie goală, dar se poate referi și la limbul de stradă, de șanț.

Glume care nu sunt cuvicioase. Glume nesărate, cu înțelesuri ascunse. A vorbi despre asemenea lucruri, a glumi cu ele sau a le introduce în conversație înseamnă a le lăsa să îți se cuibărească în minte și de acolo nu mai e decât un pas până la a le transpune în practică.

Întotdeauna este pericolul să glumești despre păcat. În loc să folosească limba sa în slujba unor conversații atât de nedemne și necuvicioase, creștinul trebuie să-și dea toate străduințele să cultive practica de a aduce **mulțumiri** lui Dumnezeu pentru toate binecuvântările și îndurările de care are parte în viață. Asta Îi face plăcere Domnului, fiind un bun exemplu pentru alții și de mare folos pentru propriul lui suflet.

5:5 Nu este nici o îndoială cu privire la atitudinea lui Dumnezeu față de persoanele imorale: acestea n-au **parte de moștenire în împărăția lui Cristos și a lui Dumnezeu**. Verdictul acesta se bate cap în cap cu actuala atitudine a lumii, potrivit căreia infractorii sexuali ar fi bolnavi, care au nevoie de tratament psihiatric. Oamenii spun că imoralitatea este o boală, dar Dumnezeu o numește păcat. Oamenii o tolerează, dar Dumnezeu o condamnă. Oamenii spun că soluția ar consta în psihanaliză, dar Dumnezeu spune că singura soluție este regenerarea (nașterea din nou).

Trei infractori sunt menționați, la fel ca în versetul 3: **desfrânatul, necuratul și lacomul**. În plus se arată aici că **lacomul** este și **un idolatru** (închinător la idoli). Un motiv pentru care el este idolatru este faptul că are impresia falsă despre Dumnezeu. Cu alte cuvinte, Îl concepe pe Dumnezeu ca pe o Ființă care ar aproba lăcomia senzuală — pentru că altfel nu ar îndrăzni să fie lacom. Un alt motiv pentru care lăcomia este idolatrie îl constituie faptul că ea duce la închinarea în fața creaturii, mai degrabă decât în fața Creatorului (Rom. 1:25).

Când Pavel spune că asemenea persoane nu au nici o moștenire în împărăție, asta nu e nici o exagerare. Oamenii ale căror vieți sunt caracterizate de aceste păcate sunt

pierduți, se află în păcatele lor și se îndreaptă spre iad. Ei nu se află în **împărăția** invizibilă în vremea de acum și nu vor fi în **împărăție** atunci când va veni Cristos a doua oară. Ei vor fi ținuți pe veci afară din **împărăția** veșnică a cerului. Apostolul nu spune că acești oameni sunt cei care, deși se află în **împărăție**, vor suferi pierdere la Scaunul de Judecată al lui Cristos. Subiectul este aici mântuirea, nu răsplățile. Ei nu au decât să spună că sunt creștini, dar prin viața lor dovedesc că nu au fost niciodată mântuiți. Desigur, ei *pot* fi mântuiți, prin pocăință și prin credința în Domnul Isus. Dar dacă sunt cu adevărați convertiți, nu vor mai practica aceste păcate.

Observați că Dumnezeirea lui Cristos reiese din sintagma: **împărăția lui Cristos și a lui Dumnezeu**. Cristos este așezat pe picior de egalitate cu **Dumnezeu Tatăl**, ca Domnitor în **împărăție**.

5:6 Mulți oameni din lume adoptă o atitudine tot mai îngăduitoare față de imoralitatea sexuală, spunând că este doar o satisfacere a apetiturilor naturale ale trupului, având un efect benefic asupra acestuia și că orice suprimare a instinctului sexual ar duce la formarea unei personalități deformate și inhibitate. Ei mai afirmă că morală este doar o chestiune ce ține de cultura poporului în mijlocul căruia trăim și că, întrucât relațiile sexuale „pre-maritale“, „extra-maritale“ și „homosexuale“ (pe care cuvântul lui Dumnezeu le identifică și le condamnă ca fiind desfrânare, adulter și perversiune) au ajuns să fie acceptate în cultura actuală, ele ar trebui legalizate. Ceea ce e surprinzător este faptul că printre exponenții de frunte ai mișcării de liberalizare și legitimizare a păcatelor sexuale se află oameni ce dețin poziții importante în ierarhiile și structurile bisericești. Și așa se face că „enoriașii“, care au crezut dintotdeauna că imoralitatea este imorală, acum primesc asigurări din partea unor fețe bisericești „de prestigiu“ că aceste atitudini ar fi, chipurile, demodate!

Creștinii nu trebuie să se lase înduioșați sau păcăliți de aceste bărbi! **Din cauza acestor lucruri vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării**. Atitudinea Domnului față de asemenea păcate cum ar fi desfrânarea și adulterul se poate vedea deslușit de la Numeri 25:1-9, când douăzeci și patru de mii de israeliți au fost uciși pentru că au păcătuit cu femeile moabite. Atitudinea Domnului față de homosexualitate a fost deslușit arătată când Sodoma și Gomora au

pierit mistuite de pucioasă și foc din cer (Gen. 19:24, 28).

Dar **mânia** lui Dumnezeu se arată nu numai prin acte supranaturale de pedepsire, ci aceia care practică păcatele sexuale trăiesc pe pielea lor judecata Lui, în alte modalități. Există efecte fizice, cum ar fi bolile venerice și SIDA. Apoi există tulburări mentale, psihice și emotive, care izvorăsc din sentimentul de vinovăție. Există modificări ale personalității — cei cu trăsături feminine cunosc o accentuare a acestora (Rom. 1:27). Și, desigur, asupra desfrânaților și adulterilor se va abate judecata veșnică a lui Dumnezeu (Ev. 13:4). Nu li se va arăta nici un pic de milă **fiilor neascultării** — celor care descind din Adamul neascultător și care îl urmează de bună voie în neascultarea acestuia față de Dumnezeu (Apo. 21:8).

5:7 Credincioșii sunt avertizați solemn să nu aibă nimic de a face cu purtări păcătoase și nelegiuite, ce nu-I aduc deloc cinste lui Dumnezeu; ce necinstesc Numele lui Cristos și năruie vieți omenești, reducând la zero eficacitatea mărturiei creștine pe care doreau s-o dea și atrăgându-și un potop de suferințe și pedepse.

5:8 Pentru a sublinia gravitatea și imperativul avertismentului din versetul 7, apostolul prezintă aici un succint contrast între **întuneric** și **lumină** (versetele 8-14). Efesenii erau **odinioară întuneric**, dar acum ei sunt **lumină în Domnul**. Pavel nu spune că ei erau *în* întuneric, ci că ei înșiși erau personalificarea **întunericului**. Acum, prin unirea cu Domnul, ei au devenit **lumină**. El este lumină; ei sunt în El. Deci **acum** ei sunt **lumină în Domnul**. Starea lor de fapt ar trebui să corespundă, prin urmare, cu poziția ocupată de ei. Ei trebuie să **umblă ca niște copii ai luminii**.

5:9 Această paranteză explică tipul de **roadă** produs de cei ce umblă în lumină. **Roadă Duhului**²⁴ e alcătuită din toate formele de **bunătate, neprihănire și adevăr**. **Bunătatea** este aici termenul ce reunește toate formele de excelență morală. **Neprihănirea** înseamnă integritate în toate relațiile cu Dumnezeu și cu oamenii. **Adevărul** este onestitatea, echitatea și realitatea. Adunate la un loc, toate acestea dau lumina unei vieți pline de Cristos, ce strălucește în mijlocul unei stări pline de haos și întuneric de nedescris.

5:10 Cei ce umblă în lumină nu numai că produc tipul de **roadă** menționat în versetul anterior, ci, în plus, află **ce este plăcut înă-**

intea Domnului. Ei supun la probă orice gând, cuvânt sau acțiune. Ce crede **Domnul** despre asta? Cum pare acest lucru în prezența Lui? Toate compartimentele vieții sunt astfel expuse reflectorului divin: conversația noastră, standardul de viață, hainele, cărțile, ocupația, plăcerile, divertismentul nostru, mobila casei, prietenii pe care ni-i alegem, concediile noastre, automobilul pe care îl cumpărăm și sporturile pe care le practicăm.

5:11 Credincioșii nu trebuie să ia deloc parte la lucrările neroditoare ale întunericului. Interdicția se referă nu numai la participarea nemijlocită, ci și la atitudinea prin care am putea indica faptul că le încuviințăm. **Aceste fapte ale întunericului sunt neroditoare** atât față de Dumnezeu, cât și față de oameni. Tocmai această trăsătură de totală nerodnicie l-a îndemnat pe Pavel odată să-i întrebe pe creștinii romani: „Și ce roade aduceți atunci? Roade de care acum vă este rușine...” (Rom. 6:21). Apoi ele mai sunt și **fapte ale întunericului:** ele aparțin lumii umbrelor și încăperilor obscure, obloanelor trase, ușilor zăvorâte, cuiburilor unde se pun la cale tot felul de fapte secrete. Ele reflectă preferința naturală a omului pentru **întuneric** și atitudinea sa refractară față de lumină, atunci când faptele sale sunt rele (Ioan 3:19). Credinciosul este chemat nu doar să se abțină de la **faptele neroditoare ale întunericului**, ci în mod pozitiv este chemat să **le dea în vileag** (să le demaște, să le dezaprobe, să li se împotrivescă, conform altor versiuni, n.tr.). El face asta în două modalități: mai întâi, trăind o viață de sfințenie și în al doilea rând prin cuvinte de îndreptare, rostite la îndemnul Duhului Sfânt.

5:12 Acum apostolul explică de ce creștinul nu trebuie să fie complice la nici o formă de stricăciune morală din jurul său și de ce trebuie s-o condamne. Păcatele grele comise de oameni în ascuns sunt atât de josnice încât **este rușine** doar să fie menționate, darmită să fie comise. Formele nefirești de păcat pe care le-a născocit mintea ome-nească sunt atât de stricate încât doar a le descrie ar însemna să fie întinate mințile celor care ascultă această descriere. Prin urmare, creștinul este îndemnat să se ferească chiar și de a discuta despre ele.

5:13 **Lumina dă pe față** tot ceea ce este în întuneric. Tot așa viața de sfințenie a unui creștin va pune în evidență, prin contrast, păcătoșenia unor oameni nenăscuți din nou. Iar cuvintele de mustrare, rostite pe tonul convenit și la timpul convenit, aduc la lumină

păcatul în adevăratul său caracter, după cum arată și Blaikie:

Ca, de pildă, atunci când Domnul nostru a mutat fățărnicia fariseilor — ale căror practici nu li s-au părut până atunci ucenicilor din cale-afară de păcătoase; dar atunci când Cristos a îndreptat asupra acestor fapte lumina pură a adevărului, ele au apărut dintr-odată cu adevărata lor față. Ele au apărut și apar și astăzi din cale-afară de rele, de-a dreptul odioase.³⁵

Ultima parte a versetului 13 ar trebui tradusă astfel: **căci tot ceea ce este arătat este lumină.**³⁶ Cu alte cuvinte, când creștinii își desfășoară slujba, ca lumină, alții sunt aduși la lumină. Oamenii răi sunt transformați în copii ai luminii prin slujba de mustrare a **luminii**.

Desigur, asta nu e o regulă fără excepții, căci nu toți cei ce sunt expuși la lumină devin creștini. Dar e un principiu general pe plan spiritual că lumina are calitatea de a se reproduce. Principiul e ilustrat de textul de la 1 Petru 3:1, unde soțiile credincioase sunt îndemnate să-și câștige soții necredincioși la Cristos prin pilda vieții trăite de ele: „Tot așa și voi, soților, fiți supuse soților voștri, pentru ca, dacă unii nu ascultă Cuvântul, să fie câștigați fără cuvânt, prin purtarea soțiilor lor.” Astfel lumina soțiilor creștine biruiește întunericul soților păgâni, aceștia devenind lumină.

5:14 Viața credinciosului trebuie să fie o predică necurmată, dând mereu în vileag întunericul din jur și lansând de-a pururea invitația către necredincioși:

„Scoală-te, tu, care dormi,

Trezește-te din morți,

Și Cristos te va lumina.“

Acesta e glasul luminii vorbindu-le celor care dorm în întuneric și zac în somnul morții spirituale. Lumina îi cheamă la viață și iluminare. Dacă vor răspunde la chemare, **Cristos va străluci asupra lor, dându-le lumină.**

5:15 În următoarele șapte versete, Pavel contrastează pașii nehibzuiți cu purtarea înțeleaptă, printr-o serie de îndemnuri privitoare la lucruri care trebuie și care nu trebuie făcute. Primul este un îndemn general către cititorii săi, să nu umble ca niște neînțelepți, ci ca niște înțelepți. După cum am arătat, **umblarea** este unul din cuvintele cheie ale acestei epistole, fiind menționat de șapte ori cu înțelesul de: „întreaga sferă a activităților vieții cuiva”. **A umbla circumspect** (sau

„înțelept“) înseamnă a trăi în lumina poziției pe care o ocupăm de copii ai lui Dumnezeu. A umbla însă ca niște neînțelepți înseamnă a ne coborî de la acest plan elevat la purtarea oamenilor din lume.

5:16 Umblarea înțeleaptă ne cheamă să răscumpărăm **timpul** sau să cumpărăm prilejuri de slujire. Fiecare zi își are ușile sale deschise, potențialul ei vast de lucru. **Răscumpărarea timpului** înseamnă trăirea unei vieți marcate de sfințenie, de fapte de milostenie și cuvinte de îmbărbătare, de ajutor. Ceea ce imprimă un caracter de urgență întregii chestiuni este faptul că trăim **zile grele** , care ne amintesc că Dumnezeu nu se va lupta veșnic cu omul, că ziua harului s-ar putea să se închidă în curând și că prilejurile de închinare, mărturie și slujire pe pământ s-ar putea sfârși în curând, nemaifiind-ne date niciodată.

5:17 Prin urmare, nu trebuie să fim **nepricepuți, ci să înțelegem care este voia Domnului** . Aici este punctul esențial. Datorită răului copleșitor din lume și timpului scurt care a mai rămas, am putea fi ispițiți să ne petrecem zilele în activități frenetice și înfrigate, alese de noi. Dar asta nu ar echivala decât cu energii irosite în zadar. Important este însă să aflăm personal **voia** lui Dumnezeu pentru fiecare zi din viața noastră și apoi s-o împlinim. Asta e singura modalitate de a fi eficienți și rodnici. Căci, e trist, dar de atâtea ori se poate să desfășurăm o activitate creștină, după propriile noastre idei și cu propriile noastre puteri, fiind însă cu totul în afara vocii Domnului. Calea înțelepciunii este să discernem **voia** lui Dumnezeu pentru fiecare din noi personal și apoi s-o împlinim pe deplin în viața noastră.

5:18 **Și nu vă îmbătați cu vin, în care este destrăbălare** . În cultura prevalentă în America de Nord (din care face parte autorul comentariului, n.tr.), o atare poruncă șochează, la prima vedere, părând chiar inutilă, întrucât majoritatea creștinilor de aici nu consumă băuturi alcoolice. Dar să nu uităm că Biblia a fost scrisă pentru credincioșii din toate culturile și în multe țări la multe mese se servește, de regulă, vin. Scriptura nu condamnă consumul vinului, dar negreșit condamnă abuzarea de această băutură. Folosirea vinului ca medicament este recomandată la Prov. 31:6 și 1 Tim. 5:23. Domnul Isus a făcut vin, pentru a fi consumat ca băutură la nunta din Cana Galileii (Ioan 2:1-11). Dar consumul de vin devine un abuz în următoarele împrejurări, fiind, în acest caz, interzis:

1. Când conduce la excese (Prov. 23:29-35).
2. Când devine un obicei (1 Cor. 6:12b).
3. Când îl face să se poticnească pe alt credincios cu cugetul mai slab (Rom. 14:13; 1 Cor. 8:9).
4. Când dăunează mărturiei date de un creștin în comunitatea sa și când, evident, nu mai este spre slava lui Dumnezeu (1 Cor. 10:31).
5. Când în mintea creștinului se ivește cea mai mică îndoială cu privire la consumul său (Rom. 14:23).

Alternativa recomandată de Pavel față de perspectiva îmbătării cu vin este: **fiți plini de Duhul** . Această conexiune din nou ar putea să ne șocheze la prima vedere, dar când comparăm și contrastăm cele două stări, vedem de ce le leagă apostolul în felul acesta. Mai întâi există unele asemănări:

1. În ambele condiții, persoana se află sub influența unei puteri din afara sa. În primul caz este starea de ebrietate produsă de alcool (numit uneori spirit sau băutura spirtoasă); în al doilea caz, este puterea **Duhului** .
2. În ambele condiții, persoana este fierbinte. La Rusalii, această stare fierbinte produsă de **Duhul** a fost greșit interpretată ca fiind rezultatul mustului (Fapte 2:13).
3. În ambele condiții, umblarea persoanei este afectată — umblarea sa fizică în cazul beției și comportamentul său moral în cazul al doilea.

Dar există două modalități prin care cele două condiții se deosebesc radical:

1. În cazul beției, este **destrăbălare** și desfrâu. În schimb, umplerea Duhului nu produce niciodată aceste efecte.
2. În cazul beției, persoana își pierde controlul de sine. Dar roada **Duhului** este stăpânirea de sine (Gal. 5:23). Un credincios umplut cu **Duhul** nu este niciodată transportat în afara sa, până acolo încât să nu-și mai poată controla acțiunile; duhul unui profet este întotdeauna supus profetului (1 Cor. 14:23).

Uneori în Biblie, umplerea cu **Duhul** pare să fie prezentată ca dar suveran al lui Dumnezeu. De pildă, Ioan Botezătorul a fost **umplut cu Duhul Sfânt** din pânțelele mamei (Luca 1:15). În acest caz, persoana primește umplerea fără să fie necesară îndeplinirea unor condiții prealabile. Nu este un lucru pentru care trebuie să depună eforturi sau să se roage, ci Domnul îi dăruiește a-

ceastă umplere după cum găsește de cuviință. Aici la Efeseni 5:18 credinciosului i se poruncește să fie **umplut cu Duhul**, ceea ce presupune o acțiune din partea sa, el trebuind să îndeplinească niște condiții. Nu este o umplere automată, ci rezultatul ascultării.

Din această cauză trebuie făcut distincție între umplerea Duhului și alte manifestări ale slujbei Sale. Nu este totuna cu următoarele funcții:

1. **Botezul** efectuat de Duhul Sfânt. Aceasta este lucrarea Duhului, prin care acesta este încorporat în trupul lui Cristos (1 Cor. 12:13).
2. **Locuirea Duhului în lăuntrul credinciosului**. Prin această slujbă, Mântuitorul Iși stabilește reședința în trupul creștinului, dându-i putere să trăiască o viață de sfințenie, de închinare și de slujire (Ioan 14:16).
3. **Ungerea**. **Duhul** însuși este ungera care îl învață pe copilul lui Dumnezeu lucrurile Domnului (1 Ioan 2:27).
4. **Arvuna și pecetea**. Am văzut deja că Duhul Sfânt ca arvună garantează sfântului moștenirea iar ca pecete El îl garantează pe sfânt pentru moștenire (Ef. 1:13, 14).

Iată câteva dintre slujbele Duhului, care sunt realizate într-o persoană în clipa când este măntuită. Toți cei care sunt în Cristos în mod automat au botezul, locuirea Duhului în lăuntrul lor, ungera, arvuna și pecetea.

Nu tot așa stau lucrurile însă cu umplerea, care nu este o experiență crucială trăită odată în viața de ucenic, ci, mai degrabă, un proces continuu. Traducerea literală a poruncii ar fi: „Fiți în permanență umpluți cu Duhul.” Umplerea poate începe printr-o experiență crucială, dar ea trebuie să continue după aceea ca proces permanent, clipă de clipă. Umplerea de azi nu va fi suficientă pentru ziua de mâine. Și, desigur, este o stare foarte de dorit. În fapt, este condiția ideală a credinciosului pe pământ. Înseamnă că Duhul Sfânt are libertatea să procedeze cum dorește în viața creștinului, nefiind aproape niciodată întristat de acesta și că, în acest caz, credinciosul își împlineste rolul pe care i l-a rezervat Dumnezeu, în planul Său, pentru acea perioadă.

Așadar, cum poate fi umplut cu Duhul un credincios? Apostolul Pavel nu ne spune aici în Efeseni, ci doar ne poruncește să fim umpluți. Dar din alte părți ale Cuvântului, știm că pentru a fi umpluți cu Duhul, noi trebuie să facem următoarele:

1. Să ne mărturisim și să ne lepădăm de toate păcatele cunoscute din viața noastră (1 Ioan 1:5-9). Este limpede că o Persoană atât de sfântă nu poate lucra nestingerită într-o viață în care păcatul este tolerat.

2. Să ne predăm pe de-a-întregul Lui (Rom. 12:1, 2). Asta presupune predarea voinței noastre, intelectului nostru, trupului nostru, timpului nostru, talentelor noastre și tuturor lucrurilor sau persoanelor la care ținem cel mai mult. În toate compartimentele vieții noastre trebuie să-I dăm acces liber, să aibă stăpânire deplină.

3. Cuvântul lui Cristos să locuiască din belșug în noi (Col. 3:16). Asta presupune citirea cuvântului lui Dumnezeu, studierea sa și ascultarea de el. Când cuvântul lui Cristos locuiește din plin în noi, vor decurge aceleași rezultate (Col. 3:16) care decurg din umplerea **Duhului** (Ef. 5:19).

4. În fine, noi trebuie să ne golim de noi înșine (de eul nostru) (Gal. 2:20). Pentru a putea fi umpluți cu un alt conținut, o ceașcă trebuie mai întâi să fie golită de primul ingredient. Pentru a putea fi umpluți cu *El*, noi trebuie mai întâi să fim goliți de *noi* înșine, cum arată și acest autor anonim:

După cum ai părăsit toată povara păcatului tău, odihnindu-te pe lucrarea încheiată a lui Cristos, tot așa lasă întreaga povară a vieții și slujirii tale, odihnindu-te pe lucrarea lăuntrică săvârșită de Duhul Sfânt în tine. Predă-te, în fiecare dimineață, Duhului Sfânt, lăsându-te călăuzit de El și cântând laude Domnului, odihnindu-te în El și lăsându-L pe El să te conducă, să-ți administreze activitățile și viața. Cultivă obiceiul acesta pe tot parcursul zilei, bizuindu-te cu bucurie pe Duhul Sfânt în orice clipă, ascultându-L, lăsându-L să te călăuzească, să te lumineze, să te mustre, să te învețe, să te folosească și să facă în tine și prin tine tot ceea ce dorește. Contează pe lucrarea sa ca pe o realitate, separată de vederea sau de simțurile tale. Doar să credem și să ascultăm pe Duhul Sfânt ca Domn în viața noastră, și vom înceta să purtăm povara de a încerca să ne administrăm singuri viața; atunci se va arăta în noi roada Duhului, după cum dorește El, spre slava lui Dumnezeu.

Poate ști cineva când este umplut cu Duhul? În realitate, cu cât suntem mai aproape de Domnul, cu atât mai conștienți suntem de totala noastră nevrednicie și păcătoșenie (Is. 6:1-5). În prezența Sa, nu găsim în noi înșine nici un lucru cu care să ne mândrim (Luca 5:8). Nu suntem conștienți de nici o

superioritate spirituală asupra altora, nu ne putem în nici un sens considera ca unii care am fi ajuns deja la țintă. Credinciosul care este umplut cu Duhul este ocupat cu Cristos, și nu cu el însuși.

În același timp, el poate să-și dea seama că Dumnezeu lucrează în viața lui și prin viața lui. El vede întâmplându-se lucruri supranaturale. Împrejurările se desfășoară în chip miraculos. Viețile oamenilor sunt atinse de Dumnezeu. Evenimentele se derulează după programul divin. Chiar forțele naturii sunt de partea sa, părând să fie angrenate la roțile carului Domnului. Credinciosul vede toate acestea și își dă seama că Dumnezeu este la lucru pentru el și prin el. Și totuși, el se simte detașat de toate acestea, când e vorba să-și asume vreun merit. În adâncul ființei sale lăuntrice, el își dă seama că toate acestea sunt lucrarea Domnului.

5:19 Acum apostolul redă cele patru rezultate ale umplerii cu Duhul. Mai întâi, creștinii umpluți cu Duhul își vorbesc unii altora cu psalmi, cu cântări de laudă și cu cântări duhovnicești. Această umplere divină le deschide gura să vorbească despre lucrurile Domnului, lărgindu-le inimile să împărtășească aceste lucruri cu alții. Deși unii văd în toate aceste trei categorii părți din Cartea Psalmilor, noi înțelegem că doar termenul **psalmi** din versetul 19 se referă la scrierile inspirate ale lui David, Asaf și ceilalți, în timp ce prin **cântări de laudă** se înțelege cântări apărute în rândurile copiilor Domnului, în care aceștia Îl laudă direct pe Dumnezeu și I se închină, fără ca aceste cântări să facă parte din scrierile inspirate. **Cântările duhovnicești** sunt orice alte compoziții lirice cu teme spirituale, chiar dacă nu sunt adresate direct lui Dumnezeu.

O a doua dovadă a umplerii este bucuria lăuntrică și lauda adresată lui Dumnezeu: **lăudând și cântând Domnului în inima voastră**. Viața umplută cu Duhul este o fântână șiroid de bucurie (Fapte 13:52). Zaharia este un exemplu grăitor în acest sens: când a fost umplut cu Duhul Sfânt, a cântat cu toată inima Domnului (Luca 1:67-79).

5:20 Un al treilea rezultat este mulțumirea: **mulțumind totdeauna Celui care este Dumnezeu și Tatăl, pentru toate, în Numele Domnului nostru Ius Cristos**. Când Duhul este la cârmă, atunci credinciosul e plin de recunoștință față de Dumnezeu, având un sentiment profund de apreciere și de exprimare spontană a acestei recunoștințe,

care nu va se manifesta doar în anumite ocazii, ci în permanență. Nu numai în lucrurile plăcute, ci Îi va mulțumi lui Dumnezeu pentru toate lucrurile. Oricine poate mulțumi pentru soare, dar este nevoie de puterea Duhului ca să mulțumești și pentru furtunile vieții. Cea mai scurtă și mai sigură cale spre fericitare deplină este aceasta:

Fă-ți o regulă din a-I mulțumi și a-L lăuda pe Dumnezeu în toate lucrurile care ți se întâmplă. Căci este sigur că tot ceea ce ți se pare calamitate, dacă Îi vei mulțumi și-L vei lăuda pe Dumnezeu pentru ea, se va transforma în binecuvântare. Dacă ai putea săvârși minuni, tot n-ai putea realiza mai mult pentru tine însuși decât atunci când ești plin de un duh de mulțumire: căci pentru asta nu se cere să rostești nici un cuvânt, ci oriunde vei merge și de oricine te vei atinge, vei răspândi această fericitare. (Selecție)

5:21 Al patrulea test al umplerii cu Duhul Sfânt este să vă supuneți unii altora, în frica lui Cristos, sau cum ne îndeamnă Erdman:

Este o expresie adesea neglijată... denumind un test de spiritualitate pe care creștinii prea arareori îl aplică... Multe persoane consideră că strigătele de aleluia și cântecele de bucurie, precum și expresiile de laudă în limbi mai mult sau mai puțin necunoscute ar fi toate dovezi ale umplerii cu Duhul. Dar toate acestea pot fi false și înșelătoare sau fără sens. Supunerea noastră ca frați și surori unii altora, modestia în purtare, smerenia, reticența de a polemiza, îndelunga răbdare, blândețea — iată dovezi de netăgăduit ale puterii Duhului... O atare supunere reciprocă unii față de alții trebuie făcută însă „în frica lui Cristos,” adică în reverența față de Cel care este recunoscut ca Domn și Stăpân al tuturor.²⁷

Prin urmare, acestea sunt cele patru rezultate ale umplerii cu Duhul — vorbirea, cântatul, mulțumitul și supunerea. Dar mai există cel puțin alte patru:

1. Îndrăzneala de a mostra păcatul (Fapte 13:9-12) și de a depune mărturie pentru Domnul (Fapte 4:8-12, 31; 13:52-14:3).
2. Puterea de a sluji (Fapte 1:8; 6:3, 8; 11:24).
3. Generozitatea, iar nu egoismul (Fapte 4:31, 32).
4. Preamărirea lui Cristos (Fapte 9:17, 20) și a lui Dumnezeu (Fapte 2:4, 11; 10:44, 46).

Noi trebuie să dorim cu înfrigurare să

fim umpluți cu Duhul, dar numai pentru slava lui Dumnezeu, iar nu a noastră.

D. Îndemnul la evlavie personală în familia creștină (5:22-6:9)

5:22 Deși în acest punct începe o nouă secțiune, există o legătură strânsă cu versetul precedent, în care Pavel enumerase supunerea unora față de alții ca unul din rezultatele umplerii divine. În secțiunea 5:22 la 6:9, el citează trei domenii concrete din familia creștină unde supunerea constituie voia lui Dumnezeu:

Soțiile trebuie să se supună soților lor.

Copiii trebuie să se supună părinților lor.

Robii trebuie să se supună stăpânilor lor.

Faptul că toți credincioșii sunt una în Cristos nu înseamnă că relațiile pământești au fost de-acum abolite. Noi trebuie să respectăm în continuare diversele forme de autoritate și de guvernare pe care le-a instituit Dumnezeu. Orice societate cu bune rânduieli se reazemă pe doi stâlpi de nădejde: autoritatea și supunerea. Trebuie să existe întotdeauna cineva care să exercite autoritate și altcineva care să se supună acelei autorități. Principiul este atât de elementar încât se găsește chiar în cadrul Dumnezeirii: „Dar vreau să știți... capul lui Cristos este Dumnezeu“ (1 Cor. 11:3). Dumnezeu a rânduit un guvern omenesc. Indiferent cât de rău ar putea fi un guvern, din punctul de vedere al lui Dumnezeu este mai bun decât nici un guvern iar noi trebuie să ascultăm de acest guvern până unde se poate face acest lucru fără ca prin aceasta să fim neascultători față de Domnul sau să ne lepădăm de El. Absența guvernului înseamnă anarhie. Or, nici o societate nu poate supraviețui în condiții de anarhie.

Același lucru este valabil și în cazul familiei. Și acolo trebuie să existe un cap, și ascultare față de acest cap. Dumnezeu a rânduit ca poziția de căpetenie să-i fie dată bărbatului. El a indicat acest lucru prin faptul că l-a creat pe om primul, iar după aceea a creat femeia pentru bărbat. Astfel, atât în ce privește ordinea, cât și scopul creației, El l-a așezat pe bărbat în poziția de autoritate iar pe femeie în aceea de supunere.

Supunerea nu presupune niciodată inferioritate. Domnul Isus este supus lui Dumnezeu, Tatăl, fără ca în vreun fel să-I fie inferior. Tot așa nici femeia nu este inferioară bărbatului. În multe privințe ea s-ar putea să fie chiar superioară: în devotament, în puterea de a înțelege prin ce trec alții, în hărmicie

în capacitatea de a îndura eroic. Dar soțiilor li se poruncește să se supună soților lor, ca Domnului. Supunându-se autorității soțului ei, soția se supune autorității Domnului. Prin însuși acest fapt ar trebui să dispară orice atitudine refractară sau răzvrătită.

Istoria este plină de exemple de haos ce a decurs din neascultarea de modelul lăsat de Dumnezeu. Prin uzurparea locului de conducere și acționarea în numele soțului ei, Eva a introdus păcatul în cadrul omenirii, cu toate rezultatele ei catastrofice. În vremuri mai apropiate de noi, multe dintre cultele deraiate au fost înființate de femei, care au uzurpat locul de autoritate pe care Dumnezeu nu li l-a rânduit niciodată lor. Femeile care își părăsesc sfera de activitate rânduită de Dumnezeu pot ruina o biserică locală, pot distruge o căsnicie și destrăma o familie.

Pe de altă parte, nu există nimic mai atrăgător decât să vezi cum o femeie își împlinește rolul pe care Dumnezeu i l-a încredințat. Un portret complet al unei asemenea femei îl găsim la Proverbe 31 — un monument de veșnică aducere a minții a modelului de soție și mamă care îi este plăcut Domnului.

5:23 Motivul supunerii soției este că soțul ei este capul ei. El ocupă aceeași relație față de ea pe care o ocupă și Cristos față de biserică. **Cristos este capul bisericii, El, Mântuitorul trupului.** (Termenul „mântuitor“ din acest context ar putea avea sensul de „păstrător“, „păzitor“, ca la 1 Tim. 4:10, JND). Tot așa soțul este capul soției și, în același timp, păzitorul ei. Ca și cap, el iubește, conduce și călăuzește; ca păzitor, el asigură cele necesare traiului, o apără și are grijă de ea.

Știm cu toții că această învățătură este foarte detestată în prezent. Oamenii îl acuză pe Pavel că ar fi fost un celibatar bigot, un *male chauvinist*, cum se spune în engleză, și un misogin. Sau alții spun că vederile lui Pavel ar reflecta obiceiurile sociale din vremea sa, care nu se mai aplică la perioada în care trăim. Desigur, asemenea afirmații nu sunt altceva decât un atac fățiș la adresa inspirației Scripturii. Ceea ce se ignoră este că aici nu avem doar cuvintele lui Pavel, ci ele sunt chiar cuvintele lui Dumnezeu. Or, a le respinge înseamnă a-L respinge pe El, invitând astfel tot felul de greutăți și chiar dezastru.

5:24 Nimic nu poate eleva mai mult rolul soției decât asemănarea lui cu rolul jucat de biserică în calitate de Mireasă a lui Cristos.

Supunerea bisericii este modelul pe care trebuie să-l urmeze soția. Ea trebuie să fie **supusă în toate** — adică în toate lucrurile care sunt după voia lui Dumnezeu. Nici unei soții nu i se poate cere să asculte de soțul ei, dacă acesta i-ar cere să-și compromită loialitatea față de Domnul Isus. Dar în toate relațiile normale ale vieții, ea trebuie să asculte de soțul ei, chiar dacă acesta este un necredincios.

5:25 Dacă instrucțiunile de mai sus adresate **soțiilor** nu ar fi însoțite de instrucțiuni de mare răspundere adresate **soților**, atunci prezentarea ar fi unilaterală, dacă nu chiar părtinitoare. Dar observați minunata echilibrare a adevărului în Scriptură și standardul corespunzător care este cerut **soților**. **Soților** nu li se spune să-și țină soțiile în supunere, ci li se spune să-și **iubească soțiile cum și-a iubit și Cristos biserica**. Bine a spus cineva că nici unei soții nu-i va veni greu să se supună unui soț care o iubește cât iubește și **Cristos biserica**. Cineva a relatat despre un om care se temea că nu mai era pe placul lui Dumnezeu deoarece își iubea soția prea mult. Un lucrător creștin l-a întrebat dacă o iubea mai mult decât iubește Cristos biserica la care omul a răspuns că nu. „Nu-mai când vei depăși acest nivel de iubire,” a spus lucrătorul creștin, „vei avea motive să te temi că îți iubești soția prea mult.” Dragostea lui Cristos pentru **biserică** este prezentată aici în trei mișcări maiestuoase, din trecut până în prezent. În trecut, El a demonstrat dragostea Sa pentru **biserică** prin faptul că **S-a dat pe Sine pentru ea**. Asta se referă la moartea Sa jertfitoare pe cruce. Acolo El a plătit prețul suprem, pentru a-Și cumpăra o Mireasă. După cum Eva a fost luată din coasta lui Adam, tot așa, într-o privință, **biserică** a fost creată din coasta rănită a Mântuitorului.

5:26 În vremea de acum dragostea Sa pentru biserică se arată prin lucrarea Sa de sfințire: **ca s-o sfințească, curățind-o prin spălarea cu apă prin Cuvânt**. A sfinți înseamnă a pune deoparte. Ca poziție, biserica este deja sfințită; pe plan practic, ea este pusă deoparte zi de zi. Ea trece printr-un proces de pregătire morală și spirituală, similar cursului de înfrumusețare de un an, căruia s-a supus Estera înainte de a fi înfățișată regelui Ahașveros (Est. 2:12-16). Procesul de sfințire este efectuat prin **spălarea cu apă prin Cuvânt**. Exprimat mai simplu, acest lucru înseamnă că viețile credincioșilor sunt curățite pe măsură ce ei aud cuvintele

lui Cristos și ascultă de ele, cum le-a spus Isus ucenicilor: „Acum voi sunteți curați din cauza cuvântului pe care vi l-am spus” (Ioan 15:3). El a corelat sfințirea cu Cuvântul, în rugăciunea Sa preoțească: „Sfînțește-i prin adevărul Tău: Cuvântul Tău este adevărul” (Ioan 17:17). După cum sângele lui Cristos ne curățește de orice vină și pedeapsă a păcatului, tot așa Cuvântul lui Dumnezeu ne curățește încontinuu de întinarea și poluarea păcatului. Textul de față ne învață că biserica este spălată la ora actuală nu cu apa fizică, ci cu agentul curățător al Cuvântului lui Dumnezeu.

5:27 În trecut, dragostea lui Cristos s-a manifestat prin **răscumpărarea noastră**. În prezent, ea se vede prin **sfințirea noastră**. În viitor, dragostea lui Cristos se va prezenta prin **slăvirea noastră**. El însuși își va înfățișa **această Biserică slăvită, fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta, ci sfântă și fără defect**. Atunci ea va fi atins culmea frumuseții și perfecțiunii spirituale, cum exclamă, pe drept, A. T. Pierson:

Gândiți-vă! Când ochiul atotștiutor ne va face inspecția definitivă, nu va găsi nici un lucru care, în sfințenia Sa imaculată, să poată echivala nici măcar cu vreun pistrui sau vreo aluniță pe fața umană. Incredibil!³⁸

Exclamație secundată de F. W. Grant:

Nici un semn de bătrânețe, nici un defect; nimic nu va fi pe placul Lui atunci decât floarea și eternitatea unei tinereți veșnice, proștejimea afecțiunilor ce nu se vor vesteji, ce nu pot putrezi. Biserica va fi sfântă și fără pată, atunci. Dar, având în vedere tot ce am citit despre istoria ei de până acum, asta ne-ar pune pe gânduri, dacă nu am ști cât de slăvit reușește Dumnezeu să triumfe asupra păcatului și răului.³⁹

5:28 După ce s-a înălțat pe culmile acestei magnifice rapsodii, exprimând modul în care își iubește Cristos biserica, acum Pavel revine la tema începută anterior, amintindu-le soților că acesta e modelul pe care trebuie să-l aplice în practică: **Tot așa sunt datori soții să-și iubească soțiile, ca pe trupurile lor**. Imitând dragostea lui Cristos, ei trebuie să-și **iubească soțiile** ca și când acestea ar fi **propriile lor trupuri**.

În greacă termenul „propriile” apare de șase ori în versetele 22-23. Această accentuare, prin folosirea cuvântului „propriu” (sau

„însuși“) ne amintește că voia lui Dumnezeu pentru copiii Săi este ca ei să practice monogamia. Deși El a permis poligamia în Vechiul Testament, niciodată nu a aprobat-o.

E interesant să remarcăm și diversele modalități prin care Pavel descrie relația strânsă dintre soț și soție. El spune că iubindu-și soția un bărbat își iubește, de fapt, propriul lui trup (v. 28a); **pe sine însuși** (v. 28b, 33); și „trupul său“ (v. 29). Întrucât căsătoria presupune adevărata unire a persoanelor, cei doi devenind un singur trup, un bărbat care-și **iubește soția** în sensul cel mai adevărat **se iubește pe sine însuși**.

5:29 Omul se naște cu instinctul de a avea grijă de trupul lui. Astfel și-l hrănește, îl spală, îl apără de elemente care-l tulbură, care-i produc durere sau îl vatămă. Siguranța și supraviețuirea trupului depinde de grija pe care i-o acordă omul. Acest interes al omului pentru trupul său constituie o asemănare palidă a grijii pe care o manifestă **Domnul pentru biserică**.

5:30 Pentru că noi suntem mădulare ale trupului Său. Harul lui Dumnezeu este uimitor de mare! Nu numai că ne mântuiește de păcat și de iad, dar ne încorporează în Cristos ca **mădulare ale trupului Său** mistic. Cât de grăitoare sunt aceste cuvinte pentru dragostea Sa nespuse de mare față de noi, prin faptul că El ne hrănește, ne sfințește și ne instruiește. Ce siguranță deplină! Căci El nu va fi în rai fără **mădulele Sale!** Noi suntem uniți cu El printr-o viață comună. Tot ce afectează mădulele (organele) trupului va afecta și Capul.

5:31 Apostolul citează acum textul de la Geneza 2:24, ca pe conceptul inițial prin care Dumnezeu a instituit relația din cadrul căsniciei. Mai întâi, relația omului față de părinții lui este înlocuită de o loialitate mai mare: aceea față de soția lui. Pentru atinge idealul superior al relației de căsnicie, el îi va lăsa pe părinții lui și se va uni cu soția lui. A doua însușire este faptul că soțul și soția sa devin un singur trup — adică se petrece o adevărată unire a celor două persoane. Dacă s-ar ține cont de aceste două fapte elementare, ele ar elimina necazurile ivite de atâtea ori din partea socrilor sau ai familiei celui alt dintre soți, precum și a luptelor din căsnicie.

5:32 Taina aceasta este mare, dar vorbesc despre Cristos și despre Biserică. Discuția lui Pavel despre căsătorie culminează acum prin enunțarea acestui adevăr minunat, necunoscut în trecut, potrivit căruia: cum este soția față de soțul ei, așa este bise-

rica față de Cristos.

Când Pavel afirmă că **taina este mare**, El nu spune că este foarte misterioasă. Mai degrabă, el arată că implicațiile acestui adevăr sunt extraordinare de mari. **Taina** este scopul minunat, ce fusese ascuns odinioară, în Dumnezeu, în veacurile trecute, dar care a fost revelată acum. Scopul este: chemarea din mijlocul națiunilor a unui popor care să devină Trupul și Mireasa slăvitului Său Fiul. Relația de căsnicie își găsește astfel anti-tipul în relația dintre **Cristos și biserică**.

Un duh cu Domnul:

Isus, proslăvitul,

Prețuiește biserica

Pentru care Și-a vărsat sângele —

Trupul și mireasa Lui.

— *Mary Bowley Peters*

5:33 Acest ultim verset constituie rezumatul cuvintelor adresate anterior de apostol soților și soțiilor. Soților li se adresează un ultim îndemn: **Fiecare din voi, fără excepție, să-și iubească soția ca pe sine** (ca și când ea ar fi, și este, parte din tine însuși). Adică nu doar cum te-ai iubi pe tine însuși, ci în semn de recunoaștere a faptului că ea este una cu tine. Iar soțiilor li se adresează îndemnul: **ai grijă** ca să-ți **respecti** soțul și să ascuți încontinuu de **soțul tău!** Opriți-vă, acum, și gândiți-vă la acest îndemn și efectele extraordinare pe care le-ar produce dacă ar fi pus în practică! Ce s-ar întâmpla dacă aceste instrucțiuni divine ar fi practicate pe scară largă în rândurile creștinilor de azi? Răspunsul este cât se poate de limpede: n-ar mai fi certuri, nu s-ar mai produce despărțiri, nu ar mai exista divorțuri, ci în căminul și în familiile noastre ar fi o fărâmă din rai, o anticipare a paradisiului, într-o măsură mult mai mare decât sunt ele în realitate.

6:1 În capitolul 5 am aflat că unul din rezultatele umplerii cu Duhul este supunerea noastră reciprocă, a unor față de alții. Am văzut, de pildă, că o soție plină de Duhul este supusă soțului ei. Acum aflăm că și **copiii** umpluți cu Duhul se supun de bună voie autorității părinților lor. Datoria fundamentală a tuturor copiilor este de a **asculta de părinții lor în Domnul**. Nu are importanță dacă copiii sunt creștini sau dacă părinții sunt creștini. Relația părinte-copil a fost rânduită pentru întreaga omenire, nu doar pentru credincioși. Porunca **ascultați... în Domnul** înseamnă, întâi de toate, că copiii trebuie să **asculte** pătrunși de atitudinea că,

făcând așa, ei ascultă de **Domnul**: ascultarea lor trebuie să fie ca și când Lui i-ar face acest lucru. În al doilea rând, înseamnă că ei trebuie să **asculte** în toate chestiunile care corespund cu voia lui Dumnezeu. Dacă părinții lor le-ar porunci să păcătuiască, desigur nu li s-ar cere să se supună, în acest caz, ci, cu respect, ei trebuie să refuze să asculte, suportând smeriți consecințele, fără răzbunare. Dar în toate celelalte cazuri, ei trebuie să asculte.

Sunt enumerate patru motive pentru care ei trebuie să asculte. Mai întâi, **este drept**. Cu alte cuvinte, este un principiu intrinsec, întregesut în însăși structura vieții de familie, potrivit căruia cei ce sunt încă necopti, imaturi, impulsivi și lipsiți de experiență trebuie să se supună autorității părinților, care sunt mai vârstnici și mai înțelepți.

6:2 Al doilea motiv pentru ascultare este faptul că ascultarea este biblică. În acest punct, Pavel citează textul de la Exod 20:12: **Cinstește pe tatăl și pe mama ta** (vezi și Deut. 5:16). Porunca aceasta de a-i cinști pe părinți este prima din cele zece porunci căreia i se alătură o făgăduință concretă de binecuvântare. Copiii sunt chemați să respecte, să iubească și să asculte de părinții lor.

6:3 Al treilea motiv îl constituie faptul că este în interesul suprem al copiilor să procedeze astfel: **ca să-ți meargă bine (să fii fericit, în alte versiuni, n.tr.)**. Gândiți-vă ce s-ar întâmpla cu un copil care nu ar primi nici un fel de îndrumări și îndreptări din partea părinților săi! Personal ar fi într-o stare deplorabilă și intolerabilă din punct de vedere social.

Al patrulea motiv este faptul că ascultarea promovează o viață deplină: **ca să trăiești mulți ani pe pământ**. În Vechiul Testament, copilul evreu care asculta de părinți într-adevăr se bucura de o viață lungă. În epoca evangheliei, în care trăim, regula nu e lipsită de unele excepții. Ascultarea de părinți nu este întotdeauna legată de longevitate. Un fiu ascultător poate muri uneori la o vârstă fragedă. Dar promisiunea este adevărată la modul general, în sensul că o viață de disciplină și ascultare va conduce la sănătate și longevitate, pe când o viață de răzvrătire și risipă va duce la o moarte prematură.

6:4 Îndrumările date copiilor sunt contrabalansate acum de sfaturile adresate **taților**, care nu trebuie să-și provoace copiii la mânie cerându-le copiilor lor lucruri greu de îndeplinit sau nerezonabile, sau cicălindu-i mereu sau fiind nejustificat de aspri cu ei.

Mai degrabă, copiii trebuie crescuți în **disciplina și învățătura Domnului**. Prin disciplină se înțelege îndreptarea lor, care se poate face pe cale orală sau corporală. Prin **învățatură** se înțelege aici avertismente, preveniri, mustrări. Creșterea copiilor trebuie să se facă „în Domnul”, adică potrivit cu voia Sa, așa cum este revelată aceasta în Biblie de cel care îndeplinește rolul de reprezentant al Său. Susannah Wesley, mamă a șaptesprezece copii, printre care John și Charles, a scris:

Părintele care își pune în gând să înfrângă îndărătnicia copilului său conlucrează cu Dumnezeu, în reînnoirea și salvarea unui suflet. Părintele care permite manifestarea îndărătniciei unui copil face însă lucrarea diavolului, făcând religia impractică, mântuirea nerealizabilă și în general face ca toate să-l osândească pe copil, cu sufletul și cu trupul, pe veci.⁴⁰

6:5 A treia și ultima sferă a supunerii în familia creștină este aceea a slujitorilor și robilor față de **stăpânii** lor. Termenul folosit de Pavel este **robi** sau sclavi, dar principiile se aplică la slujitorii, angajații sau salariații din toate tipurile.

Prima îndatorire a angajaților este față de cei care sunt stăpânii lor pământești. Sintagma „stăpâni pământești” ne amintește că patronul sau administratorul are jurisdicție în ce privește munca fizică sau mentală, dar că nu poate dicta în chestiunile spirituale sau care țin de conștiință.

În al doilea rând, slujitorii trebuie să fie respectuoși. **Cu frică și cutremur**, nu înseamnă că trebuie să ne ploconim în fața patronilor sau să tremurăm de frică înaintea lor, ci doar că le datorăm respectul iar **frică** trebuie să ne fie doar să nu-L supărăm pe Domnul și pe patronul sau șeful nostru.

În al treilea rând, trebuie să slujim cu conștiințiozitate sau **cu sinceritate în inimă**. Cu alte cuvinte, trebuie să prestăm șazeci de minunte de muncă pentru fiecare oră de salariu ce ni se plătește.

Apoi munca noastră trebuie prestată **ca Domnului**. Cuvintele acestea ne arată că nu trebuie făcută nici o distincție între munca seculară și cea sacră. Tot ceea ce facem trebuie făcut ca pentru El — adică cu gândul de a-I fi plăcuți și de a-L cinști și de a-i atrage pe alții la El. Cele mai banale și aparent neînsemnate sarcini de lucru sunt înnoibilate și elevate în demnitate atunci când sunt făcute spre slava lui Dumnezeu — da,

chiar și spălatură vaselor! De aceea, unele gospodine și-au atârnat următorul moto deasupra chiuvetei din bucătărie: „Aici se țin trei servicii divine pe zi.”

6:6 Totdeauna trebuie să dăm dovadă de hârnicie, nu numai când suntem priviți de șef, conștienți de faptul că Stăpânul nostru ceresc ne privește încontinuu. Este o tendință naturală a celor mai mulți dintre noi să ne lăsăm pe tânjală atunci când nu e de față șeful, dar și asta e o formă de necinste. Normele de prestație a muncii creștinului nu trebuie să difere în funcție de poziția geografică a șefului. Un client l-a îndemnat odată pe un vânzător creștin să-i dea mai mult decât cantitatea pe care o achitase, asigurându-l că patronul nu va ști acest lucru. La care vânzătorul a răspuns: „Stăpânul meu mă vede în permanență!” Ca slujitori ai lui Cristos, noi trebuie să facem **voia lui Dumnezeu din inimă**, adică cu dorința sinceră de a-l fi plăcuți, cum spune și Erdman:

Munca este ridicată la un rang de nespuse demnitate când ținem seama de asemenea considerente. Sarcina celui mai umil sclav poate fi înnoibilă atunci când este prestată într-o manieră plăcută lui Cristos, cu voie bună, cu disponibilitate și râvnă care să se bucure de aprobarea Domnului.⁴¹

6:7 Apoi trebuie să slujim cu **bunăvoință**. Nu doar să ne conformăm pe dinafară ordinelor primite, în timp ce înăuntru fierbem, măcinați de resentimente, ci să slujim de bună voie și cu voie bună. Chiar dacă un șef este excesiv de poruncitor, abuziv și nerezonabil, și atunci putem să ne facem datoria, muncind **ca Domnului, iar nu oamenilor**. Este tipul de comportare supranaturală care grăiește mult mai puternic decât cuvintele, în lumea în care trăim.

6:8 Un stimulent important de a face toate acestea ca și pentru Cristos este asigurarea că El va răsplăti toate aceste fapte bune. Dacă cineva este sclav sau om liber, nu are importanță. Domnul notează toate muncile, și cele plăcute, și cele neplăcute, care sunt făcute pentru El și îl va răsplăti pe fiecare lucrător.

Înainte de a trece de la pasajul despre sclavi, se cuvin făcute câteva comentarii:

1. Noul Testament nu condamnă sclavia ca atare. În fapt, îl aseamnă pe credinciosul adevărat cu un rob al lui Cristos (v. 6). Dar abuzurile cauzate de sclavie au dispărut, oriunde a pătruns evanghelia — în principal,

prin reforma morală.

2. NT are mai multe de spus sclavilor decât regilor. Asta ar putea fi o reflecție a faptului că nu mulți oameni înțelepți, puternici sau nobili sunt chemați (1 Cor. 1:26). Probabil majoritatea creștinilor se situează în straturile mai de jos ale economiei și societății. Accentul pus asupra sclavilor arată că cei mai umili slujitori nu sunt excluși deloc de la cele mai alese binecuvântări ale creștinismului.

3. Eficacitatea îndrumărilor adresate sclavilor se vede din faptul că în primele zile ale creștinismului, sclavii creștini adesea se vindeau la licitație cu prețuri mai mari decât robii păgâni. În mod corespunzător, ar trebui ca în vremea noastră salariații creștini să valoreze mai mult pentru patronii lor decât cei ce n-au fost atinși niciodată de harul lui Dumnezeu.

6:9 Stăpânii trebuie să se călăuzească după aceleași principii generale ca și slujitorii. Ei trebuie să fie dreپți, buni și onești. Ei trebuie să fie cu deosebită băgare de seamă ca să nu se poarte abuziv și să nu recurgă la **amenințări**. Dacă își vor exercita dreptul de disciplinare în acest domeniu, să nu recurgă niciodată la abuzuri de natură fizică împotriva slujitorilor lor. Și niciodată să nu uite că și ei au un **Stăpân**, același **Stăpân** care este în cer pe care îl au și sclavii. Distingțiile pământești sunt nivelate în prezența Domnului. Atât stăpânul, cât și slujitorul vor da într-o zi socoteală înaintea Lui.

F. Îndemnuri privitoare la lupta creștină (6:10-20)

6:10 Pavel se apropie de încheierea epistolei sale. Adresându-se întregii familii a lui Dumnezeu, el îi adresează un apel mișcător, ca unor ostași ai lui Cristos. Fiecare copil adevărat al lui Dumnezeu curând va afla că viața creștină este o luptă. Oștirile lui Satan sunt hotărâte să împiedice și să obstrucționeze lucrarea lui Cristos, încercând să scoată din luptă pe fiecare ostaș individual al lui Cristos. Cu cât este mai eficace un credincios în slujba sa pentru Cristos, cu atât va avea parte de atacuri mai furibunde din partea vrăjmașului: diavolul nu-și irosește munițiile cu creștinii nominali. Mărginiți la propriile noastre puteri, noi nu putem face față atacurilor diavolului. Prin urmare, prima poruncă preparatorie este să fim încontinuu întăriți în **Domnul și în puterea tăriei** resurselor Sale nepuizabile. Ostașii cei mai buni ai lui Dumnezeu sunt cei ce-și cunosc

proprile slăbiciuni și ineficiențe, bizuindu-se, în consecință, numai pe El. „Dumnezeu a ales lucrurile slabe ale lumii, ca să facă de rușine pe cele tari“ (1 Cor. 1:27b). Slăbiciunea noastră ne face deosebiți de potrivii și vrednici pentru **puterea tăriei Lui**.

6:11 A doua poruncă are de a face cu nevoia **armurii** divine. Credinciosul trebuie să se îmbrace **cu toată armura lui Dumnezeu, ca să poată sta împotriva uneltirilor** (strategemelor) **diavolului**. Trebuie să fim înarmați „până în dinți“ — nu e de ajuns să purtăm doar una sau două din elementele armurii. Numai armura completă pe care ne-o pune Dumnezeu la dispoziție ne va face invulnerabili. **Diavolul** dispune de diverse stratageme — descurajare, frustrare, confuzie, eșec moral și eroare doctrinară (rătăcire pe planul învățaturii). El știe care e punctul nostru cel mai slab și exact acolo va ținti atacurile sale. Dacă nu ne poate incapacita printr-o metodă, atunci va încerca prin alta.

6:12 Acest război nu constă în combaterea unor filosofi păgâni, a unor preoți unși cu toate alifiile, a membrilor unor culte deraiate, care Îl tăgăduiesc pe Cristos sau împotriva demnitarilor infideli. Ci bătălia se dă împotriva forțelor demonice, împotriva batalioanelor de ingeri căzuți, împotriva duhurilor rele, care exercită o putere extraordinar de mare. Cu toate că nu-i vedem cu ochiul liber, noi suntem în permanență înconjuțați de aceste ființe spirituale nevăzute, de o mare răutate. Deși, e drept, că ele nu pot pătrunde în lăuntru unui credincios, ele pot totuși să-l apese, să-l oprime și să-l hărțuiască. Creștinul nu trebuie să se preocupe în mod morbid de demonism, după cum nu trebuie să se teamă de demoni. În armura lui Dumnezeu el găsește toate lucrurile de care are trebuință pentru a rezista atacurilor lor. Apostolul numește acești ingeri căzuți **principalități** („căpetenii“, în alte versiuni, n.tr.), **puteri** (domnii) și **stăpânitori ai întunericului acestui veac și oștilor de duhuri ale răutății din locurile cerești**. Noi nu dispunem de suficiente cunoștințe pentru a putea identifica corect fiecare din aceste categorii. Poate că ele se referă la demnitarii din lumea spiritelor, cu diverse grade de autoritate, corespunzând, pe plan omenesc, cu președinți, guvernatori, primari sau consilieri.

6:13 În timp ce Pavel așternea aceste cuvinte în scris, era păzit, probabil, de un ostaș roman, înarmat până în dinți. Prin urmare, apostolul nu pierde prilejul de a face aplicația la cele duhovnicești, spunând că

suntem flancați de dușmani formidabili și, prin urmare, trebuie să ne îmbrăcăm cu **toată armura lui Dumnezeu, ca să putem să ne împotrivim atunci când conflictul se ascute, atingând intensitatea maximă, rămânând în picioare după ce bătălia se va fi terminat. Ziua cea rea** se referă probabil la orice moment când vrăjmașul ne împresoară ca un șuvoi. Opoziția satanică pare să vină în valuri, atacurile fiind urmate de retrageri. Chiar după ce a încercat să-L ispitească pe Domnul nostru în pustiu, diavolul L-a părăsit pentru o vreme (Luca 4:13).

6:14 Primul element menționat din cadrul armurii este **adevărul**. Negreșit noi trebuie să fim credincioși, ținând sus, cu credințioșie **adevărul** cuvântului lui Dumnezeu, dar și **adevărul** trebuie să ne susțină pe noi, întrucât trebuie să-l aplicăm în viața noastră de fiecare zi. Pe măsură ce măsurăm toate lucrurile din viața noastră în lumina etalonului **adevărului**, găsim tărie și protecție în focul bătăliei.

A doua piesă a armurii este **platoșa neprihănirii** (**dreptății**). Fiecare credincios este îmbrăcat cu neprihănirea lui Dumnezeu (2 Cor. 5:21), dar și el trebuie să dea dovadă de integritate și corectitudine în viața sa personală. Bine a spus cineva: „Când un om este îmbrăcat cu neprihănirea practică, este impregnabil. Cuvintele nu sunt în stare să ne apere de invinuire, dar o viață trăită frumos va putea face aceasta.“ Dacă conștiința noastră este curată atât în fața lui Dumnezeu, cât și a oamenilor, diavolul nu are cu ce ne lovi. David s-a îmbrăcat cu **platoșa neprihănirii** în Psalmul 7:3-5. Domnul Isus a purtat-o tot timpul (Isa. 59:17).

6:15 Ostașul trebuie să aibă **picioarele încălțate cu răvna Evangheliei păcii**. Asta sugerează disponibilitatea și pregătirea de a porni, ducând vestea bună a **păcii** — ceea ce presupune o invazie a teritoriului inamicului. Când ne relaxăm în corturile noastre, atunci suntem în cel mai mare pericol. Siguranța noastră trebuie găsită mergând pe urmele pașilor minunați lăsați de Mântuitorul nostru, pe munți, ducând vestea bună și proclamând pacea (Isa. 52:7; Rom. 10:15).

Ia-mi picioarele și lasă-le să fie iuți și minunate pentru Tine.

— Frances Ridley Havergal

6:16 În plus, ostașul trebuie să ia **scutul credinței**, pentru ca atunci când este împroșcat de **săgețile arzătoare ale celui rău**,

acestea să se lovească de scut și să cadă la pământ, fără să-l vatăm. **Credința** din acest verset este încrederea fermă în Domnul și în cuvântul Său. Când te macină ispitele, când împrejurările sunt potrivnice, când ești asaltat de îndoieli, crezând că vei naufragia, **credința** este aceea care îți ridică privirile spre Dumnezeu, ajutându-te să exclami: „Eu cred în Dumnezeu!”

6:17 Coiful pe care ni-l furnizează Dumnezeu este **mântuirea** (Isa. 59:17). Indiferent cât de crâncenă ar fi bătălia, creștinul e neînfricat, întrucât știe că în final victoria ne este asigurată. Siguranța izbăvirii finale îl apără și-l împiedică de a se retrage sau de a se da bătut. „Dacă Dumnezeu este pentru noi, cine poate fi împotriva noastră?” (Rom. 8:31).

În fine, ostașul ia **sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu**. Ilustrația clasică a acestui adevăr o găsim în cazul folosirii **săbiei** de către Domnul nostru, în confruntarea cu Satan. De trei ori El a citat cuvântul lui Dumnezeu — nu doar versete luate la întâmplare, ci exact versetele pe care I le-a dat Duhul Sfânt, expres pentru acele momente (Luca 4:1-13). **Cuvântul⁴² lui Dumnezeu** din acest verset nu înseamnă toată Biblia, ci doar acea porțiune din Biblie care se potrivește cel mai adecvat la situația dată, cum spune și David Watson:

Dumnezeu ne dă tuturor protecția de care avem nevoie. Noi trebuie să avem însă grijă ca umbra noastră cu Dumnezeu să sune adevărată, ca viețile noastre să fie drepte („neprihănite“) înaintea lui Dumnezeu și în relațiile dintre noi, pentru ca noi să căutăm să facem pace oriunde mergem, înălțând împreună scutul credinței, pentru a stinge săgețile arzătoare ale celui rău, ca miințile noastre să fie apărate de temerile și angoasele ce ne împresoară atât de lesne, așa încât noi să mânuim cuvântul lui Dumnezeu cu eficacitate, în puterea Duhului. Să nu uităm că prin loviturile repetate de spadă, având în mână sabia cuvântului lui Dumnezeu, a putut Isus să-l învingă pe vrăjmaș în pustie.⁴³

6:18 Rugăciunea nu este menționată aici ca parte din armătură, dar nu exagerăm cu nimic când afirmăm că importanța ei pentru ostaș este ca aerul pe care îl respirăm și care ne asigură însăși existența. Este duhul în care trebuie să îmbrăcăm armura și cu care trebuie să-l înfruntăm pe vrăjmaș. **Rugăciunea** trebuie să fie neîntreruptă, iar nu sporadică; un obicei bine înrădăcinat, și nu un act izo-

lat. Apoi ostașul trebuie să utilizeze tot felul de **rugăciuni**: publice și particulare; deliberate și spontane; de cerere și de mijlocire; de mărturisire și de smerire; de laudă și de mulțumire.

Iar **rugăciunea** trebuie făcută în **Duhul**, adică inspirată și condusă de El. Rugăciunile formale, rostite pe de rost (fără să ne gândim la sensul cuvintelor) — de ce folos ar fi oare acestea în lupta împotriva oștilor iadului? Apoi în rugăciune trebuie să dăm dovadă de vigilență: **Vegheați la aceasta**. Trebuie să veghem față de pericolul somnolenței, ca gândurile noastre să nu o ia razna și să nu ne fure alte probleme. **Rugăciunea** necesită o acuitate spirituală, o mare stare de alertă și concentrare. Apoi în rugăciune trebuie să dăm dovadă de **toată stăruința**. Trebuie să cerem încontinuu, să căutăm încontinuu, să batem încontinuu (Luca 11:9). Trebuie să facem cereri **pentru toți sfinții**, căci și ei sunt antrenati în luptă, având nevoie să fie sprijiniți în **rugăciune** de camarazii lor de luptă.

6:19 Cu privire la cererea personală formulată de Pavel în cuvintele: **și pentru mine**, Blaikie face următoarele remarci:

Observați cât de *neprofească* este această idee, căci Pavel, departe de a avea o cantitate proprie de har pentru toți efeseni, afirmă limpede că și el are nevoie de rugăciunile lor, pentru ca și unii, și alții hrănindu-se de la singura sursă inepuizabilă [a harului Domnului], și apostolului să i se dea harul necesar.⁴⁴

Pavel scria aceste cuvinte din închisoare. Cu toate acestea, el nu cere ca ei să se roage pentru eliberarea sa neîntârziată din detenție. Mai degrabă, a cerut să i se dea puterea ca ori de câte ori își deschide gura să poată vesti fără frică **taina evangheliei**. Este ultima oară în această epistolă când Pavel menționează **taina**. Aici ea este prezentată ca pricină a lanțurilor sale. Dar el nu regretă acest lucru, ci, dimpotrivă, vrea să vestească și mai mult acest lucru!

6:20 Ambasadorii beneficiază, în general, de imunitate diplomatică, neputând fi arestați sau întemnițați în țara în care slujesc. De obicei oamenii suportă aproape absolut orice, numai de evanghelie să nu audă. Nici un alt subiect nu stârnește atâtea emoții și nu trezește atâtea împotriviri și suspiciuni, decașând prigoane crunte, ca evanghelia! Așadar reprezentantul lui Cristos era **un ambasador în lanțuri**, cum se exprimă și Eadie:

Un atașat trimis de Suveranul suveranilor, însărcinat cu o misiune de o noblețe și însemnătate fără seamăn, având asupra sa acreditările unei autenticități de netăgăduit, este ținut în detenție.⁴⁵

Elementul din mesajul lui Pavel care a stârnit cel mai mult ostilitatea religioșilor înguști a fost anunțul că iudeii credincioși și Neamurile credincioase alcătuiesc acum o singură societate nouă, beneficiind de privilegiu egal și recunoscându-L pe Cristos drept Căpetenie, Cap al lor.

F. Salutările personale ale lui Pavel (6:21-24)

6:21, 22 Pavel îl trimite pe **Tihic** de la Roma la Efes, ca să le dea de știre sfinților despre starea sa. El îl recomandă pe **Tihic** ca pe un **frate preaiubit și slujitor credincios în Domnul**. În tot Noul Testament nu găsim decât cinci referiri la acest om. Astfel el a făcut parte din anturajul lui Pavel în călătoria din Grecia în Asia (Fapte 20:4). A fost solul apostolului către creștinii din Colose (Col. 4:7); către Efes (cf. 6:21 cu 2 Tim. 4:12) și probabil către Tit în Creta (Tit 3:12). Misiunea lui dublă de data aceasta a constat în a-i informa pe sfinți cu privire la situația lui Pavel în închisoare și, de asemenea, de a-i îmbărbăta în **inimile** lor, spulberând orice temeri inutile.

6:23 În versetele de încheiere, avem salutările caracteristice ale lui Pavel: *pace și har*. Combinând aceste două elemente, el le dorește cititorilor săi suma tuturor binecuvântărilor. De asemenea, combinând doi termeni tradiționali, unul iudaic altul din lumea Neamurilor, s-ar putea ca apostolul să facă prin aceasta o ultimă referire voalată la taina evangheliei — evreul și ne-evreul, fiind acum una în Cristos. În versetul 23 el le dorește cititorilor săi să aibă **pace și dragoste împreună cu credință**. **Pacea** le va fi cheazășie și pavază în toate împrejurările vieții. **Dragostea** îi va învrednici să I se închine lui Dumnezeu și să conlucreze unii cu alții. **Credința** îi va împuternici în faptele lor de vitejie, din cadrul luptei credinței. Toate aceste binecuvântări sunt **de la Dumnezeu, Tatăl și Domnul Isus Cristos**, afirmație ce nu s-ar putea face, dacă Cei doi nu ar fi egali.

6:24 În fine, preaiubitul apostol le dorește har tuturor celor ce Îl iubesc pe Domnul nostru Isus Cristos, cu o dragoste sinceră, incoruptibilă. Adevărata dragoste creștină are

calitatea permanenței: flacăra ei poate oscila, uneori, ba chiar poate scădea, în anumite momente, dar niciodată nu se va stinge.

Temnița romană ce-l ținea legat pe nobilul deținut este de mult goală. Marele apostol a intrat în posesia răsplății lui, văzând fața Preaiubitului său Mântuitor. Dar Scrisoarea lui ne este și acum la îndemână — cu aceeași prospețime și viață ca în ziua când a izvorât din inima și de sub pana apostolului. Acum la acest sfârșit de veac (și de mileniu, n.tr.) ea continuă să ne vorbească, adresându-ne cuvinte de îndrumare, inspirație, mustrare și îndemn.

Încheind comentariul asupra epistolei Efeseni, ne aflăm în acord deplin cu cuvintele rostite de H. W. Webb-Peploe:

Nu cred că găsim în Cartea lui Dumnezeu vre scriere mai înălțătoare și mai frumoasă. Prin urmare, cât de neputincios este orice om, chiar un sol venit de la Dumnezeu Însuși, să poată cuprinde adevărurile ei profunde, în spațiul ce ni s-a alocat! Nădăjduiesc însă că ne vom putea apropia de ea, doar cu gândul de a căuta înțeleșurile privitoare la sfințenie, învățăturile sale prin care vom putea pași în fiecare zi, trăind o viață mai nobilă, pe un plan mai înalt, fiind astfel învredniciți să-I aducem slavă lui Dumnezeu.⁴⁶

NOTE FINALE

¹(Intro) William G. Moorehead: *Outline Studies in Acts and the Epistles*, pg. 214.

²(1:3) Lewis Sperry Chafer: *The Ephesian Letter*, pg. 74.

³(Excurs) W. G. Blaikie, „Ephesians,” în *Pulpit Commentary*, XLVI:3.

⁴(1:10) John G. Bellet: *Brief Notes on the Epistle to the Ephesians*, pg. 6, 7.

⁵(1:17) R. W. Dale: *The Epistle to the Ephesians; Its Doctrines and Ethics*, pg. 133.

⁶(1:18) Atât manuscrisele cele mai vechi, cât și majoritatea celor existente redau textul drept: *inimi* (textual *kardias*, singular), nu *înțelegere* (*dianoias*). Astfel versiunea redată în textul marginal este, fără îndoială, cea corectă.

⁷(1:19) F. G. Meyer: *Key Words of the Inner Life*, pg. 92.

⁸(1:19) Chafer: *Ephesian Letter*, pg. 57.

⁹(1:20) Meyer: *Key Words*, pg. 93.

¹⁰(2:3) *Ibid*, pg. 140.

¹¹(2:4) John Eadie: *Commentary on the Epistle to the Ephesians*, pg. 141.

¹²(2:5) A. T. Pierson: „The Work of

Christ for the Believer," *The Ministry of Keswick, First Series*, pg. 118, 119.

¹³(2:7) Uneori se recurge la 1 Corinteni 13:12 și 1 Ioan 3:2 pentru a se încerca să se demonstreze că vom fi atotștiutori în cer. Dar primul text se referă doar la capacitatea de a ne recunoaște în cer iar al doilea are de a face cu asemănarea morală și fizică cu Cristos.

¹⁴(2:18) Eadie, *Ephesians*, pg. 187.

¹⁵(2:21) Blaikie: "Ephesians", XLVI:68.

¹⁶(3:1) Ruth Paxson: *The Wealth, Walk and Warfare of the Christian*, pg. 57.

¹⁷(3:4) Blaikie, "Ephesians", XLVI:104.

¹⁸(3:8) *Ibid*, XLVI:105, 106.

¹⁹(3:9) Termenul din greacă pentru *isprăvnicie* sau *dispensație*, în special în literele de dimensiuni mari (unciale) ale manuscriselor mai vechi, ar putea fi ușor confundat cu termenul asemănător ca formă, însemnând *părtășie* (cf. OIKONOMIA și KOINONIA). Textul marginal este cel corect; versiunea tradițională este foarte greu de susținut în lumina faptelor lingvistice.

²⁰(3:16) Jamieson, Fausset și Brown: *Commentary Practical and Explanatory on the Whole Bible*, VI:408.

²¹(3:17) W. Graham Scroggie: "Paul's Prison Prayers", the Ministry of Keswick, Second Series, pg. 49.

²²(3:18) Meyer: *Key Words*, pg. 53, 54.

²³(3:21) George Williams: *The Student's Commentary on the Holy Scriptures*, pg. 925.

²⁴(4:2) Walter C. Wright: *Ephesians*, pg. 85.

²⁵(4:10) F. W. Grant: "Ephesians", *The Numerical Bible, Acts to 2 Corinthians*, VI:341.

²⁶(4:11) Conform „Regulii lui Granville Sharp”, în greacă două substantive indicând funcția, titlul sau calitatea, legate prin *kai* (*și*), din care doar primul poartă articolul hotărât, se referă la una și aceeași persoană. Un exemplu elocvent al acestei construcții gramaticale îl constituie sintagma: „Dumnezeul și Mântuitorul nostru Ișus Cristos” de la 2 Petru 1:1, unde traducătorii liberali ai ediției RSV au fost constrânși de considerentele gramaticale să fie chiar mai net în favoarea sublinierii dumnezeirii lui Cristos decât traducătorii ediției King James. (Regula gramaticală enunțată mai sus nu a fost clar definită decât spre sfârșitul veacului al șaisprezecelea). La plural, ca în exemplul de față, regula nu se aplică întotdeauna, deși construcția stabilește cel puțin o relație de

asociere strânsă între cele două substantive (cf. „cărturari și farisei”, etc.).

²⁷(4:12) Vance Havner: *Why Not Just Be Christians*, pg. 63.

²⁸(4:15) Blaikie: "Ephesians", XLVI:150.

²⁹(4:19) Wright: *Ephesians*, pg. 100.

³⁰(4:21) Blaikie: "Ephesians", XLVI:151.

³¹(4:24) Grant: "Ephesians", pg. 344.

³²(4:32) R. C. H. Lenski: *The Interpretation of St. Paul's Epistles to the Galatians, to the Ephesians, and to the Philippians*, pg. 588.

³³(5:2) Meyer: *The Heavenlies*, pg. 25.

³⁴(5:9) Textul NU redă: *lumină* (*phōtos*) în loc de *Duh* (*Pneumatōs*).

³⁵(5:13) Blaikie: "Ephesians", XLVI:209.

³⁶(5:13) Episcopul Ellicott și Dean (Diaconul?) Alford au preferat această traducere.

³⁷(5:21) Charles R. Erdman: *Ephesians*, pg. 106.

³⁸(5:27) Pierson: "The Work of Christ", pg. 138.

³⁹(5:27) Grant: "Ephesians", VI:350.

⁴⁰(6:4) Citat de William W. Orr în *Bible Hints on Rearing Children*, pg. 19.

⁴¹(6:6) Erdman: *Ephesians*, p g. 119.

⁴²(6:17) Pavel nu folosește aici cuvântul foarte uzitat *logos*, ci *rhēma* (înrușit cu termenul cunoscut de noi, *retorică*), deci un cuvânt sau o sintagmă expresă, iar în contextul nostru: un „cuvânt” anumit, din partea lui Dumnezeu pentru o nevoie anumită. Uneori *logos* și *rhēma* sunt, practic, sinonime.

⁴³(6:17) David Watson: *Discipleship*, pg. 183.

⁴⁴(6:19) Blaikie: "Ephesians", XLVI:260.

⁴⁵(6:20) Eadie: *Ephesians*, pg. 480.

⁴⁶(6:24) H. W. Webb-Peploe: "Grace and Peace in Four Pauline Epistles", *The Ministry of Keswick, First Series*, pg. 69.

BIBLIOGRAFIE

Bellet, John G. *Brief Notes on the Epistle to the Ephesians*. Londra: G. Morrish, n.d.
Blaikie, W. G. "Ephesians", *Pulpit Commentary, Vol. XLVI*. New York: Funk & Wagnalls, n.d.

Chafer, Lewis Sperry. *The Ephesian Letter*. Findlay, Ohio: Dunham Publishing Company, 1935.

Dale, R. W. *The Epistle to the Ephesians: Its Doctrine and Ethics*. Londra: Hodder and Stoughton, 1893.

Eadie, John. *Commentary on the Epistle to the Ephesians*. Grand Rapids: Zondervan

- Publishing House, 1957.
- Eerdman, Charles R. *The Epistle of Paul to the Ephesians*. Philadelphia: Westminster Press, 1931.
- Flint, V. Paul. *Epistle to the Ephesians: To the Praise of His Glory*. Oak Park, IL: Emmaus Bible School, n.d.
- Meyer, Frederick Brotherton. *Key Words of the Inner Life: Studies in the Epistle to the Ephesians*. Fleming H. Revell Company, 1893.
- _____. *The Heavens*. Westchester, IL: Good News Publishers, n.d.
- Paxson, Ruth. *The Wealth, Walk and Warfare of the Christian*. New York: Fleming H. Revell Co., 1939.
- Wright, Walter C. *Ephesians*. Chicago: Moody Press, 1954.